

Orimattilan kaupunki

Tilinpäätös 2021

Kaupunginhallitus 28.3.2022

Kaupunginvaltuusto 6.6.2022

Sisällysluettelo

1 Toimintakertomus	5
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	5
1.1.2 Kaupunginhallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	15
1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa 2021	22
1.1.5 Kaupungin henkilöstö	31
1.1.6 Ympäristöasiat	34
1.1.7 Muut ei taloudelliset asiat	34
1.1.8 Arvio tulevasta kehityksestä	34
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	37
1.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä	39
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	44
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	44
1.3.2 Toiminnan rahoitus	45
1.3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset	46
1.3.4 Kokonaistulot ja –menot	47
1.4 Kuntakonsernin toiminta ja talous	48
1.4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	48
1.4.2 Konsernin toiminnan ohjaus	48
1.4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	52
1.4.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	52
1.4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	52
1.4.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	61
1.5 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottaminen	64
2 Talousarvion toteutuminen	66
Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	66
2.1 Käyttötalouden toteutuminen	66
Kaupunginhallitus, -valtuusto ja konsernihallinnon toimiala	66
Hyvinvointivaliokunta	75
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta / opetus- ja kasvatusvaliokunta	79

Elinvoima- ja tekninen valiokunta / Kaupunkikehitys- ja tekninen valiokunta	86
Ympäristövaliokunta	94
Käyttötalousosan toteutuminen	98
2.2 Tuloslaskelman toteutuminen	101
2.3 Investointien toteutuminen	102
2.4 Rahoitusosan toteutuminen	106
2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	107
3 Tilinpäätöslaskelmat	111
3.1 Tuloslaskelma	111
3.2 Rahoituslaskelma	112
3.3 Tase	113
3.4 Konsernilaskelmat	115
4 Tilinpäätöksen liitetiedot	119
5 Taseyksiköiden erillistilinpäätökset	141
Vesilaitos	141
6 Konserniyhtiöt	149
Orimattilan Lämpö Oy	149
Orimattilan Vesi Oy	151
Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot	154
Orimattilan Yrityskiinteistöt	156
7 Käytetyt kirjanpitokirjat ja tositelajit	159

Toimintakertomus

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuoden 2021 tilikauden tulos muodostui 3,7 milj. ylijäämäiseksi. Alkuperäinen talousarvio saatiin niukasti positiiviseksi, ja muutettu talousarvio oli 895 teur ylijäämäinen. Lopputulokseen vaikutti hyvin selkeästi Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän hyvä taloudellinen tulos, jonka vaikutuksesta saatiin 1,7 milj. euroa maksuosuuspalauteksia. Toinen hyvään tulokseen merkittävästi vaikuttanut tekijä oli verotuksen odotettua parempi kertymä. Yhteisöverotuksessa kertymää lisäsi korotettu kuntajako-osuus koronan tukitoimena, mutta myös tuloverotus toteutui odotettua parempana.

Kunnallisvaalit siirrettiin pandemian vuoksi kesäkuulle ja vanhan valtuuston toimikausi jatkui heinäkuun loppuun asti. Työnsä päättävä valtuusto hyväksyi organisaatiouudistuksen, joka tuli voimaan valtuustokauden vaihtuessa. Organisaatiouudistus painotti elinvoiman lisäämistä elinvoimajaoston valmistelemana sekä hyvinvoinnin edistämisen näkyvämpää roolia. Uutena toimialana aloitti hyvinvointitoimiala, jonka työtä linjaa hyvinvointivaliokunta.

Uusi valtuusto aloitti työnsä elokuussa, ja heti syksyllä aloitettiin pidemmän aikavälin linjausten suunnittelu strategian laadinnan muodossa. Uusi kaupunkistrategia tulee päätöksentekoon vuoden 2022 alkupuoliskolla. Valtuuston päätös Kuivannon tuulivoimapuiston lisäämisestä kaavoitusohjelmaan ja kaupunginhallituksen päätös maankäytösopimuksen hyväksymisestä Hämeenmaan kanssa ovat olleet vuonna 2021 otettuja askeleita tulevaisuuteen. Prismän asemakaavan muutos etenee valtuuston hyväksyttäväksi vuoden 2022 alkupuolella.

Covid19 –pandemia jatkui vuonna 2021. Etätyötä ja etäkokouksia jatkettiin edelleen. Osin nämä käytännöt tulevat jäämään, mutta ei kuitenkaan korona-ajan laajuudessa. Yhteisöllisyys toimintakulttuurissa on voimavara, joka auttaa asioiden ratkaisujen löytämisessä sekä lisää jaksamista arjen haasteissa.

Rokotuskattavuutta lisättiin, kun kävi ilmi, että rokotusten virukselta turvaava vaikutus heikkeni ajan kuluessa ja rokotuksia laajennettiin yhä nuorempiin ikäluokkiin. Resurssien suuntaaminen koronaa vastaan on aiheuttanut hoitovelkaa terveydenhuollossa; yleensäkin pandemian vaikutusten korjaaminen tulee vaatimaan resursseja terveydenhuollon lisäksi myös muilla toimialoilla vielä useamman vuoden.

Päijät-Hämeen hyvinvointialuetta valmistelevalle väliaikainen valmistelutoimielin nimettiin lakiesityksen hyväksymisen jälkeen heinäkuussa 2021. Väliaikainen valmistelutoimielin VATE vastasi hyvinvointialueen valmistelusta, kunnes tehtävä vuoden 2022 alussa pidettyjen vaalien jälkeen siirtyy aluevaltuustolle. Tässä valmistelutyössä on oltu mukana myös alatyöryhmien kautta. Muutos tulee vaikuttamaan varsinkin kaupungin meno- ja tulopohjaan sekä kiinteistöihin.

Päättynyt vuosi oli voimakas investointien vuosi. Investointeja toteutettiin yli 20 milj. eurolla. Myllylän koulun peruskorjaus saatiin valmiiksi alkuvuonna. Pelastusaseman ja uimahallin rakennustyöt jatkuivat ja uuden yhteiskoulurakennuksen suunnittelu jatkui. Erkko-lukion rakennuksen peruskorjaus aloitettiin ja sekä Länsi-Orimattilan että Vuorenmäen päiväkodit saivat uudet tilat. Neuvolan ja kotihoidon toiminnot siirtyivät Kankaanmäelle keskittyen näin terveysaseman yhteyteen. Maarakenteiden osalta näkyvimmat kohteet olivat Erkon sillan peruskorjaus ja Kehräömöntien rakentaminen. Kunnan kohen- tamista tehtiin myös olemassa olevaan katuverkoston sekä leikkipaikkoihin.

Ylijäämäinen tulos antaa puskuria tuleviin haasteisiin. Korjausvelkaa on edelleen; valmisteluun tuleva palveluverkkoselvitys antavat palvelurakenteelle ja investointien kohdentamiselle suuntaa.

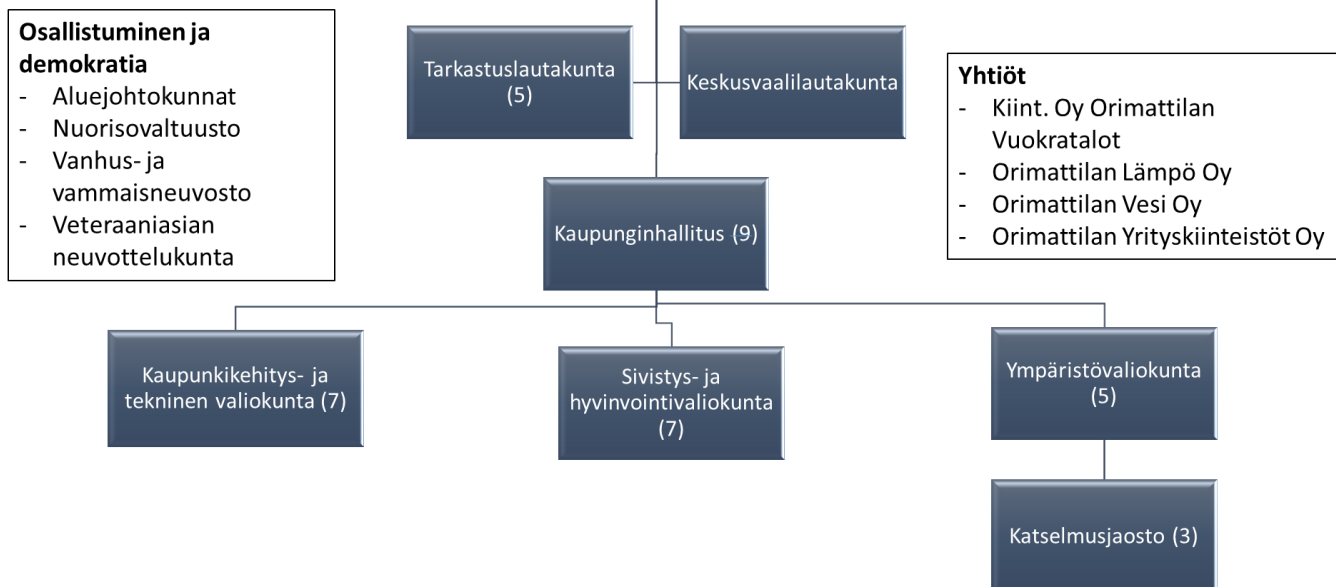
Kiitos kaikille työntekijöille, luottamustoimihenkilöille ja sidosryhmille vuoden 2021 työstä kuntalaisten parhaaksi. Hyvällä yhteistyöllä jatkamme kannattavia siirtoja Orimattilan hyvään tulevaisuuteen.

Päivi Suikkanen
Vt. kaupunginjohtaja

1.1.2 Kaupunginhallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Luottamuselinorganisaatio 31.7.2021 asti

Luottamuselin organisaatio

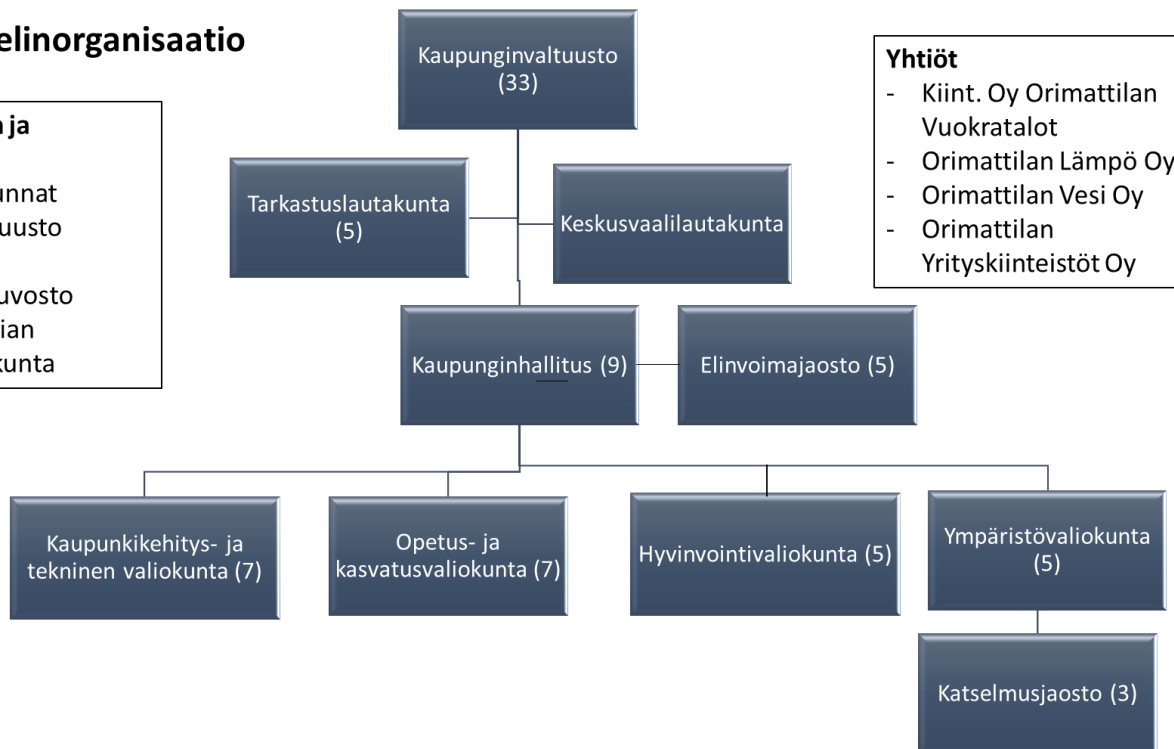

Luottamuselinorganisaatio 1.8.2021 alkaen

Luottamuselinorganisaatio

Osallistuminen ja demokratia

- Aluejohtokunnat
- Nuorisovaltuusto
- Vanhus- ja vammaisneuvosto
- Veteraaniasian neuvottelukunta

Yhtiöt

- Kiint. Oy Orimattilan Vuokratalot
- Orimattilan Lämpö Oy
- Orimattilan Vesi Oy
- Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto on kunnan ylintä päätösvaltaa käyttävä toimielin, jonka kuntalaiset valitsevat joka neljäs vuosi toimitettavilla kuntavaaleilla.

Orimattilan valtuustoon kuuluu 33 jäsentä. Valtuuston paikkajakauma 1.1. – 31.7. oli puolueittain seuraava:

Puolue	Paikkajakauma
Kokoomus ja Kristillisdemokraatit	8 + 1
Sosialidemokraatit	6
Keskusta	8
Perussuomalaiset	6
Sitoutumaton Orimattila / Liike	2
Nyt Orimattila	
Vihreät	2

Puheenjohtajisto:

Puheenjohtaja
I varapuheenjohtaja
II varapuheenjohtaja

Riitta Lonka, Keskusta
Jarmo Keskevaari, Kokoomus
Kirsti Laatumen, SDP

Valtuustoryhmät:

Kokoomus ja Kristillisdemokraatit

Jarmo Keskevaari, pj.
Riitta Karjalainen, 1. vpj.
Jussi Vahe, 2. vpj.
Markku Viljanen, siht.
Anssi Huhtala
Ida Jokinen
Tuomo Jussila
Pertti Laaksonen, KD
Aimo Ryyänen

Keskusta   Tero Nieminen, pj.
Sirkka-Liisa Papinaho, vpj.
Juha Hämäläinen, siht.
Ari Anttila
Sanna Heikkinen
Riitta Lonka
Tapio Malmiharju
Jukka Mölsä

SDP   Tuula Koivunen, pj.
Niina Saarinen, vpj.
Ulla Katajavuori, siht.
Jarkko Jokinen
Kirsti Laatumen
Mauno Saarinen

Perussuomalaiset

Sari Sikkilä, pj.
Ville-Petteri Erola, vpj.
Arja Simola, siht.
Jari Kaitaranta
Jani Markkanen
Jouni Räsänen

Sitoutumaton Orimattila / Liike Nyt Orimattila

Juha Hirvonen, pj.
Susanna Särkinen, vpj.

Vihreät Venla Avelin, pj., siht.
Esa Heinonen, vpj.

Valtuuston paikkajakauma 1.8. alkaen:

Perussuomalaiset	10
Keskusta	7
Kokoomus ja Kristillisdemokraatit	7 + 1
Sosialidemokraatit	4
Vihreät	2
Liike Nyt	2

Puheenjohtajisto

Jarmo Keskevaari, Kok, pj.
Jari Hosiaislouma, Perussuomalaiset, 1. vpj.
Juha Hämäläinen, Keskusta, 2. vpj.

Valtuustoryhmät**Perussuomalaiset**

Sari Sikkilä, pj.
Tero Rönkkö, vpj.
Ville-Petteri Erola
Jari Hosiaislouma
Tommi Hykkyrä
Jari Kaitaranta
Juho Kananen
Jouni Nurminen
Harri Ovaska
Arja Simola

Keskusta

Tero Nieminen, pj.
Juha Hämäläinen, vpj.
Sanna Heikkinen, siht.
Ari Anttila
Riitta Lonka

Jukka Mölsä
Marko Suuronen

Kokoomus ja Kristillisdemoraatit

Ida Jokinen, pj.
Tuomo Jussila, vpj.
Mirva Illi-Lampio, siht.
Juha Aalto
Sari Eiranen
Jarmo Keskevaari
Pertti Laaksonen, KD
Antti Tuomala

Sosiaalidemokraatit

Tuula Koivunen, pj.
Kirsti Laatunen, vpj.
Veini Holopainen
Vesa Teräs

Vihreät

Venla Avelin, pj.
Saku Salminen, vpj.

Liike Nyt

Susanna Särkinen, pj.
Juha Hirvonen, vpj.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen tehtävänä on johtaa kaupungin hallintoa, valmistella kaupunginvaltuuston käsittelemät asiat ja huolehtia valtuuston päätösten toimeenpanosta. Hallituksen tehtävänä on lisäksi valvoa kaupungin etua ja tehdä sen puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet, jollei hallintosäännössä ole toisin määrätty.

Kaupunginhallitukseen kuuluu 9 jäsentä. Lisäksi kokouksissa ovat läsnä kaupunginvaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat. Kaupunginhallituksen esittelijänä toimii kaupunginjohdaja ja sihteerinä talous- ja hallintojohtaja / talous- ja konsernijohtaja.

Kaupunginhallituksen kokoonpano 31.7. asti:

Puheenjohtaja	Aimo Ryytänen, Kok.
I varapuheenjohtaja	Tero Nieminen, Kesk.
II varapuheenjohtaja	Tuula Koivunen, SDP

Muut jäsenet:

Kok. + KD	Ida Jokinen
	Pertti Laaksonen
Keskusta	Sirkka-Liisa Papinaho
Perussuomalaiset	Ville-Petteri Erola
	Jari Kaitaranta
Vihreät	Venla Avelin

Kaupunginhallitus 1.8. lukien

Puheenjohtaja	Ville-Petteri Erola, Perussuomalaiset
1. varapuheenjohtaja	Tero Nieminen, Keskusta
2. varapuheenjohtaja	Tuomo Jussila, Kokoomus

Muut jäsenet:

Jari Kaitaranta, Perussuomalaiset
Sari Sikkilä, Perussuomalaiset
Lonka Riitta, Keskusta
Ida Jokinen, Kokoomus
Pertti Laaksonen, KD
Tuula Koivunen, Sosiaalidemokraatit

Kaupunginhallitus kokoontui kertomusvuonna 24 kertaa ja käsitteli 536 asiaa.

Yhteistoimintaelin

Yhteistoimintaelin koostuu paikallisten henkilöstöjärjestöjen edustajista sekä työnantajaa edustavista luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista. Yhteistoimintaelin kokoontui vuonna 2021 kaksi kertaa.

Työsuojelutoimikunta

Työsuojelutoimikunta kokoontui kertomusvuonna kaksi kertaa.

Aluejohtokunnat

Aluejohtokuntien tehtävistä on säädetty hallintosäännön luku 3:n 5 §:ssä. Johtokuntia on neljä: keskusta, itäinen, läntinen ja pohjoinen. Keskustan aluejohtokunnassa on kymmenen jäsentä, muissa kuusi. Toimintakertomusvuonna aluejohtokunnan kokoontuivat

- keskustan aluejohtokunta seitsemän kertaa
- itäinen aluejohtokunta neljä kertaa
- läntinen aluejohtokunta kolme kertaa
- pohjoinen aluejohtokunta viisi kertaa.

Aluejohtokuntien toiminta päättyi 31.12.2021.

Tilinpäätöksen vastuhenkilöt tulosalueittain		
Tulosalue	Vastuhenkilö	
1 Käyttötalous	Virkanimike	Viranhaltija
Kaupunginvaltuuston, -hallituksen ja konsernihallinnon toimiala		
10100 Valtuusto	Kaupunginjohtaja	Osmo Pieski
13110 Päätöksenteko ja yhteistoiminta	Kaupunginjohtaja	Osmo Pieski
13130 Hallinto- ja tukipalvelut	Talous- ja hallintojohtaja / talous- ja konsernijohtaja	Päivi Suikkanen
13140 Hyvinvointipalvelut	Hyvinvointipäällikkö	Kristiina Hämäläinen
13150 Työllisyys / Työllisyys- ja elinkeinopalvelut	Hallintopäällikkö / Hallintojohtaja	Petri Hirvonen
13160 Ateria- ja puhtauspalvelut	Ruokapalvelupäällikkö	Elina Lempiäinen
13170 Maaseututoimi	Maaseututoimen johtaja	Minna Leminen
13180 Sosiaali- ja terveyspalvelut	Kaupunginjohtaja	Osmo Pieski
Hyvinvointivaliokunta		
20200 Hyvinvointipalvelut	Hyvinvointijohtaja	Kristiina Hämäläinen
20201 Liikuntapalvelut	Liikunta- ja vapaa-aikapäällikkö	Timo Ahvo / Aku Laaksonen (vs.)
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta / Opetus- ja kasvatusvaliokunta		
40410 Hallinto	Sivistystoimenjohtaja / opetus- ja kasvatusjohtaja	Timo Ahvo / Mika Silvennoinen
40420 Opetuspalvelut	"	"
40440 Aikuiskoulutus	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja	Timo Ahvo / Mika Silvennoinen
40460 Kirjasto- ja kulttuuritoimi	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja	Minna Sirnö
40470 Liikunta- ja nuorisotoimi / Nuorisotoimi	Opetuspäällikkö	Arttu Piispanen / Jarno Ovaska
40320 Varhaiskasvatuspalvelut	Varhaiskasvatusjohtaja	Karoliina Purola / Kati Hostikka (vs.)

Elinvoima ja tekninen valiokunta / Kaupunkikehitys- ja tekninen valiokunta		
51510 Elinvoima- ja maankäytön palvelut	Tekninen johtaja / kaupunkikehitysjohtaja	Annukka Huisko-Moilanen / Kari Setälä
51530 Yhdyskuntatekniikka	Tekninen johtaja / kaupunkikehitysjohtaja	Annukka Huisko-Moilanen / Kari Setälä
51540 Tilapalvelu	Toimitilajohtaja	Jussi Törrönen/Ilari Matilainen/Rebecca Haaranen
52560 Lupa- ja valvontapalvelut	Johtava rakennustarkastaja	Timo Tarkkala
51500 Vesilaitos	Vesilaitoksen johtaja	Mikko Paajanen / Petteri Kotonen

2 Investoinnit	Virkanimike	Viranhaltija
13 KAUPUNGINHALLITUS		
13910 Maa- ja vesialueet	Kaupunginjohtaja	Osmo Pieski
13914 Koneet ja kalusto	Kaupunginjohtaja	Osmo Pieski
40 Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta / Opetus- ja kasvatusvaliokunta		
40942 Rakennukset	Toimitilajohtaja	Rebecca Haaranen
40946 Kiinteät rakenteet ja laitteet	Sivistystoimenjohtaja / opetus- ja kasvatusjohtaja	Timo Ahvo / Mika Silvennoinen
40944 Koneet ja kalusto	Sivistystoimenjohtaja / opetus- ja kasvatusjohtaja	Timo Ahvo / Mika Silvennoinen
51 Elinvoima- ja tekninen valiokunta / kaupunkikehitys- ja tekninen valiokunta		
51952 Rakennukset	Toimitilajohtaja	Rebecca Haaranen
51955 Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tekninen johtaja / kaupunkikehitysjohtaja	Annukka Huisko-Moilanen / Kari Setälä
51957 Koneet ja kalusto	Tekninen johtaja / kaupunkikehitysjohtaja	Annukka Huisko-Moilanen / Kari Setälä

3 Tulos- ja rahoituslaskelman meno- ja tulolajit	Virkanimike	Viranhaltija
Tuloslaskelma	Talous- ja hallintojohtaja / ta-	Päivi Suikkanen
Verotulot	lous- ja konsernijohtaja	
Valtionosuudet		
Korkotulot		
Muut rahoitustuotot		
Korkokulut		
Muut rahoituskulut		
Suunnitelmapoistot		
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Poistoeron lisäys / vähennys		
Investointivarausten lisäys / vä-		
hennys		
Pakollisten varausten lisäys / vä-		
hennys		
Rahastojen lisäys / vähennys		
Rahoituslaskelma	Talous- ja hallintojohtaja / ta-	Päivi Suikkanen
Satunnaiset tuotot ja kulut	lous- ja konsernijohtaja	
Pakollisten varausten lisäys / vä-		
hennys		
Antolainojen lisäys / vähennys		
Pitkäaik. saamisten lisäys / vähen-		
nys		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys / vä-		
hennys		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys / vä-		
hennys		

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kansantalous

	2020, mrd €	2019	2020	2021*	2022*	2023*	2024*
BKT markkinahintaan (muutos %)	236	1,3	-2,9	3,4	3,0	1,5	1,4
Tavaroiden ja palveluiden tuonti (muutos %)	85	2,3	-6,5	3,7	4,9	3,5	4,6
Tavaroiden ja palveluiden vienti (muutos %)	85	6,8	-6,8	4,2	5,6	3,7	4,5
Kulutus, yksityinen (muutos %)	121	0,7	-4,7	3,0	3,8	2,1	1,7
Kulutus, julkinen (muutos %)	58	2,0	0,5	3,3	0,7	-1,2	0,4
Työttömyysaste, %		6,7	7,7	7,6	6,7	6,5	6,4
Ansiotasoindeksi (muutos %)		2,1	1,9	2,3	3,0	2,5	2,6
Veroaste, suhteessa BKT:een, %		42,2	42,1	43,5	42,0	41,9	41,7

Bruttokansantuotteen odotetaan kasvavan 3,4 prosenttia vuonna 2021. Covid-19-pandemian pahentuminen uusien varianttien myötä kuitenkin lisää epävarmuutta ja hidastaa talouskasvua vuosien 2021 ja 2022 vaihteessa.

Taudinkehitys ja rokotekattavuuteen liittyvä epävarmuus on uudelleen lisääntynyt. Bruttokansantuotteen kasvun ennustetaan pysyvän vuoden 2022 ajan kolmessa prosentissa, sillä usealla toimialalla tuotanto on vielä Covid-19 –pandemiaa edeltävällä tasolla. Talouden kasvu hidastuu vuosina 2023 ja 2024.

Maailmantalouden arvioidaan kasvavan 6,1 prosenttia vuonna 2021 ja 4,6 prosenttia vuonna 2022. Kasvu hidastuu 3,4 prosenttiin vuonna 2023 ja edelleen 3 prosenttiin vuonna 2024. Kasvua on hidastanut globaalien tarjontaketjujen häiriintyminen eri syistä johtuen; esim. puolijohhteiden saatavuuden vaikeus, konttiliikenteen häiriöt sekä satamissa olevan työvoima- ja konepula.

Näissä ennusteissa ei vielä ole otettu huomioon Venäjän ja Ukrainan helmikuussa 2022 alkunutta sotatilaa, jolla on vaikutuksia niin Suomen talouskasvuun kuin koko maailmantalouteen. Sota tulee pienentämään ennakoitua kasvu-uraa, ja Venäjän taloudelle asetettujen sanktioiden taloudelliset vaikutukset ulottuvat niin Suomeen kuin muihinkin maihin. Suomessa on arvioitu olevan reilut 2000 Venäjän vientiä harjoittavaa yritystä, joiden on löydettävä tuotteilleen, raaka-aineilleen ja palveluilleen uudet markkinat. Talouspakotteilla Venäjää vastaan on laaja-alaisia vaikutuksia talouskehitykseen. Myös sodan aiheuttamalla pakolaisaallolla on omat vaikutuksensa. Sotatila Ukrainassa vaikuttaa myös esim. matkailuun, joka jo Covid-pandemian jälkeen alkoi elpyä.

Inflaatio on kiihtynyt maailmanlaajuisesti. Kysynnän puolella keskeinen tekijä on ollut koronapandemian aikana kuluttajille kertyneiden säästöjen purkautuminen kulutukseen. Tarjonnassa inflaation kiihtymiseen vaikuttaa mm. meriliikenteen häiriytyminen (sääolot, konttikone- ja työvoimapula), komponenttipula erityisesti auto- ja elektroniikkateollisuudessa sekä raaka-aineiden hintojen nousu. Yhdysvalloissa inflaatio on marraskuussa 2021 ollut 6,9 prosenttia ja Suomessa 3,4 prosenttia. Suomessa inflaatio on noussut hieman muuta euro-aluetta hitaammin.

Viennin ja tuonnin kasvua on hidastanut vuoden 2021 kuluessa puolivalmisteiden saatavuusongelmat sekä covid-19 –pandemiasta voimakkaasti kärsineiden alojen (matkailu-, tapahtuma-, kuljetus- ja palvelualat) toipumisen viivästyminen. Myös hintojen voimakas kasvu hillitsee kasvua. Vuoden 2022 ennustetaan olevan voimakkaamman kasvun vuosi, jonka jälkeen kasvu tasaantuu.

Yksityisen kulutuksen ennustetaan kasvavan 3 prosenttia vuonna 2021 ja 3,8 prosenttia vuonna 2022. Säästämisasteen laskun vaikutuksessa yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu 2,1 prosenttiin vuonna 2023. Lyhytikäisten tavaroiden kulutus kasvoi vuonna 2020 etätöiden lisääntymisen ja matkailun vähentymisen vaikutuksesta. Palveluiden kulutus kasvoi vuoden 2021 toisella ja kolmannella neljänneksellä ja sen odotetaan kasvavan vuoden 2022 puolella ellei maailman turvallisuustilanne rajoita matkailun palautumista normaalitasolle.

Julkisten kulutusmenojen kasvun ennakoidaan kasvavan vuoden 2021 osalta. Pandemian torjunta on edelleen aiheuttanut huomattavia lisämenoja julkiseen talouteen, vaikka säästöjäkin on rajoitustoimien vaikutuksesta syntynyt joihinkin toimintoihin. Julkisten kulutusmenojen kasvu hidastuu vuonna 2022, kun pandemian aiheuttamat lisäkulut vähenevät. Palvelu- ja hoitovelan purkamisen aiheuttaa kuitenkin menojen kasvupaineita.

Työllisten määrä on lisääntynyt vuonna 2021 merkittävästi. Lisäys on kuitenkin vain osa-aikaisissa ja määräaikaisissa työsuhteissa. Lisäys on kohdentunut palvelualoille, kun taas jätöstuksessa työllisten määrässä on laskua. Työttömiä oli 3,5 prosenttia alkuvuonna 2021 enemmän kuin vuotta aiemmin. Loppuvuonna 2021 työllisyyden kasvu oli supistanut myös työttömien määrää. Työttömyyden laskua ennustetaan, mutta esteen tälle kehitykselle voi muodostaa työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmat ja työvoiman saatavuus ammateittain ja alueittain.

Ansiotason kasvun ennuste perustuu siihen, että sekä yksityisen että julkisen sektorin työ- ja virkaehtosopimukset päättyivät vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä. Yleensä sopimuskorotukset ovat sopimuskauden ensimmäisenä vuonna seuraavia vuosia paremmat. Julkisen sektorin ansiokehityksen on ennustettu mukailevan yleistä ansiokehitystä.

Korot ovat edelleen pysyneet poikkeuksellisen alhaisella tasolla. Tammikuun alussa lainojen viitekorkona yleisesti käytetty 12 kuukauden euribor oli -0,504 prosenttia ja joulukuussa -0,502 prosenttia. Kolmen kuukauden euribor oli tammikuussa -0,547 prosenttia ja joulukuussa -0,538 prosenttia. Kuukauden euribor oli tammikuussa -0,562 prosenttia ja joulukuussa -0,596 prosenttia. Korkojen vaihtelu jäi siis 1 – 12 kuukauden korkosidonnaisuuksissa vähäiseksi.

Lähteet:

Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus, Talvi 2021
Suomen Pankki: Euribor-korot kuukausittain

Kuntatalous

Valtiokonttorin keräämien helmikuussa 2022 julkistetun Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvotietojen mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulokset säilyivät vahvoina myös toisena koronavuonna. Vuosi toteutui hyvin kuntayhtymissäkin. Tilikauden tulos on ennakkolaskelmien mukaan 1,5 mrd euroa, joka on poikkeuksellisen vuoden 2020 tulosta (1,7 mrd) vain hieman heikompi.

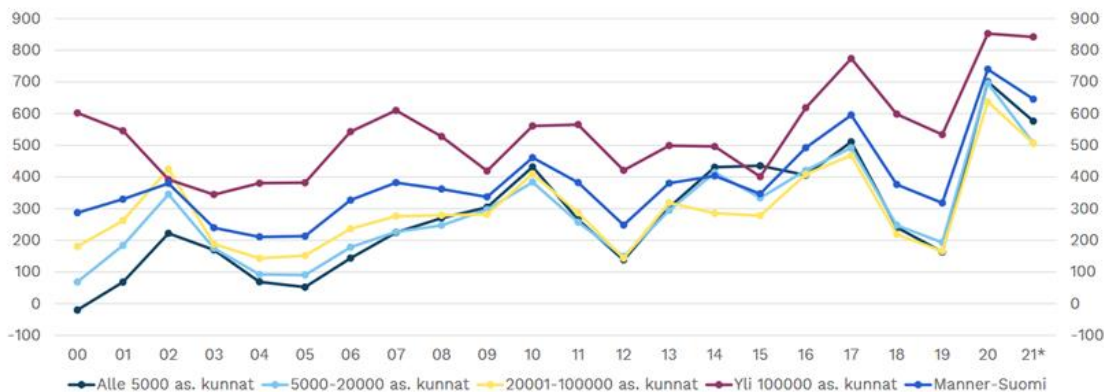
Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätöstietoja 2019 - 2021

	2019	2020	2021
	TP	TP	TPA
Toimintatuotot	9,34	9,15	11,11
Toimintakulut	-39,04	-39,66	-42,69
Toimintakate	-29,69	-30,51	-31,59
Verorahoitus yhteensä	31,55	34,84	35,46
-Verotulot	22,91	23,83	25,37
- Valtionosuudet	8,64	11,01	10,09
Vuosikate	2,33	4,69	4,39
Poistot ja arvonalentumiset	-2,93	-3,08	-3,06
<i>Vuosikate % poistoista</i>	80	152	144
<i>Neg. vuosikatteen kuntia (kpl)</i>	65	2	12
Tilikauden tulos	-0,20	1,70	1,46
<i>Neg. tuloksen kuntia (kpl)</i>	223	32	68
Investointimenot, brutto	-5,40	-5,76	-5,27
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2,19	-0,40	-0,23
Lainakanta 31.12.	21,90	23,35	24,11

Toimintakulut kasvoivat 7,7 prosenttia edellisvuoteen verrattuna ja toimintatuotot 17,7 prosenttia. Toimintakuluissa työmarkkinatuen kuntamaksusuudet kasvoivat 12,5 prosenttia. Kuntien tuloissa näkyivät edelleen korona-avustukset, joita on kohdentunut varsinkin sosiaali- ja terveydenhuollon menoihin.

Verotulot kasvoivat 6,5 prosenttia edellisvuodesta. Kuntien yhteisöverotuotot kasvoivat määrällä aikaisen yhteisöveron jako-osuuskorotuksen sekä talouden elpymisen vuoksi lähes 44,6 prosenttia. Kunnallisverotulojen kasvu oli 2,3 prosenttia, joka aiheutui pääosin työllisten määrän lisääntymisestä sekä palkkasumman kasvusta. Lisäksi 39 kuntaa korotti tuloveroprosenttiaan vuodelle 2021 ja neljä kuntaa laski sitä. Kiinteistöverojojen kasvu oli 12,3 prosenttia. Kiinteistöverotuksen joustava verovelvolliskohtainen valmistuminen lykkäsi vuoden 2020 kiinteistöveroja verovuoteen 2021. Valtionosuudet vähentyivät 8,3 prosenttia.

Kuntien vuosikatteet 2000-2021, €/as Kuntakoon mukaan

Kuntien vuosikatteet olivat 6,5 prosenttia edellisvuotta heikompia, ja investointeja toteutettiin 8,6 prosentti edellisvuotta vähemmän. Lainakanta kasvoi maltillisesti (n. 800 milj. euroa).

Kuntaliiton asiantuntijat muistuttavat, että kertaluonteiset koronatuotot tai muut tulot eivät ratkaise kuntatalouden rakenteellisia ongelmia. Näitä ovat suuret investointitarpeet sekä tulojen ja menojen epätasapaino. Erot kuntakentän sisällä ovat suuria, joten keskiarvoluvut eivät kerro koko totuutta. Sote-uudistus siirtää menoja ja tuloja valtiolle, mutta jättää kuntien vastuulle mittavat velat ja kiinteistöt.

Lähde: Kuntaliitto: Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2021

Päijät-Häme

Päijät-Hämeen väkiluku väheni 571 asukkaalla vuonna 2021. Ainoa kasvukunta oli Lahti (109 asukasta), jonka kasvu tulee maahanmuuton seurauksena. Muissa Päijät-Hämeen kunnissa asukasluku pieneni. Suurimmat negatiiviset muutokset olivat Heinolassa (148 asukasta), Hollolassa (164 asukasta) ja Kärkölässä (82 asukasta). Orimattilan asukasluku pieneni 67 asukkaalla.

Tilinpäätösarvioiden mukaan Päijät-Hämeen kuntien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli 249 euroa/asukas, kun koko maan vastaava luku oli 236 euroa/asukas. Valtionosuudet Päijät-Hämeessä olivat 2 110 euroa/asukas ja koko maassa 1 831 euroa/asukas. Verotulot Päijät-Hämeessä olivat 4 207 euroa/asukas ja koko maassa 4 618 euroa/asukas. Vuosikate oli 160 prosenttia poistoista, kun koko maan arvo on 150 prosenttia. Toiminnan ja investointien rahavirta Päijät-Hämeessä on 105 euroa/asukas ja koko maassa 8 euroa/asukas.

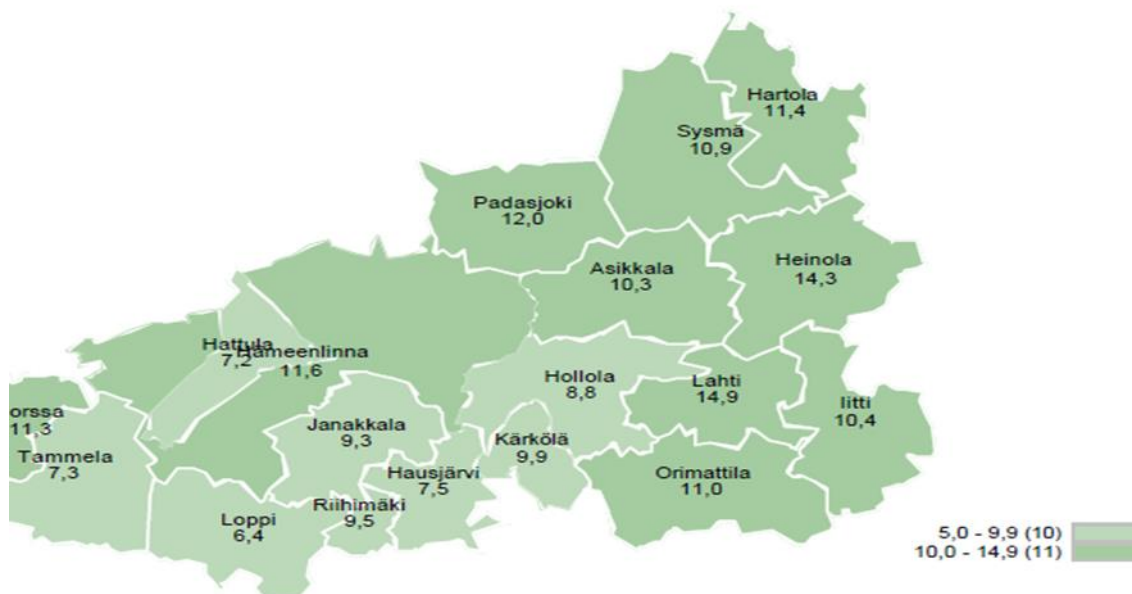
Näiden tunnuslukujen osalta Päijät-Hämeen kehitys seuraa koko maan kehitystä, ja kehitys on joiltain osin ollut koko maan kehitystä parempaa. Varsinkin toiminnan ja investointien rahavirta on koko maan keskiarvoa huomattavasti parempi. Tässä on kuitenkin suuria kuntien välisiä eroja. Päijät-Hämeen lainakanta asukasta kohti on 5 357

euroa, joka on selvästi maakuntien suurin. Koko maan keskiarvo on 3 476 euroa/asukas. Koko maan lainakanta on lähes ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna, ja Päijät-Hämeen lainakannassa on pientä laskua edellisvuoteen nähden.

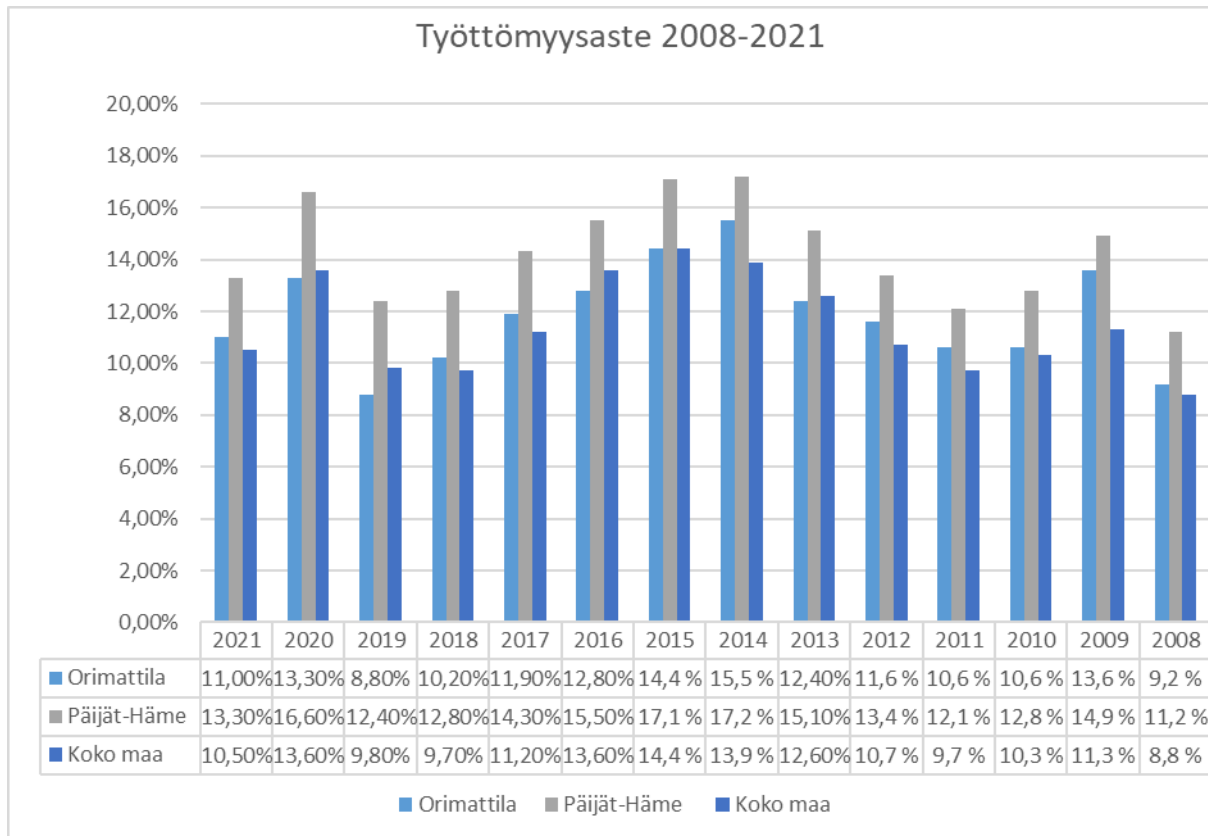
Hämeen ELY-keskuksen kuntien alueella työttömien työnhakijoiden määrä oli joulukuun lopussa 20 105 työntekijää, joista 1 747 oli kokoaikaisesti lomautettuja. Työttömien työnhakijoiden määrä on 4 679 vähemmän (-19 %) kuin vuotta aiemmin. Laskua on sekä lomautettujen että muiden työttömien vähentymisessä. Nuoria alle 25-vuotiaita oli joulukuun lopussa työttömänä 2 204, mikä on 914 vähemmän (-29,3 %) kuin vuoden 2020 päättyessä. Pitkäaikaistyöttömiä oli 2 161 enemmän (-31,2 %) kuin vuotta aiemmin.

Päijät-Hämeessä työttömien työnhakijoiden määrä väheni edellisvuoden joulukuuhun verrattuna kaikissa kunnissa. Suhteellisesti eniten työttömien määrä väheni Kärkölässä (-42 %), Hollolassa (-29 %) ja Heinolassa (-20 %). Orimattilassa muutos oli -19 %. Koko maakunnassa työttömien osuus työvoimasta oli 13,3 prosenttia, ja oli 3,1 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuosi sitten. Päijät-Hämeen työttömyysaste on maakuntien toiseksi korkein Pohjois-Karjalan jälkeen.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

Päijät-Hämeen kunnista työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli joulukuussa 2021 korkein Lahdessa (14,9 %), Heinolassa (14,3%) ja Padasjoella (12 %). Matalin osuus oli Hollolassa (8,8 %) ja Kärkölässä (9,9 %). Orimattilassa työttömiä työnhakijoita työvoimasta oli 11 prosenttia.

Työttömyyden lasku on ollut Hämeessä keskimääräistä hitaampaa. Päijät-Hämeen alueen työttömyyden rakenteelliset ongelmat ovat samat kuin aiemminkin; ne ovat jopa voimistuneet. Myös ulkomaalaisten työttömyysaste on maakuntien kärkipäätä, ja ikääntyneiden työttömyys on suurempaa kuin koko maassa keskimäärin. Ongelmana on ylisukupolvinen työttömyys sekä työnhakijoiden terveydelliset haasteet. Maaliskuussa aloittaneeseen Lahden seudun kuntakokeiluun kohdistuu odotuksia edistää tehokkaammin työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista sekä tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen.

Työvoiman kysyntä oli vuoden lopulla ennätysellisen vilkasta. Vuositasolla kysyntä kasvoi eniten lähihoitajista, talonrakentajista, rahdinkäsittelijöistä ja varastotyöntekijöistä, myyjistä sekä toimisto- ja laitossiivoojista. Suurinta pulaa osaavasta työvoimasta on edellä mainittujen lisäksi sähkö- ja automaatioinsinööreistä, elektroniikan erityisasiantuntijoista, lääkäreistä ja erikoislääkäreistä, hoitajista ja sovellusohjelmoijista. Myös elintarviketeollisuuden prosessityöntekijät olivat kysytyjä työmarkkinoilla.

Ammateissa on samanaikaisesti sekä työvoimapulaa että työttömyyttä, kun osaamis- ym. vaatimukset eivät kohtaa. Ongelmat osaavan työvoiman saatavuudessa jatkuvat ja ovat jopa

voimistuneet. Majoitus- ja ravintola-alat ovat menettäneet työvoimaansa muille aloille Covid19 –pandemian seurauksena.

Maakunnan koulutustarjonnan vahvistuminen Lappeenrannan-Lahden teknillisen yliopiston myötä tulee näkymään positiivisella tavalla koko maakunnan työllisyyden ja erityisosaamista-son sekä kehittämispotentiaalin parantumisena suhteessa maakunnan yritysten tarpeisiin. Alueellisesti on tärkeää tiivistää oppilaitosyhteistyötä, jotta osaajat saadaan jäämään ja myös palaamaan alueelle.

Vaikka alueen tilanne lähtökohtaisesti on monilla aluetalouden mittareilla edelleen haastava, Päijät-Hämeellä on kuitenkin monia vetovoimatekijöitä. Vuoden 2020 lopussa avattu eteläinen kehätie liittymäalueineen on jo varmistanut hankkeita. Odotukset uusille investoinneille ovat edelleen suuret, ja työpaikkaomavaraisuuden kasvua toivotaan koko talousalueelle. Lahden kuluvan vuoden ympäristökaupunkistatus on tuonut positiivista julkisuutta ja edesauttaa alueen ennestäänkin vahvan kiertotalouden kasvua.

Koronaepidemia on muuttanut matkailijoiden arvomaailmaa tavalla, joka tukee Päijät-Hämeen matkailun kasvua. Urheilu, liikunta, luonnossa liikkuminen ja terveys on maakunnan matkailun ydintä. Matkailun kasvu-uraa ovat tukeneet mm. Vierumäen kahden hotellin (Holiday Club ja Suomen Urheiluopiston Fennada) palveluiden käynnistyminen kesällä. Iittiin valmistunut moottoriurheilu- ja tapahtumakeskus KymiRing GP-rata täyttää ainoana ratana Pohjois-Euroopassa FIA:n ja FIM:n korkeimmat rataluokitukset ja tarjoaa hyvät mahdollisuudet moottoriurheilutapahtumien järjestämiseen.

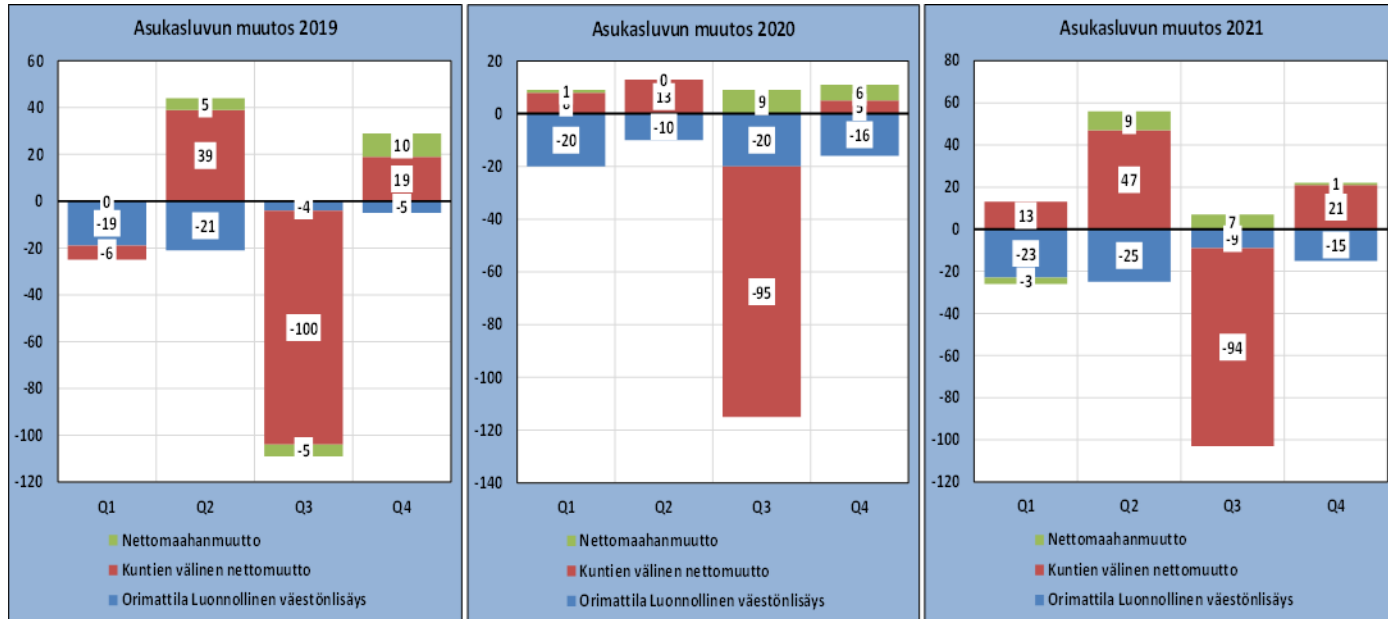
Elinkeinoelämä on vilkastunut ja monien yritysten toiminta pois lukien edelleen ravintola- ja tapahtumatoiminta, on kehittynyt odotuksia paremmin. Investointeja ja kehittämistoimenpiteitä on alueen yrityksissä käynnissä; mm. Wipak, VVR Wood ja Versowood ovat kasvattaneet myyntiään niin Suomessa kuin kansainvälisestikin. Fazerin uusi kauramyylly on valmistunut, sähköajoneuvojen latauslaitteita valmistava Kempower rekrytoi voimakkaasti ja tavara-talo Kärkkäinen on keskittänyt verkkokauppaansa Lahteen. Maataloudessa kuiva kesä heikensi satonäkymiä. Metsätalouden vahva kasvu jatkuu, mutta puun hinnan nousu hillitsee rakentamista.

1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa 2021

Väestö

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Orimattilan asukasmäärä on vuoden vaihteessa ollut 15 814 asukasta eli 67 asukasta vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vuosi on ollut väestökehityksen kannalta neljänneksi heikoin vuosien 2010 – 2021 aikana. Väestön neljännesvuositilaston mukaan muuttotappio on pääosin muodostunut kolmannen vuosineljänneksen aikana, kuten aikaisempinakin vuosina.

Väestölisäys ja –muutos vuosina 2019 -2021

Väestön vähenemisen taustalla on vuonna 2021 ollut pääosin syntyneiden ja kuolleiden välisen negatiivisen erotuksen kasvaminen. Kuntien välinen nettomuutto on edelleen negatiivinen, mutta ei niin paljon kuin vuosina 2019 – 2020. Nettomaahanmuutto on ollut lievästi positiivinen vuosina 2019 – 2021.

Lähde: Tilastokeskus, FCG

Työllisyys

Alkuvuoden työttömyysaste oli 13,3 prosenttia. Korona-pandemian vaikutti edelleen työllistämistoimiin. Yrityksiin edelleen sijoittamista ei toteutunut vuonna 2021 ollenkaan, koska yrityksillä oli omaakin henkilöstöä lomautettuna. Nuorten kesätyöllistämisen tuki toteutui tavoitteiden mukaan ja myös 4H-yrittäjiä oli edellisvuoden tapaan. Orimattila-lisää käytettiin arviotua vähemmän. Palkkatukimäärärahoja jäi käyttämättä, koska valitsevan tilanteen kannalta työllistämistä ei voitu tehdä normaalissa laajuudessa.

Työllisyyden kuntakokeilun alkaminen maaliskuussa vaikutti olennaisesti toimintaan. Kuntakokeilussa kunta vastaa pääosin oman kunnan pitkäaikaistyöttömien, nuorten ja vieraskielisten TE-palveluista. Tämä tarkoitti Orimattilassa työllisyyspalveluiden asiakasmäärän lisääntymistä noin 150 asiakkaasta 750 asiakkaaseen. Kokeilussa yhdistetään TE-toimiston ja kunnan resurssia paikallisen työllisyydenhoidon vahvistamiseksi. Orimattilan työllisyyspalveluiden henkilökunta koostuu siis sekä kaupungin että TE-toimiston palkkaamista asiantuntijoista. Yhteisten toimintatapojen löytäminen kuntataustaisen ja TE-taustaisen henkilöstön kesken vaatii aikaa. Lakisääteisen virkamiestyön haltuunotto oli erittäin suuri ponnistus henkilöstölle, eritoten, kun samalla oli otettava haltuun koko suuri asiakasmäärä. Valtakunnallisesti työllisyyden hoidossa oli erittäin paljon työpaikkoja auki vuonna 2021 ja tämän myötä

kentällä tapahtui runsaasti työntekijöiden siirtymisiä organisaatioiden välillä. Näin myös Orimattilassa, jossa työllisyyspalveluiden henkilökunta uusiutui kokonaan vuoden 2021 aikana. Työllisyyspalvelut muutti uusiin isompiin tiloihin Kotiseututielle kevään aikana.

Kaikki työttömät työnhakijat

KUNTA	12/2021	11/21	12/20	muutos 11/21	muutos 12/20
Asikkala	10,3	9,1	12,2	1,2	-1,9
Hollola	8,8	8,1	12,3	0,7	-3,5
Iitti	10,4	9,4	11,3	1,0	-0,9
Kärkölä	9,9	8,7	16,5	1,2	-6,6
Lahti	14,9	13,9	18,3	1,0	-3,4
Orimattila	11,0	9,8	13,3	1,2	-2,3
Padasjoki	12,0	11,2	13,3	0,8	-1,3
Lahden seutu	13,3	12,3	16,5	1,0	-3,2
Hartola	11,4	10,5	13,0	0,9	-1,6
Heinola	14,3	13,1	17,4	1,2	-3,1
Sysmä	10,9	10,0	10,4	0,9	0,5
Heinolan seutu	13,5	12,4	16,0	1,1	-2,5
PÄIJÄT-HÄME	13,3	12,3	16,4	1,0	-3,1

Alle 25-vuotiaat työnhakijat

KUNTA	12/2021	11/21	12/20	muutos 11/21	muutos 12/20
Asikkala	10,1	11,1	11,7	-1,0	-1,6
Hollola	9,2	7,4	18,1	1,8	-8,9
Iitti	13,6	9,8	17,3	3,8	-3,7
Kärkölä	9,6	6,6	23,8	3,0	-14,2
Lahti	17,1	15,6	23,2	1,5	-6,1
Orimattila	15,6	12,8	18,9	2,8	-3,3
Padasjoki	12,7	8,9	6,9	3,8	5,8
Lahden seutu	15,8	14,2	21,8	1,6	-6,0
Hartola	12,1	8,6	14,3	3,5	-2,2
Heinola	17,0	14,6	21,8	2,4	-4,8
Sysmä	8,2	9,6	10,6	-1,4	-2,4
Heinolan seutu	15,8	13,7	19,9	2,1	-4,1
PÄIJÄT-HÄME	15,8	14,1	21,6	1,7	-5,8

Vuonna 2021 Suomen työllisyystilanne parantui ja se vaikutti myös Orimattilan työttömyysasteeseen pienentäen sitä vuoden loppuun mennessä 11 prosenttiin Lahden seudun luvun ollessa 13,3 prosenttia ja koko Päijät-Hämeen 13,3 prosenttia. Nuorten työttömyys väheni vuoden 2021 aikana ollen vuoden lopussa 15,6 %.

Vaikka yleinen työllisyystilanne parantui vuoden 2021 aikana, niin kunnan osarahoittama työmarkkinakulukustannukset nousivat niin Orimattilassa kuin muissakin Suomen kunnissa. Orimattilassa kustannus ylitti budjetoidun summan noin 300 000 eurolla. Kustannusten nousuun oli useita syitä, mm. valtion yrittäjille myöntämä työttömyysturva lisäsi kunnan työmarkkinakulukustannuksia. Lisäksi koronaepidemia vaikeutti asiakkaiden siirtymistä työttömyydestä aktiivointitoimenpiteiden piiriin, joten näiden avulla saatavat työmarkkinatukikustannusten vähennykset jäivät saamatta. Palkkatukityöllistämisen vähäinen määrä vuoden 2021 aikana vaikutti myös osaltaan työmarkkinatukikustannusten määrän kasvuun

Toiminta

Kesäkuussa järjestettiin kunnallisvaalit, ja valtuusto päätti pidennetyn toimikautensa 31.7.2021. Kesäkuussa toimintansa päättänyt valtuusto hyväksyi organisaatiomuutoksen, joka tuli voimaan uuden valtuustokauden alussa. Uutena toimialana aloitti hyvinvointitoimiala. Hyvinvointitoimiala muodostui entiseltä sivistystoimialalta siirtyneestä liikuntatoimesta sekä konsernitoimialalta siirtyneistä hyvinvoinnin hallinnosta ja kotouttamisesta. Aluejohtokunnat toimivat siirtymäsäännöksellä vielä vuoden 2021 loppuun asti, jonka jälkeen ne muuttuvat aluekumppanuuspöydiksi. Elinvoima- ja tekninen toimiala muuttui kaupunkikehitys- ja tekniseksi toimialaksi, ja sieltä siirtyi konsernitoimialalle elinkeinopalvelut sekä joukkoliikenne. Sivistys- ja vapaa-aikatoimiala muuttui opetus- ja kasvatustoimialaksi. Kaupunginhallituksen alaisuuteen perustettiin elinvoimajaosto, joka seuraa kaupungin kehittämiseen, strategiaan hankkeisiin ja työllisyyteen liittyviä asioita.

Korona-pandemia vaikutti edelleen koko organisaation toimintaan. Kaupungin valmiustyöryhmä jatkoi työskentelyään keväällä ja jälleen tauon jälkeen syksyllä tilanteen uudelleen parhennuttua. Etätyötä on tehty osittain myös vuonna 2021, mutta opetustoimi ei siirtynyt etäopetukseen. Harrastusryhmät olivat osan vuotta tauolla ja kaupungin liikuntatilat sekä uimahalli suljettuna.

Kokouksia on edelleen pidetty siten, että osa osallistujista on ollut teams-etäyhteydellä. Strategian toteuttamista jatkettiin siltä osin kuin se pandemia-olosuhteissa oli mahdollista. Uuden valtuustokauden alussa syksyllä aloitettiin uuden strategian valmistelu.

Vuosi oli vielä edellisvuottakin vilkkaampi investointien osalta. Varsinkin talonrakennuksessa toteutettiin sekä peruskorjaus- että uudisrakennuksia. Tilapalvelun kohteista Myllylän koulun peruskorjaus valmistui ja uimahallin sekä paloaseman rakentaminen jatkui suunnitellusti. Yhteiskoulun suunnittelua jatkettiin ja Erkko-lukion rakennuksen muutostyöt aloitettiin. Muutostyöt kohdentuvat pääosin rakennuksessa oleviin yhteiskoulun käytössä oleviin tiloihin. Näiden lisäksi tilapalvelu toteutti neuvolan ja kotisairaanhoidon tilojen muutostyöt terveysesemalla, Länsi-Orimattilan päiväkodin perustus- ja pihatyöt Hennassa sekä Vuorenmäen päiväkodin muutostyöt Vuorenmäen koulun yhteyteen. Yhdyskuntatekniikassa toteutettiin pääosin peruskorjausinvestointeja. Uutena kohteena toteutettiin Kehräämöntie. Erkontien silta saatiin

peruskorjattua. Lisäksi tehtiin katujen peruskorjausta, valaistuksen ja päällysteiden uusimista sekä leikkipaikkojen uudistamista. Liikuntatoimi peruskorjasi Pennalan lähiliikuntapaikan.

Talous

Vuoden 2021 talousarvio laadittiin 21 018 euroa ylijäämäiseksi. Vuosikate 4,79 milj. euroa kattoi talousarviossa arvioidut 4,8 milj. euron poistot lähes 100-prosenttisesti. Alkuperäisessä talousarviossa varauduttiin 20,4 milj. euron investointeihin sekä 22 milj. euron lainan nostoon. Muutetun talousarvion tilikauden ylijäämä oli 916 526 euroa ja vuosikate 6,29 milj. euroa.

Vuosi 2021 oli talouden toteutumisen arvioinnin kannalta sikäli haasteellinen, että sote-kustannusten osalta arviointi oli vaikeaa. Hyvinvointiyhtymä haki koronatukia syksyllä, mutta niiden kuntakohtainen kohdentuminen oli suuntaa-antavien arvioiden varassa. Oman toiminnan osalta koronan vaikutuksia ennakoitiin, mutta valtakunnalliset suositukset, rajoitukset ja ohjaus muuttuivat välillä hyvin lyhyelläkin aikavälillä epidemiatilanteen muututtua. Verokertymiin vaikutti koronakuittoimenpiteenä yhteisöveron korotettu kuntajako-osuus, joka nosti yhteisöverotuottoa. Koronatukena saatiin 17 €/asukas suoriin koronamenoihin. Lisäksi haussa on ollut toimialoille suoraan kohdennettua erikseen haettavaa rahoitusta koronavaikutusten hoitamiseen. Verotuksen osalta talousarvion laadintavaiheessa ennakoitiin heikompaa kertymää kuin mitä toteutuma oli. Tuloverokertymä ylittyi 1,3 milj. arvioidusta. Arvioitujen koronan aiheuttamien lomautusten vaikutukset eivät kuitenkaan olleet ennakoidun suuruisia osin myös siitä syystä, että lomautetut ovat saaneet ansiosidonnaista päivärahaa lomautusten ajalta. Isot ketjut ovat pystyneet siirtämään henkilöstöään esim. päivittäistavarahuollon tehtäviin eniten koronasta kärsineiltä toimialoilta. Kaupungin omien toimialojen talousarvioseuranta saatiin organisaatiomuutoksen vuoksi ajan tasalle vasta marraskuussa, jolloin toimialojen väliset määrärahasiirrot hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa.

Vuosien 2018 ja 2019 alijäämäisten tilinpäätösten jälkeen kaupunginvaltuusto hyväksyi 8.6.2020 talouden sopeuttamisohjelman. Tähän ohjelmaan sisältyi sekä palveluverkkoon että henkilöstöön kohdistuvia vaikutuksia. Palveluverkon osalta sivistystoimi aloitti valmistelut Luhtikylän koulun lakkauttamiseksi. Maaliskuussa 2021 kaupunginvaltuusto kuitenkin päätti, että Luhtikylän koulua ei lakkauteta. Kesäkuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi talouden sopeuttamisohjelman raportoinnin ja päivityksen. Vuoteen ei 2021 ei sisälly henkilöstösäästöjä, ja henkilöstömenot ovat toteutuneet 99,4 prosenttisesti.

Toimintatuotot

Myyntituotot toteutuivat lähes alkuperäisen talousarvion mukaisina (alitus 3,4 prosenttia). Euronääräisesti suurimmat poikkeamat tulivat ateriamaksujen vähenemisestä sekä kotikuntakorvauksista. Kotikuntakorvausten osalta poikkeama johtuu sivistystoimen henkilöstövaihdosten aiheuttamasta laskutusviiveestä, joka korjautuu vuoden 2022 alkupuolella. Ateriamaksujen sote-aterioiden myyntituotto jäi arvioitua 7 prosenttia pienemmäksi.

Maksutuottojen toteutuma alitti 233 teur muutetun talousarvion. Korona-pandemia vaikutti varsinkin harrastustoiminnan (uimahalli, kuntosali) maksutuottojen kertymään negatiivisesti. Päivähoitomaksujen alittuminen aiheutui päivähoitomaksuasetuksen muutoksesta.

Tukien ja avustusten toteutuma ylitti muutetun talousarvion 644 teur. Työllistämistuki jäi 45 teur alle arvion, mutta muut tuet ja avustukset valtiolta ylittyivät 700 teur. Ylitys aiheutui asukaslukuperusteisesta korona-avustuksesta sekä joukkoliikenteen budjetoitua suuremmista tuista. Myös opetuksessa ja varhaiskasvatuksessa tukien osuus oli budjetoitua suurempi.

Muut toimintatuotot ylittivät 309 teur alkuperäisen talousarvion. Ylitys tuli maa-alueiden myyntivoitosta, jota kertyi 981 teur. Kertymä on 331 teur arvioitua suurempi.

Toimintakulut

Henkilöstökulut toteutuivat 99,4 prosenttisesti. Suurimmat alitukset olivat varallaolokorvauksissa ja suurimmat ylitykset määräaikaisten palkkakuissa. Ulkopuolisen kohdennetun rahoituksen käyttö lisää määräaikaisten palkkojen kertymää. Sairausvakuutuskorvauksia on kertynyt 100 teur arvioitua enemmän (307 teur).

Vapautuvien tehtävien täyttäminen on viivästynyt ja toimialat ovat selvinneet olemassa olevilla resursseilla. Tämä on osin tehostanut toimintaa, mutta myös siirtänyt vähemmän kiireellisiä tehtäviä eteenpäin.

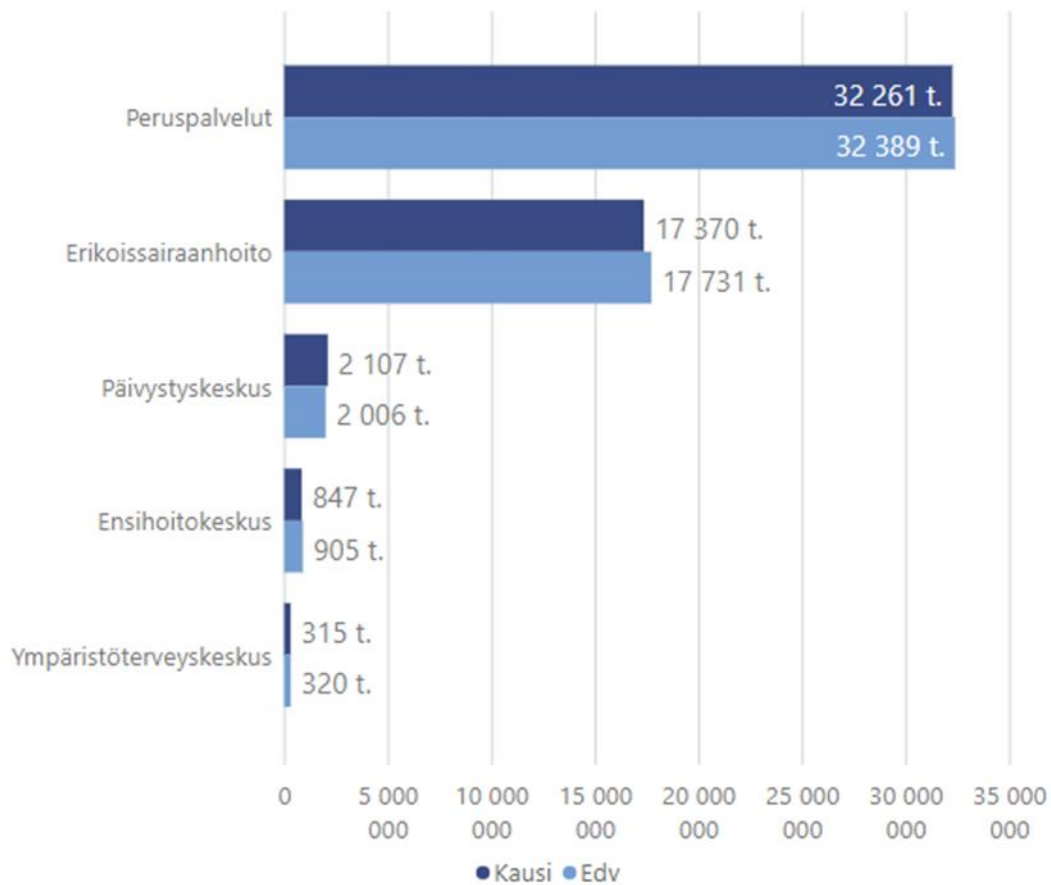
Palveluiden ostot toteutuivat 1,2 milj. euroa alle arvion. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä teki haasteellisesta vuodesta huolimatta taloudellisesti hyvän tuloksen. Hyvinvointiyhtymän kokonaisuuden talouden seuranta ja ennakointi on ollut vaikeaa koronapandemian muutospaikutusten vuoksi. Yhtymälle aiheutui koronapandemiasta merkittäviä lisäkustannuksia kaikilla toimialoilla, joihin koko yhtymän tasolla on saatu valtioavustusta yhteensä 38,9 miljoonaa euroa. Myös talouden sopeuttamistoimia on tehty, jotka ovat osaltaan kuormittaneet yhtymän henkilöstöä.

Orimattilan kaupungin maksuosuusarvio oli 54,5 milj. ja toteutuma 52,8 milj.euroa. Suurin osa jäsenkunnista sai maksuosuuspalautusta. Orimattilan kaupungin kustannukset toteutuivat 97 prosenttisesti.

Hyvinvointikuntayhtymän eri toimialojen kustannukset ovat toteutuivat seuraavasti (vertailu vuoteen 2020):

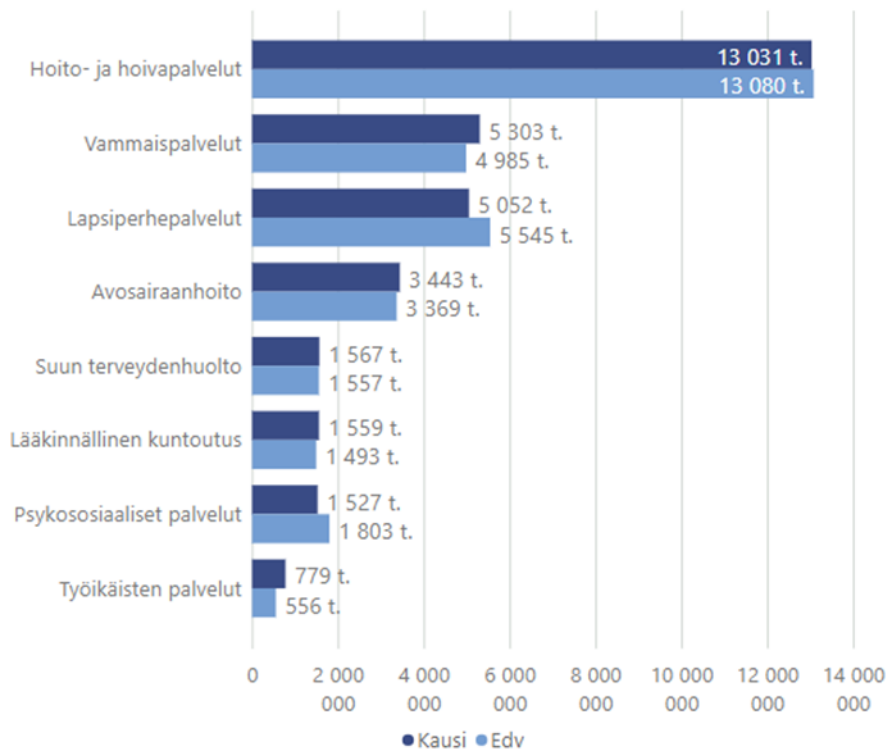
	Vuosi 2021	Vuosi 2020
Peruspalvelut	32 260 845	32 730 638
Ensihoito	847 112	904 965
Erikoissairaanhoido	17 369 749	17 730 638
Päivystyskeskus	2 106 987	2 006 306
Ympäristöterveyskeskus	315 058	319 873
YHTEENSÄ	52 899 752	53 350 356

Maksuosuustoteuman vertailu (1000€)

Peruspalveluiden suurimmat kustannukset kohdentuvat hoito- ja hoivapalveluihin. Muutoin palvelutuotanto on vuoden 2020 tasolla, mutta psykososiaalisissa palveluissa on selkeä vähennys edellisen vuoden kustannuksiin nähden.

Peruspalveluiden maksuosuustoteuman vertailu (1000€)

Suurimpia alituksia alkuperäiseen talousarvioon nähden kaupungin palvelujen ostojen ryhmässä tuli asiakaspalvelun ostoissa kuntayhtymiltä (1,9 milj.), päivähoidon palveluseteliosastoissa (122 teur), kiinteistöjen ylläpidossa ja huollossa (87 teur) ja rakennusten ja alueiden ylläpitopalveluissa (57 teur). Suurimmat ylitykset palveluiden ostoissa on tullut muissa yhteistoimintaosuuksissa, ict- ja atk-palveluissa (138 teur) ja henkilökunnan virkistyspalveluissa (55 teur). Muiden yhteistoiminta osuuksien kasvu aiheutuu joukkoliikenteen maksuosuusjaosta, ja henkilökuntaan kohdentuva budjetoimaton kuluvaraus on kaupunginhallituksen 7.3.2022 tekemän päätöksen mukainen varaus liikunta- ja kulttuurietuuteen.

Aineet, tavarat ja tarvikkeet ovat toteutuneet 3,5 prosenttia yli talousarvion. Kuluryhmässä elintarvikkeet ovat alittaneet arvion (144 teur) ja oppikirjat (101 teur). Suurimmat ylitykset ovat sähkökustannusten (TA 921 teur, käyttö 1,05 milj.) ja suojavaatteiston 120 teur kustannuksissa. Suojavaatteistoon kirjatuihin kustannuksista valtaosa on maskeja.

Avustusten toteutuma on 80 teur arvion yli. Lasten kotihoidontuki ja yksityisen hoidon tuki ovat toteutuneet 149 teur alle arvioidun. Työmarkkinatuen kuntaosuus on toteutunut (1,5 milj.) on toteutunut 309 teur yli arvioidun. Avustuksissa kotitalouksille on alitusta, joka johtuu mm. lukion tarvekeavustusten päättymisestä oppivelvollisuuden pidentymisen vuoksi. Vastaa- vat kustannuserät ovat ict- ja atk-palveluissa sekä koulutarvikkeissa. Myös avustukset yhteisöille on alittanut työllisyyden hoidon Orimattila-lisän arvioitua vähemmän käytön seurauksena.

Muut toimintakulut ovat ylittäneet talousarvion 30 teur. Ylitystä on rakennusten ja huoneistojen vuokrauskustannuksissa 93 teur (toteutuma 1,4 milj.). Muissa kululajeissa on syntynyt säästöä.

Verotulot toteutuivat kokonaisuutena 2,25 milj. euroa yli alkuperäisen talousarvion ja 722 teur yli muutetun talousarvion. Tuloverokertymä ylitti alkuperäisen talousarvion 1,3 milj. ja yhteisöverokertymä 1,1 milj. Tähän vaikutti koronatukena päätetty kuntajako-osuuden 10 prosenttiyksikön korotus. Kiinteistöverokertymä toteutui 23 teur yli muutetun talousarvion.

Valtionosuuksien toteutuma 36,3 milj. on 3 milj. euroa edellisvuotta pienempi. Toteutuma on 100,6 prosenttisesti alkuperäisen talousarvion mukainen.

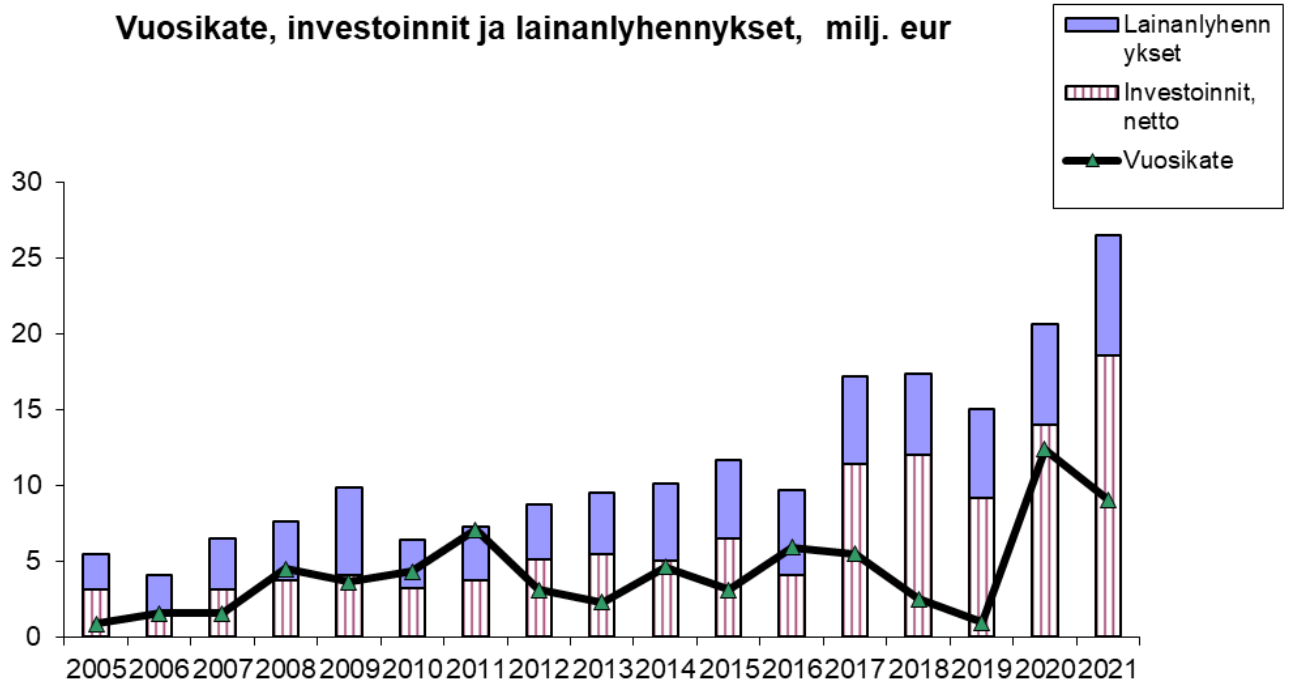
Rahoitustuottojen ja –kulujen osalta tuotoissa osinkotuotot jäivät 112 teur alle arvioidun. Korotaso on edelleen ollut poikkeuksellisen alhainen, mikä on vaikuttanut korkokulujen arvioitua pienempään kertymään, vaikka velkamäärä on kasvanut (lisäys 9,4 milj.). Lainaa on otettu talousarviossa arvioitua vähemmän sekä vuoden 2020 että kertomusvuoden hyvien tuloksien vaikutuksesta.

Vuosikatteen toteutuma 9,06 milj. on 4,26 milj. euroa parempi kuin alkuperäisessä talousarviossa (4,8 milj. euroa) ja 2,8 milj. parempi kuin muutetussa talousarviossa. Poistoja ja arvonalentumisia kirjattiin 5,4 milj. euroa. Poistojen toteutuma oli 625 teur alkuperäistä talousarviota suurempi ja 25 teur muutettua talousarviota suurempi. Poistosummaan ei sisälly kerta-poistoeria. Tilikauden tulokseksi muodostui 3 657 135,75 euroa.

Investointimäärärahoista jäi käyttämättä 492 teur muutettuun talousarvioon nähden. Investointeja toteutettiin 20,76 milj. eurolla. Investointituloina kirjattiin rahoitusosuuksia 617 teur sekä pysyvien vastaavien myyntituloja 598 teur.

Pitkäaikaisia lainoja nostettiin 10 milj. euroa vuonna 2021 ja lyhytaikaista lainaa 4 milj. euroa. Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratiloille annettiin uutta lainaa 1,2 milj. euroa Pennalan rivitalojen rakentamiseen. Antolainojen lyhennykset olivat 2,8 milj. Orimattilan Yrityskiinteistöt myi kiinteistönsä ja maksoi siihen kohdentuvat lainat takaisin, joten antolainojen vähennys oli suunniteltua suurempi. Lainoja lyhennettiin suunnitelman mukaisesti 7,9 milj. euroa. Lainakanta oli vuoden lopussa 65 milj. euroa, ja siinä oli lisäystä vuoden 2020 tilanteeseen 6,1 milj. euroa. Lainaa oli asukasta kohti 4 110 euroa vuoden päättyessä.

Vuosikatteella pystyttiin rahoittamaan noin puolet nettoinvestoinneista, mutta niin investointien rahoittamiseen kuin lainan lyhennyksiinkin tarvittiin edelleen velkarahoitusta. Hyvästä tuloksesta huolimatta toiminnan ja investointien rahavirta on 10,5 milj. euroa negatiivinen. Korkea investointitaso aiheuttaa tämän.

Elinkeinotoimintaa edistäviä tutkimus- ja kehittämishankkeita ei vuoden 2021 aikana ole ollut.

1.1.5 Kaupungin henkilöstö

Henkilöstöä oli 31.12.2021 yhteensä 518,46 (henkilötyövuotta), jossa vähennystä edelliseen vuoteen 5,7 htv. Opetuspalveluissa henkilöstöä oli 231 htv ja varhaiskasvatuksessa 144 htv. Henkilöstömäärän vähennykseen vaikuttaa varhaiskasvatuksen palvelusetelin käyttöönotto. Henkilöstömenot vuonna 2021 olivat 26 milj. euroa, mikä on 25,6 prosenttia toimintakuluista.

Henkilöstön sairauspoissaolot ovat lisääntyneet vuoteen 2020 verrattuna. Työhyvinvointikysely toteutettiin helmikuussa 2021. Tulos oli hieman parantunut vuonna 2018 tehdyn kyselyn tuloksesta. Työterveyspalvelut on hankittu Työterveys Wellamolta.

Erillinen henkilöstötilinpäätös on laadittu ja se liitetään tilinpäätökseen.

Henkilöstö palvelukeskuksittain ja talousarviotulosalueittain vuosina 2019 – 2021 (htv)

Toimiala	TP 2021	TA 2021	TP 2020	TP 2019
Hallintopalvelukeskus / Konsernihallinnon toimiala				
Hallitus, päätöksenteko ja yhteistoiminta	1	1	1	1
Elinkeinotoimi ja projektit	1,25	1	1	1,5
Yleishallinto / Hallinto- ja tukipalvelut	7,6	7,6	8	10,6
Hyvinvointipalvelut	0,66	1	1,171	4
Työllisyys- ja elinvoimapalvelut	3,66	3	3	3
Maaseututoimi	2,6	2,6	2,6	2,6
Ateria- ja puhtauspalvelut	58	56	60	62,18
Yhteensä	74,11	72,2	76,77	81,88
Hyvinvointitoimiala				
Hyvinvointipalvelut	1	1	1,17	1
Liikuntapalvelut	5,5	5,5		
Osallisuuden edistäminen		-	-	-
Yhteensä	6,5	6,5	1,17	1
Sivistyspalvelukeskus / Sivistys- ja hyvinvointitoimiala / Opetus- ja kasvatustalouden toimiala				
Hallinto	4	6	6	6
Opetuspalvelut	231	220	230,3	222
Kirjasto-, kulttuuri- ja museopalvelut	9,5	9,5	9,5	9,5
Liikuntapalvelut		5,5	3	6,5
Nuorisopalvelut	8	8,5	6	12,5*
Varhaiskasvatus	144	148,02	150,24	160,5
Yhteensä	396,5	399,02	405,04	417
Tekninen palvelukeskus / Elinvoima- ja tekninen toimiala / Kaupunkikehitys- ja tekninen				
Kaupunkikehitys ja maankäyttö	8,85	9,1	8,9	10,2
Tilapalvelu	13,4	13,8	13,5	12,95
Yhdyskuntatekniikka	4,6	4,6	3,5	3,1
Vesilaitos	10	10	10	10,2
Rakennustark. ja ymp. suojelu	4,5	5	4,75	3,85
Yhteensä	41,35	42,5	40,65	40,3
Kaupunki yhteensä	518,46	514,72	523,63	540,18

*vuoden 2019 luvussa mukana tuntipalkkaiset nuorisotoimen ohjaajat

- organisaatiomuutos vuonna 2021 (vaikutus vuosien 2021 ja 2022 vertailtavuuteen)

1.1.6 Ympäristöasiat

Ympäristönsuojelun sähköisestä asioinnista laadittiin suunnitelma. Lupa-asioiden sähköistämisen edellyttää tietojen sähköistä arkistointia. Sähköisessä asiointissa on huomioitava tietoturvariskit.

Lupia laitettiin vireille kolme kertaa enemmän kuin ennalta voitiin arvioida. Valvontasuunnitelman mukaisia kaikkia valvontatehtäviä ei ennätetty toteuttaa. Ennalta arvaamattomia, työläitä valvontatehtäviä tuli vireille useita. Vuonna 2021 valvontatehtäviä jouduttiin priorisoimaan kovalla kädellä ja osa tehtävistä jouduttiin siirtämään seuraavalle vuodelle.

Orimattilan Virenojan luokitellulla pohjavesialueella nro 0156024 ja Lokkilampien rannalla sijaitsevan Virenoja Oy:n entisen tiilitehtaan maanalaiset raskaan lämmityspolttoöljyn säiliöt ja siihen liittyvät betonirakenteet ja pilaantunut maa tulivat ilmi kiinteistökaupan yhteydessä ja todettiin merkittäväksi riskiksi niin pohja- kuin pintavedelle. Toiminnanharjoittaja oli konkurssissa eikä pystynyt hoitamaan velvoitteitaan. Ympäristövaliokunta joutui teettämään tarvittavat työt ulkopuolisilla toiminnanharjoittajilla kaupungin kustannuksella.

Keväällä saatiin päätökseen Geologisen tutkimuskeskuksen (GTK) ja Hämeen ELY-keskuksen kanssa yhteistyönä Ämmäntöyrään pohjavesialueen geologisen rakenteen selvitys. Selvityksellä parannettiin Orimattilan pohjavesien riskienhallintatietämystä.

Kesällä 2021 toteutettiin viiden vuoden rotaatiokierrolla tehtävä Orimattilan pintavesien tilan lakisääteinen seuranta. Seuranta toteutettiin harjoittelijan avustuksella, sillä työturvallisuussyistä näytteenottoon oli sidottava kaksi henkilöä. Ympäristötarkastaja ja ympäristönsuojelusihteeri vuorottelivat kahden kuukauden ajan harjoittelijan työparina. Näytteenotto vei aikaa muilta viranomaistehtäviltä.

1.1.7 Muut ei taloudelliset asiat

Lahjonta ja korruptio eivät ole hyväksyttäviä. Ihmisoikeusasioissa toimitaan lainsäädännön mukaisesti. Kaupunki on tehnyt sopimuksen 20 kiintiöpakolaisen vastaanottamisesta vuosittain. Vuonna 2021 vastaanotettiin 5 kiintiöpakolaista.

1.1.8 Arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2022 talousarvio on laadittu alijäämäiseksi. Siihen ei sisälly henkilöstön lomautuksia muutoin kuin tuotannollisista syistä. Palveluverkon muutoksia ei ole sisällytetty, koska valtuusto päätti keväällä 2021 Luhtikylän koulun toiminnan jatkamisesta. Palveluverkkoselvitystä valmistellaan ja käsitellään uudelleen vuoden 2022 alkupuoliskolla.

Alkuperäisen talousarvion mukainen tilikauden tulos on 271 460 euroa alijäämäinen. Tiedossa on, että rahoitustuotoissa olevien osinkotuottojen tuloarvio on selkeästi liian korkea tu-

lemaan kertymään nähden. Siltä osin tehdään talousarvioon muutos. Vuoden 2021 tilinpäätös sisälsi edelleen koronarahoitusta ja tukitoimia. Menojen ja tulojen epäsuhta oikeni, mutta koska muutos osin tuli kertaluonteisten erien vaikutuksesta, muutos ei ole pysyvä.

Hyvinvointialueet aloittavat vuoden 2023 alusta, minkä vaikutus on olennainen sekä tulojen että menojen osalta. Sote-kustannukset ja pelastustoimen kustannukset siirtyvät pois kuntien rahoitusvastuulta, mutta samalla ne vievät osan verotuloista ja valtionosuuksista mukanaan.

Verotuloarvio vuodelle 2022 on reilut 350 teur vuoden 2021 toteutumaa pienempi, mutta vuoteen 2021 on vaikuttanut yhteisöveron korotettu kuntajako-osuus.

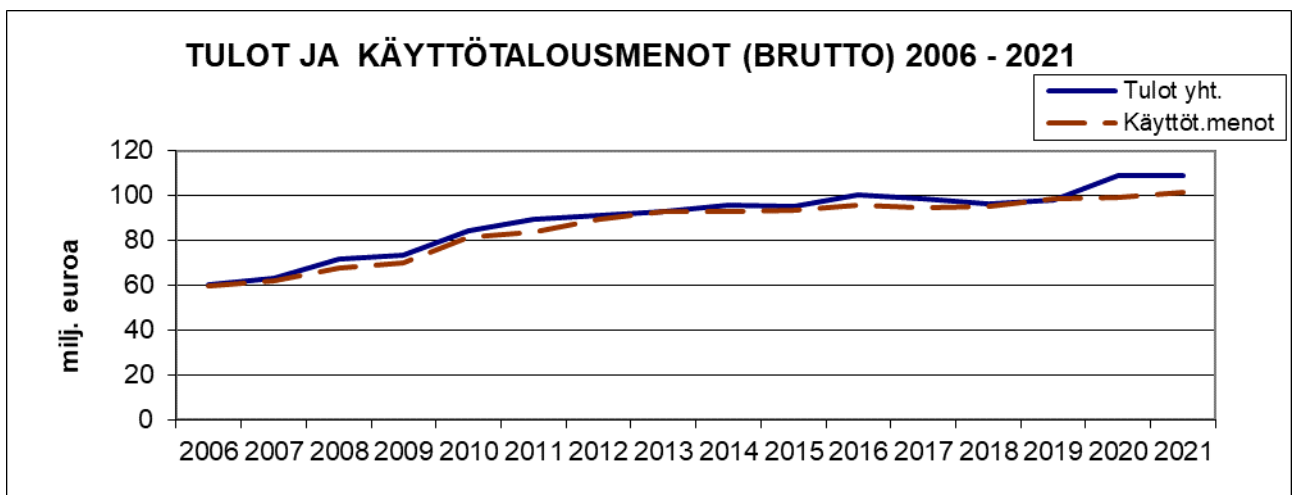
Työttömyysaste on laskenut vuoden 2020 joulukuun luvuista, mutta työmarkkinatuen kuntamaksuosuus on ollut vuonna 2021 korkea. Vuoden 2022 määrärahavaraus työmarkkinatukeen on 350 teur vuoden 2021 toteutumaa pienempi.

Yhteiskoulun väistöilakustannukset tulevat rasittamaan taloutta vuoteen 2024 asti ja investointitaso pysyy korkeana, mikä lisää lainanottoa. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä tehdyt investointivaraukset helpottavat talouden tasapainottamista uimahallin ja yhteiskoulun poistojen osalta. Vuoden 2022 käyttötaloutta rasittavat vanhan yhteiskoulun purkukustannukset. Uimahallin toteuttaminen etenee tehtyjen suunnitelmien mukaan, ja vanhan uimahallin tasearvo poistuu suunnitellusti. Vanhan urheilutalon purkukustannukset tulevat vuoden 2023 käyttötaloukskustannuksiksi.

Asukasluku vähentynyt edelleen ja vuoden 2021 aikana, mutta vähennys oli kuitenkin pienempi kuin edellisellä vuonna. Väkiluku vähenee luonnollisena väestön vähenemänä (kuolleisuus on syntyvyyttä suurempaa). Myös kuntien välinen muuttovoitto on lievästi negatiivista.

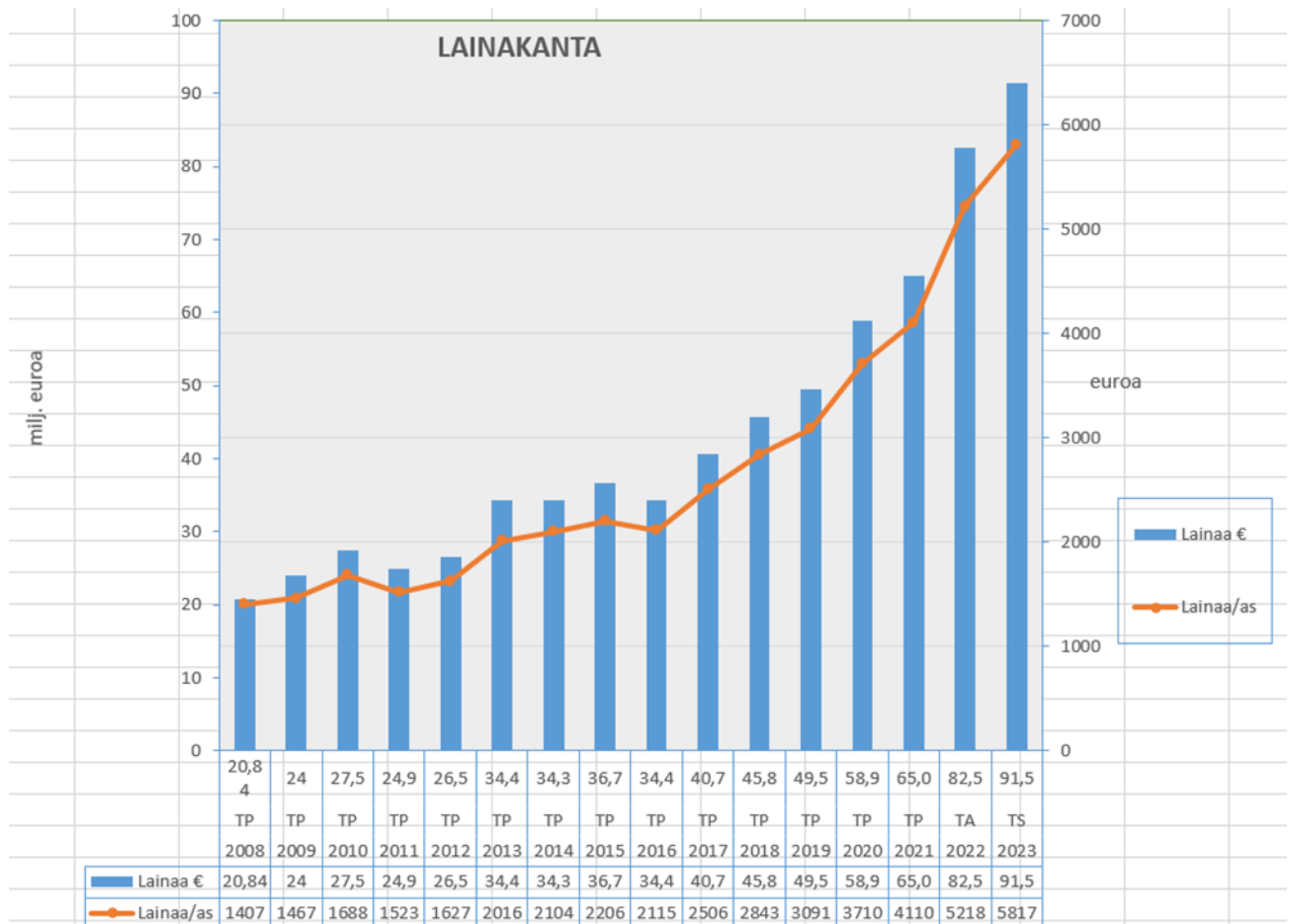
Valtionosuudet toteutuvat vuonna 2022 saatujen valtionosuuspäätösten mukaan talousarviossa arvioidun (38,4 milj.) mukaisesti. Oppilasmäärien muutokset vaikuttavat opetustoimen valtionosuuksiin vielä tilastointipäivien lukumäärien mukaisesti. Valtionosuuksien määrä on kuitenkin 2,1 milj. vuoden 2021 toteutumaa suurempi.

Kaupungin talouden hoidon periaatteiden keskeisenä periaatteena on pitää menojen ja tulojen kehitys samalla kasvu-uralla. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä menot kasvoivat edellisvuodesta 2,46 prosenttia. Verorahoitus ja toimintatuotot kasvoivat 0,15 prosenttia. Vuoden 2022 veroperusteita ei muutettu, vaan ne pysyivät vuoden 2021 tasossa.

Toistaiseksi tasapainottamista on helpottanut poikkeuksellisen matala korkotaso ja yksittäiset vuosikohtaiset kertaluonteiset tulot tai antolainojen lyhennyserät. Korkokulut ovat pysyneet maltillisina lainamäärän noususta huolimatta. Raskas investointiohjelma lisää velanottamisen tarvetta. Velkaantumisen hillitsemiseen tulee kiinnittää huomiota.

Hyvinvointialueen aloittaessa vuoden 2023 alussa poistot ja velat jäävät, ellei omaisuuden vastikkeellista siirtoa tapahdu. Talouden tasapainottamisen keinot vähenevät, mutta vaikeimmin ennakoitavat sote-kustannukset siirtyvät pois.

Lainojen kehitystiedot perustuvat vuosien 2022 – 2023 taloussuunnitelman investointeihin ja oletuksena on käytetty vuoden 2022 talousarvion asukasmääräennusteita.

Taksoja ja maksuja tarkistetaan vuosittain vastaamaan seudullista tasoa, tuottavuutta ja sähköisten palveluiden osuutta lisätään ja omistajaohjaukseen kiinnitetään huomiota. Seudullista yhteistyötä hyödynnetään siltä osin kuin se koetaan toiminnallisesti järkeväksi ja kustannustehokkaaksi ratkaisuksi. Suunnitelmalliseen kaavoitukseen, tonttitarjontaan ja markkinointiin tulee kiinnittää huomiota. Ne tuovat onnistuessaan lisää työpaikkoja ja asukkaita, mikä vaikuttaa positiivisesti kaupungin tulokertymään ja lisää osaltaan pitovoimaa myös nykyisten kuntalaisten osalta.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kaupunginvaltuusto käsitteli sisäisen valvonnan ohjeet 9.3.2015. Hallintosäännössä on määritelty vastuut sisäisen valvonnan osalta.

Riskit on jaoteltu rahoitusriskeihin, toiminnallisiin riskeihin sekä vahinkoriskeihin.

Rahoitusriskit

Koska matala korkotaso on jatkunut jo pitkään, vaihtuvakorkoisten lainojen korkotason muutos muodostuu riskiksi siinä vaiheessa, kun korkotaso lähtee nousemaan. Korkotason nousua on havaittavissa maailmantilanteen muuttumisen vaikutuksesta. Kaupungilla ei ole varsinaisia johdannaisia (lukuun ottamatta yksittäisten lainojen kiinteän koron mekaniikkaa katto/lattia –määrityksellä), mutta koronvaihteluun on suojauduttu ottamalla kiinteäkorkoisia lainoja. Kiinteäkorkoisten osuus oli vuoden vaihteessa 93 prosenttia koko lainasalkusta, jonka lisäksi ottolainoissa oli pitkiin viitekorkoihin sidottuja.

Maailmanlaajuisesti vaikuttava Korona-pandemia aiheuttaa laaja-alaisia vaikutuksia myös rahamarkkinoilla ja sitä kautta voi muodostaa rahoituksen saatavuuteen ja hintaan riskin. Ukrainan sotatilanteella ja Venäjään kohdennetuilla talouspakotteilla on myös vaikutuksensa.

Korkea investointitaso muodostaa rahoituksellisen riskin, jos menot eivät pysy kurissa ja tulorahoitus ei kehity riittävällä tavalla. Vuosien 2018-2019 tulosten kohdalla oli nähtävissä, että talousarvio tulisi laatia selkeästi ylijäämäiseksi, että pysyttäisiin varautumaan terveydenhuollon kustannusten vuosittaisiin vaihteluihin varsinkin erikoissairaanhoidon osalta. Vuoden 2020 tilinpäätöksen tulos oli poikkeuksellisen hyvä. Tulokseen vaikuttivat olennaisesti koronapandemian vaikutukset, valtion tukitoimet sekä verovuoden 2019 verokortti-muutoksen vaikutus. Päättynyt vuosi 2021 on ollut myös hyvän tuloksen vuosi, mutta edelleen tulokseen on vaikuttanut korona-tukitoimet sekä kertaluonteiset erät. Vuoden 2020-2021 kohdalla on todettava, että maailmanlaajuinen tartuntatauti-epidemia on vaikuttanut hyvin laaja-laisesti toimintaan ja talouteen.

Myös odottamattomat menot voivat muodostaa rahoituksen riittävyyden kannalta riskin. Isojen urakoiden valmistelussa tai sopimusten laadinnassa tapahtuva virhe tai jokin ulkoinen tekijä voi aiheuttaa riskin kustannusten kasvusta. Hankkeiden viivästyminen vaikuttaa myös kokonaisuutena kustannustasoon (esim. pidentynyt väistötilojen käyttö tai vuokra-tuottojen vähentyminen). Käyttöomaisuuden osalta riskiä kasvattaa tuotantokäyttöajan muutokset, jolloin aiheutuu purkukustannuksia ja kiinteistöjen arvojen alaskirjauksia arvioitua aikaisemmin.

Toiminnalliset riskit

Hankintaosaamisen ja kunnallisen toimintaympäristön tuntemisen puuttuminen nähdään edelleen selkeänä toiminnallisena riskinä. Hankintaosaamisen parantamiseen on kiinnitetty huomiota, mutta hankinnat ovat erilaisia ja niitä tekevät useat henkilöt, mikä tekee koko-

naisuudesta haasteellisen. Hankinnoissa on käytetty apuna myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Henkilöstön vaihtuvuus luo uutta koulutustarvetta jatkuvasti. Koko kaupungin tasolla organisaatio on ohut ja henkilöstön vaihtuminen ja pätevän, osaavan henkilöstön rekrytointivaikeudet aiheuttavat toiminnallista riskiä – avainhenkilöriskit on tunnistettu ja tähän tulee jatkossa varautua mahdollisuuksien mukaan osaamisen laajentamisella ja varahenkilöiden nimeämisellä. Korona epidemia on edelleen lisännyt henkilöstön riittävyyden ja jaksamisen kannalta riskiä. Laajat, yhtäaikaiset tartunnat voivat aiheuttaa hallitsemattomia tilanteita henkilöstön poissaolojen vuoksi, jolloin palvelutuotannon hoitaminen velvoitteiden mukaisesti muuttuu haasteelliseksi toteuttaa. Tartuntataudit ovat osoittautuneet todelliseksi riskiksi, johon varautumista tulee vahvistaa. Myös hajanainen palveluverkko on riski henkilöstön saatavuuden lisäksi toiminnan laadulle ja palveluiden järjestämiseen. Tämä voi realisoida myös mainehaitan riskin.

Tiedon siirtymistä ja säilymistä tietoteknisissä välineissä pidetään riskinä, koska esim. sähkökatkon sattuessa, tietoja ei ole saatavilla. Lisäksi riskinä on tietoturvallisuuden pettäminen, elleivät esim. etäyhteydet ole riittävällä tietoturvan tasolla, jota päivitetään reaali-aikaisesti. Tietojen käsittely-ympäristössä, jossa tietosuojaloukkaukset voivat olla mahdollisia, on riski. Myös viranomaistoiminnan digitalisoituminen lisää riskiä siihen, että ohjelmistot eivät toimi oikein. Tietosuojasta voi muodostua riski, ellei asiakirjoja säilytetä ja käsitellä tietosuojalainsäädännön mukaisesti. Vuoden lopulla käynnistyneessä VM:n rahoittamassa Digiturvalla tulevaan –hankkeessa on tavoitteena tiedon käsittelyyn liittyvien riskien hallitseminen.

Riittävän tiedottamisen puuttuminen ja tiedon väärin ymmärtäminen voi aiheuttaa olennaisen toiminnallisen riskin. Lisäksi lainsäädännön muuttuminen voi aiheuttaa riskin, ellei siitä olla riittävästi tietoisia palveluita tuottaessa.

Kiinteistöjen korjausvelka aiheuttaa riskiä samoin kuin sisäilmaongelmat. Niitä esiintyy sekä uusissa että vanhoissa rakennuksissa. Vuonna 2021 opetustoimessa ja varhaiskasvatuksessa on osin toimittu väistötiloissa.

Vahinkoriskit

Omaisuuksien sekä yleisten velvoitteiden hoidosta voi realisoitua riski vahingonkorvausten muodossa. Tekninen toimiala käsitteli vuonna 2021 yhden vahingonkorvausanomuksen. Näihin on varauduttu vakuutuksilla samoin kuin henkilöstön ja tapahtumiin osallistuvien mahdollisten tapaturmien osalta. Hulevesikäsittelystä on mahdollista aiheutua vahingonkorvausvaateita. Riskin todennäköisyys lisääntyy tulvien yhteydessä. Tulvien ja muiden ääri-ilmiöiden aiheuttamat riskit tulevat todennäköisesti kasvamaan ilmaston muuttuessa. Tämän vuoksi toimialat seuraavat aktiivisesti tilanteen kehittymistä ja pyrkivät huomioimaan muuttuneet riskitekijät toiminnassaan.

Henkilöstön virheellinen toiminta saattaa aiheuttaa vahinkoriskin, joka voi johtaa myös korvausvaateisiin. Tämän riskin todennäköisyys lisääntyy, kun henkilöstön määrä vähenee ja tavoitteet ja tehtävämäärät lisääntyvät

Muut toiminnan kehittymiseen vaikuttavat seikat

Sosiaali- ja terveydenhuollon kasvavat kustannukset muodostavat kuntakenttään riskin palveluiden supistumisesta. Palveluiden keskittyminen luo riskin lähipalveluiden pysymiseen ja saatavuuteen pienemmillä paikkakunnilla. Pandemia-tapaukset aiheuttavat laaja-alaisen riskin koko yhteiskunnan toimivuudelle, millä on merkittävää vaikutus myös paikallisesti. Väestökehityksestä tulee varsinkin alueellisesti riski, jos huoltosuhde kehittyy siten, että työssäkäyvien suhteellinen osuus vähenee. Palvelurakenteen muutostarpeet tulee tiedostaa riittävästi ajoissa.

1.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kaupunginhallitus vastaa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä kaupunginvaltuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden pohjalta. (KuntaL 14 §, 39 §) Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä, ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta omalta osaltaan.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää. Kaupunginhallitus on käsitellyt sisäisen valvonnan ohjeet 9.2.2015 ja kaupunginvaltuusto 9.3.2015. Hallintosääntö on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 8.6.2021.

Toimialat ovat laatineet ja käsitelleet selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä omalta osaltaan.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kaupunginhallitus antoi 17.6.2019 § 76 lausunnon Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle toimintavaltuudesta valituksesta, joka koski kaupunginvaltuuston 15.4.2019 tekemää päätöstä Vesiosuus-kunta Villihiiden toiminta-alueen vahvistamisesta. Edelleen kaupunginhallitus on antanut samaa valitusta koskevan lisälausunnon kokouksessaan 12.8.2019 Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen jätetyn lisäselvityksen johdosta. Hämeenlinnan hallinto-oikeus antoi päätöksen, jonka mukaan toiminta-alueen vahvistamista koskeva päätös jää voimaan. Hallinto-oikeuden päätöksestä on kuitenkin valitettu edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jossa asia on vuoden 2021 päättyessä edelleen vireillä.

Kaupunginvaltuusto päätti 8.6.2020 § 16 kouluverkkoselvityksestä. Päätöksestä on jätetty kaksi valitusta Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Toinen valituksista kohdentuu lisäksi kaupunginvaltuuston 8.6.2020 päättämään talouden sopeuttamisohjelmaan. Kaupunginhallitus antoi lausunnon valitukseen 2.11.2020. Hämeenlinnan hallinto-oikeus antoi päätöksen, jonka mukaan valitukset jätettiin käsittelemättä, koska päätökset olivat linjauspäätöksiä.

Kaupunginhallituksen 1.11.2021 tekemään hankintapäätökseen haettiin oikaisua, jonka kaupunginhallitus käsittelee 29.11.2021. Asiasta valitettiin edelleen Markkinaoikeuteen, jossa asian käsittely on kesken.

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan/opetus- ja kasvatustoimialan toiminnasta ei tehty oikaisuvaatimuksia tai valituksia vuonna Hallinto-oikeuteen tai Aluehallintovirastoon. Valiokunta käsittelee vuoden aikana kaksi oikaisuvaatimusta, joista toinen koski vs. sivistystoimenjohtajan tekemää viranhaltijapäätöstä ja toinen varhaiskasvatuksen asiakasmaksua. Valiokunta on todennut kummankin osalta, että ne eivät aiheuta toimenpiteitä.

Kaupunkikehitys- ja tekninen valiokunta on antanut kaksi lausuntoa Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle (katusuunnitelma ja kadunpito päätöksen hyväksyminen).

Ympäristövaliokunta on antanut yhden selvityksen korkeimmalle hallinto-oikeudelle maisematyöluvasta. Lisäksi ympäristövaliokunta on antanut kaksi lausuntoa Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle (uhkasakon asettaminen, vapautushakemuspäätös). Vaasan hallinto-oikeudelle on annettu yksi lausunto (kielteinen yhdistelmä lupapäätös). Lisäksi valiokunta on käsitellyt yhden vahingonkorvausvaatimuksen.

Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle annettiin vuonna 2020 lausunto poikkeamisluvasta Tönnön Heikkiläntiellä. Asia on ollut vuoden 2021 päättyessä vielä kesken.

Hankintaosaamista on edelleen vahvistettava varsinkin henkilövaihdosten yhteydessä sekä lisättävä tietoisuutta olemassa olevista hankintasopimuksista. Kilpailutukset tulee tehdä koko kaupunkia koskevinä. Edelleen on kiinnitettävä huomiota asioiden vastuulliseen ja huolelliseen valmisteluun.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Menojen ylitykset ja tulojen alitukset on pääosin käsitelty kertomusvuoden aikana. Osin tätä hidasti 1.8.2021 voimaan tullut organisaatiomuutos, josta aiheutuneet määrärahasiirrot saatiin käsiteltyä vasta marraskuun valtuustossa. Tilikauden tulos toteutui odotettua parempana ja menomäärärahoissa ei tullut merkittäviä ylityksiä. Tulomäärärahojen alitukset kohdentuivat lähinnä hyvinvointitoimialalle, varhaiskasvatukseen (maksuasetuksen muutos) ja ateriapalveluihin.

Koko kaupungin tuloksen arvioinnissa tulee edelleen muistaa, että vuosien 2020 - 2021 tuloksiin on vaikuttanut valtion koronatukitoimenpiteet, joita on kohdennetun valtionrahoituksen lisäksi yhteisöverotuloissa.

Taloustarkastuksia tehtiin kolme. Määrärahasurannan lisäksi niissä on lyhyesti otettu kantaa toiminnallisten tavoitteiden toteutumiseen. Investointikohteiden määrärahoja on seurattu säännöllisesti projektikohtaisesti, kustannuspaikoittain ja kokonaisuutena. Urakoiden osalta määrärahasurannasta on tehty vielä erikseen urakkatasoisesti maksupostitaulukoiden ja lisätöiden osalta.

Riskienhallinnan järjestäminen

Hallintosäännössä on vastuut sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta. Riskienhallinnan dokumentointia on vielä tarpeen konkretisoida, lisätä ja raportoida tiiviimmin. Lisäksi käyttäjävaltuuksia dokumentoidaan ja tarkistetaan. Viestinnän kehittymisen ja tehostumisen myötä ja toisaalta tietosuojavaatimuksen lisääntymisen myötä myös asianhallintajärjestelmän lukuoi-keuksia on rajoitettu. Ohjeiden noudattamisen valvontaa on myös lisättävä.

Riskit on tunnistettu ja tiedostettu, mutta riskienhallinnan toimintamallin yhteneväinen doku-mentointi on edelleen kesken. Suurimpina riskeinä tunnistetaan rakennukset sekä henkilöstö- ja tietoturvariskit. Vahinkoriskeihin on varauduttu henkilöstövakuutuksilla, toiminnan vastuu- vakuutuksella sekä kiinteistövakuutuksilla. Vakuutusturva käydään vuosittain läpi.

Oikeustapauksissa lakimiespalveluita on hankittu ostopalveluina. Tietosuojaan ja tietoturvaan liittyviä riskejä on käyty ulkoistuksen sopimuskumppanina toimivan Kuntien Tieran kanssa läpi. Työasemapäivitysten myötä tietoturvan taso on noussut, mutta yleisellä tasolla myös haittaohjelmien määrä on lisääntynyt. Vuonna 2020 voimakkaasti lisääntynyt etätyön tekemi- nen lisää tietosuojariskiä, koska työtä tehdään muualla kuin työnantajan osoittamissa tiloissa.

Valmiusjohtoryhmä on kokoontunut säännöllisesti pandemiatilanteen vuoksi alkuvuoden ajan ja edelleen syyskaudella. Tilannetta on kartoitettu ja toimenpiteitä linjattu niin toiminnallisten kuin terveydellisten riskien kannalta.

Opetus- ja kasvatustoimialalla toiminnallisten ja erityisesti toimitiloihin liittyvien riskien seuran- taan on tehty sisäilmatyöryhmässä. Tarpeellisia korjaustoimenpiteitä on suunniteltu ja toteu- tettu hankesuunnittelun ja korjaus-/rakennushankkeiden yhteydessä. Opetus- ja kasvatustoi- mialan hankkeiden seurantaan ja raportointia tehostettiin.

Varhaiskasvatuspalveluissa yhdessä yksiköiden esimiesten kanssa valvottu sisäisesti yksi- köiden toimintaa ja mm. ryhmien mitoituksen riittävyttä säännöllisesti.

Hyvinvointitoimialalla on riskienhallinnan järjestäminen vielä kesken, mutta erityisesti liikunta- palveluissa ne tulee toteuttaa.

Kaupunkikehitys ja teknisen toimialan kehittämissuunnitelmassa yhtenä toimenpiteenä on riskien- hallinnan kehittäminen laatimalla riskien hallintaohjeistus. Erityisesti kaupungin taloudellisesti ja toiminnallisesti merkittävälle investointihankkeille tulisi tehdä säännönmukaista riskiarvioin- tia. Toimialan kaikilla tulosalueilla tehtiin riskikartoitukset marraskuussa 2021.

Orimattilan Vesi Oy vastaa vesihuoltolaitoksen investoinneista niihin liittyvistä riskeistä lukuun ottamatta käyttötaloukselle heijastuvia vaikutuksia. Vanhan verkoston aiheuttamat riskit kuuluvat vesihuoltolaitoksen toimintaan. Riskiä pienennetään verkoston tilaa seuraamalla ja tutkimalla sekä verkoston jatkuvalla saneerauksella.

Vedenhankinnan, viemärlaitoksen ja jätevedenpuhdistamon riskienhallintasuunnitelmat ovat ajan tasalla. Vedenhankinnan riskientarkastelu päivitettiin vuonna 2020. Dokumentit päivite- tään lakisääteisesti ja aina kun toimintaympäristössä havaitaan muutoksia. Ympäristövalio- kunnan toiminnassa riskienhallinnan järjestäminen edellyttää laaja-alaista viranomaisyhteis- työtä.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Omaisuuksien hankinnassa ja luovutuksessa ei ole tapahtunut menetyksiä vuoden 2021 aikana. Omaisuuksien hankinta ja luovutus perustuvat hallintosäännön määräyksiin, joiden mukaan varsinaiset päätökset on tehty.

Kynnysarvot alittaviin hankintoihin on käytössä Hankinta-Sampo –ohjelma, jolla kilpailutusten dokumentointi paranee. Vuoden 2019 aikana otettiin käyttöön ClouDia-järjestelmä, josta tarjouspyynnöt siirtyvät suoraan HILMA-hankintailmoituskanavaan hankintalain mukaisesti. Hankintaohjeiden päivittäminen tulee saada toteutettua vuoden 2022 aikana. Lisäksi tietoisuutta yhteishankintasopimuksista on lisättävä sekä hankintaosaamista varsinkin henkilövaihdosten yhteydessä.

Riskienhallinnan kannalta keskitetyt hankinnat sekä yhteishankintasopimukset vähentävät riskiä. Kiinteistöt on vakuutettu täysarvovakuutuksella.

Kaupunki on hankkinut maata noin 0,3 ha ja myynyt noin 19 ha. Kirjanpidollista myyntivoittoa näistä on kertynyt 980 945 euroa. Myyntitappioita ei syntynyt. Kaikissa maaomaisuuden muutoksissa haetaan myös lainvoimaisuutta Maanmittaustoimistolta, jonka yhteydessä vielä ulkopuolinen toimija tarkastaa osaltaan, että maksuissa, päätöksenteossa ja allekirjoituksissa on noudatettu hallintosäännön vaatimuksia.

Orimattilan kunnossapidettävien kaavateiden ja kevyen liikenteen väylien määrä lisääntyi neljällä kilometrillä. Talorakentamisen osalta rakennusalan yhteenlaskettu huoneistoala lisääntyi 12 895 m². Omaisuuksien hankinta perustuu kaupunginvaltuuston hyväksymään investointiohjelmaan

Vesilaitos hyödyntää Vesi Oy:n vesihuollon omaisuutta omassa toiminnassaan sekä ylläpitää sitä, mutta Vesi Oy vastaa putkistojen peruskorjauksesta sekä uusien rakentamisesta.

Kaupungin koko omaisuuden korjausvelan määrää tulee seurata, jotta omaisuus pysyy kunnossa. Suurella investointimäärällä on korjausvelkaa vähentävä vaikutus. Lisäksi päätöksenteon tukena tulee olla selkeä kiinteistöstrategia siitä, mitkä ovat säilytettävä ja mitkä käytöstä poistuvia kohteita.

Sopimustoiminta

Kaupunginhallituksen kokonaisarvio

Sopimukset on pääosin viety Dynasty-asianhallintaohjelman sopimusosioon, jossa toimii hälytysjärjestelmä sopimusten vanhentuuessa. Toiminnallisesti järjestelmä on hyvä, mutta tietojen oikeellisuuteen ja tietojen järjestelmään viemiseen on syytä kiinnittää huomiota, ettei riskejä pääse syntymään. Sopimusehtojen noudattamiseen ja sopimusten valvontaan tulee kiinnittää huomiota, että palvelu täyttää ne ehdot, mistä sopimusta tehtäessä on sovittu ja esim. mahdolliset toiminnan keskeytykset on otettu sopimuksessa huomioon. Lisäksi sopimuksissa tulee muistaa vastuuviranhaltijan nimeäminen.

Sopimukset pyritään laatimaan kaupungin toimesta, jotta varmistetaan kaupungin asema sopimusosapuolena.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Orimattilan kaupungilla ei ole sisäistä tarkastusta erillisenä organisoitu, vaan se hoidetaan ensisijaisesti esimiesten valvontavelvollisuuteen kuuluvana tarkkailuna. Sisäinen tarkkailu on operatiivisen johtamisen osa, ja sen tehokkuus perustuu valvontaan ja valvonnan reaaliaikaisuuteen sekä tiedon raportointiin organisaatiossa ylöspäin.

Yleisenä johtopäätöksenä voidaan todeta, että sisäisen tarkastuksen toimivuus vaihtelee eri yksiköissä. Osin se on hyvin hoidettu ja vastuutettu, mutta varsinkin henkilöstövaihdosten yhteydessä siitä informoimisen osuutta on syytä lisätä.

Kaupunginhallituksen kokonaisarvio ja keskeiset johtopäätökset

Väärinkäytöksiä ei ole kertomusvuonna todettu. Sääntöjä, ohjeita ja määräyksiä on noudatettu.

Hankintaosaamiseen, tietoisuuden lisäämiseen voimassa olevista yhteishankinta-, puite- sekä muista hankintasopimuksista sekä huolellisuuteen on kiinnitettävä huomiota samoin kuin siihen, että kilpailutukset tehdään koko organisaatiota koskevin. Tähän tulee kiinnittää erityisesti huomiota avainhenkilöiden vaihtumisen yhteydessä. Hankintaohjeet tulee päivittää vuoden 2022 aikana. Asioiden käsittely on syytä hoitaa hallitusti ja liiallista kiirettä välttäen.

Tavoiteasetannassa tulee edelleen pyrkiä löytämään tavoitteita, jotka kuvaavat koko tulosalueen toimintaa ja sen järkevää kehittämistä. Vanhoista käytänteistä tulee luopua, elleivät ne enää vastaa nykypäivän vaatimustasoa. Määrärahojen seurannassa tulee kiinnittää huomiota koko toimielimen määrärahan riittävyyteen sekä tulokselliseen toimintaan.

Riskienhallinnan dokumentointia tulee kehittää ohjatumpaan suuntaan niin, että kaikki toimialat raportoivat säännöllisesti. Vuoden toisessa talouskatsauksessa on pidettävä tavoitteena arvioida riskit myös toimialoittain.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2020
Ulkoiset tuotot ja kulut	1000 Eur	1000 Eur
Toimintatuotot	10 767	9 437
Toimintakulut	-101 641	-99 088
Toimintakate	-90 874	-89 651
Verotulot	61 852	59 943
Valtionosuudet	36 317	39 276
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	119	152
Muut rahoitustuotot	1 955	3 102
Korkokulut	-309	-375
Muut rahoituskulut	-2	-3
Vuosikate	9 059	12 443
Poistot ja arvonalentumiset	-5 425	-6 143
Tilikauden tulos	3 634	6 300
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	23	51
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	0	-6 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 657	351
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut %	10,6	9,5
Vuosikate/Poistot, %	167	203
Vuosikate €/asukas	573	784
Asukasmäärä	15814	15881

1.3.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2021	2020
	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	9 059	12 443
Tulorahoituksen korjauserät	-981	-236
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-20 781	-14 540
Rahoitusosuudet investointimenoihin	601	90
Pysyvien vastaavien luovutustulot	1 579	478
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10 523	-1 765
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 244	-100
Antolainasaamisten vähennykset	2 841	969
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	16 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 914	-6 585
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	4 000	0
Oman pääoman muutokset	98	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 939	-883
Rahoituksen rahavirta	4 843	9 401
Rahavarojen muutos	-5 680	7 636
Kassavarat 31.12.	5 363	11 043
Kassavarat 1.1.	11 043	3 407
	-5 680	7 636
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	-31 530 092	-19 318 054
Investointien tulorahoitus, %	44,9	86,1
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	1,7
Kassan riittävyys, pv	15	33
Asukasmäärä	15 814	15 881

1.3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut	2021	2020		2021	2020
VASTAAVAA	1000 €	1000 €	VASTATTAVAA	1000 €	1000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	124 807	112 247	A OMA PÄÄOMA	52 624	48 869
II Aineelliset hyödykkeet	94 712	82 079	I Peruspääoma	41 342	41 342
Maa- ja vesialueet	9 954	10 533	V Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	7 625	7 176
Rakennukset	39 066	35 299	VI Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 657	351
Kiinteät rakenteet ja laitteet	28 078	25 792	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Koneet ja kalusto	344	199	VARAUKSET	6 050	6 073
Muut aineelliset hyödykkeet	102	102	Poistoero	50	73
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	17 167	10 154	Vapaaehtoiset varaukset	6 000	6 000
III Sijoitukset	30 095	30 168	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 080	3 182
Osakkeet ja osuudet	13 682	12 158	Valtion toimeksiannot	553	578
Muut lainasaamiset	15 665	17 306	Lahjoitusrahastojen pääomat	2 527	2 604
Muut saamiset	748	704	E VIERAS PÄÄOMA	73 210	67 814
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	682	682	I Pitkäaikainen	52 629	51 509
Valtion toimeksiannot	577	602	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	52 016	50 998
Lahjoitusrahastojen varat	105	80	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 475	13 009	Muut velat	0	0
I Vaihto-omaisuus	75	80	Siirtovelat	613	511
Aineet ja tarvikkeet	64	65	II Lyhytaikainen	20 581	16 305
Valmiit tuotteet	11	15	Joukkovelkakirjalainat	4 000	0
II Saamiset	4 037	1 886	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 982	7 914
Lyhytaikaiset saamiset	4 037	1 886	Ostovelat	2 753	4 093
Myyntisaamiset	1 085	786	Muut lyhytaikaiset velat	491	537
Lainasaamiset	40	124	Siirtovelat	4 315	3 723
Muut saamiset	730	833			
Siirtosaamiset	2 182	143			
III Rahoitusarvopaperit	1 752	8 550			
Muut arvopaperit	1 752	8 550			
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 611	2 493			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	134 964	125 939	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	134 964	125 939

TASEEN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	43,5	43,6
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	67,2	62,4
Lainat ja vuokravastuut	67370,2	61116,6
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	4260	3848
Lainat, €/asukas	4 110	3 710
Lainakanta 31.12. Milj. €	65,0	58,9
Lainasaamiset 31.12. Milj. €	15,7	17,3
Kertynyt yli-/alijäämä milj.€	11,3	7,5
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	713,4	473,9
Asukasmäärä	15 814	15 881

1.3.4 Kokonaistulot ja –menot**TULOT****TOIMINTA**

TOIMINTATUOTOT	10 766 592,29
VEROTULOT	61 852 349,00
VALTIONOSUUDET	36 317 000,00
KORKOTUOTOT	119 313,88
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1 954 972,47
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT	-980 944,66

INVESTOINNIT

RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	601 000,00
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	1 579 202,00

RAHOITUSTOIMINTA

ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	2 841 063,45
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	10 000 000,00
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	4 000 000,00
OMAN PÄÄOMAN LISÄYS	97 927,00

KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	129 148 475,43
-------------------------------	-----------------------

MENOT**TOIMINTA**

TOIMINTAKULUT	101 640 917,71
KORKOKULUT	308 499,74
MUUT RAHOITUSKULUT	1 555,03

INVESTOINNIT

INVESTOINTIMENOT	20 781 361,95
------------------	---------------

RAHOITUSTOIMINTA

ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	1 243 642,35
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	7 913 681,72

KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	131 889 658,50
-------------------------------	-----------------------

1.4 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Tytäryhteisöt	Omistusosuus %
Kiinteistö Oy Orimattilan vuokratalot	100
Orimattilan Vesi Oy	100
Orimattilan Lämpö Oy	55
Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy	100
Osakkuusyhteisöt	
As Oy Orimattilan Helinänkulma	55
Kuntayhtymät	
Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon / hyvinvointi kuntayhtymä	8,15
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	5,20
Eteva kuntayhtymä	4,40
Koulutuskeskus Salpaus ky	7,1
Päijät-Hämeen liitto	7,57

1.4.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Omistajaohjaukseen liittyvät tavoitteet

Tytäryhtiöt

Yleiset tavoitteet:

- kaupungin ja tytäryhtiöiden resurssien yhteiskäytön tehostaminen; tehtävien avautuessa täyttömahdollisuudet konsernin sisältä.

Kiinteistö Oy Orimattila Vuokratalot:

Avoimista tehtävistä tiedotettu omistajaa.

Orimattilan Yrityskiinteistöt:

Toiminta on syksyllä 2021 toteutuneen kiinteistökaupan jälkeen jäänyt vähäiseksi. Yhtiön hallinnoima omaisuus on tarkoituksenmukaista siirtää kaupungille ja purkaa yhtiö.

Orimattilan Lämpö Oy:

Ei ole ollut tarvetta.

Orimattilan Vesi Oy:

Ei ole ollut tarvetta.

- konsernipankin käyttö lainoituksessa

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot:

1 200 000 euroa.

Orimattilan Yrityskiinteistöt:

Konsernilainat maksettu pois

Orimattilan Lämpö Oy:

Ei ole ollut tarvetta

Orimattilan Vesi Oy:

Ei ole ollut tarvetta

- [vakuutukset ja tilintarkastuspalvelut kaupungin kanssa yhtenevästi](#)

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot:

Vakuutukset ja tilintarkastuspalvelut yhtenevästi kaupungin kanssa.

Orimattilan Yrityskiinteistöt:

On hoidettu yhtenevästi kaupungin kanssa.

Orimattilan Lämpö Oy:

On hoidettu kaupungin kanssa yhtenevästi.

Orimattilan Vesi Oy:

On hoidettu kaupungin kanssa yhtenevästi.

- [olennaisten investointien, omistusten muutosten linjausten tuominen kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi](#)

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot:

Omistajanohjauspyynnöt tehty konserniohjeen mukaisesti.

Orimattilan Yrityskiinteistöt:

Linjaus kiinteistökauppaan haettu omistajalta.

Orimattilan Lämpö Oy:

Pyydetty kaupunginjohtajaa ottamaan kantaa valmisteltavaan omistusasiaan.

Orimattilan Vesi Oy:

Viiskivenharjun vedenottamosta on tehty ohjauspyyntö.

- [yhtiökokouskutsut kaupunginhallitukselle, joka toimittaa ne kokousohjeen ja yhtiökokouksenedustajan nimeämisen jälkeen yhtiökokousedustajalle](#)

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot:

Toimittu ohjeistuksen mukaisesti.

Orimattilan Yrityskiinteistöt:

Toimittu ohjeistuksen mukaisesti.

Orimattilan Lämpö Oy:

Yhtiökokouskutsut toimitettu kaupunginhallitukselle.

Orimattilan Vesi Oy:

Yhtiökokouskutsut toimitettu kaupunginhallitukselle.

- [hallitusten kokouskutsut oikea-aikaisesti konserniohjauksesta vastaavalle viranhaltijalle, joka välittää tietoa edelleen tarpeellisella jakelulla](#)

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot:

Toimittu ohjeistuksen mukaisesti.

Orimattilan Yrityskiinteistöt:

Toimittu ohjeistuksen mukaisesti.

Orimattilan Lämpö Oy:

Hallituksen kokouskutsut toimitettu kaupunginjohtajalle

Orimattilan Vesi Oy:

Hallituksen kokouskutsut toimitettu kaupunginjohtajalle ja kaupunkikehitysjohtajalle.

- [informaation lisääminen siten, että esityslistat ja pöytäkirjat tuodaan kaupunginhallituksen kokoukseen nähtäville](#)

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot:

Ei ole toimitettu.

Orimattilan Yrityskiinteistöt:

Ei ole toimitettu.

Orimattilan Lämpö Oy:

Toimitettu pyydettäessä.

Orimattilan Vesi Oy:

Toimitettu pyydettäessä.

- [yhtiöiden hallituksen nimeämisessä otetaan huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus sekä strateginen merkittävyys, yhtiöiden hallituksen puheenjohtajalta ja varapuheenjohtajalta edellytetään tehtävään valitessa HHJ-kurssin suorittaminen tai sitoutuminen sen suorittamiseen, yhtiöiden hallituksen muille jäsenille HHJ-kurssia suositellaan](#)

Uuden valtuustokauden alkaessa asiaa on kartoitettu Orimattilan Yrityskiinteistöjä lukuun ottamatta.

Yhtiökohtaiset tavoitteet

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratilat

- monipuolinen vuokra-asuntotarjonta, jonka määrästä päättää emokonserni
- emokonsernin kanssa jatketaan asuntokannan kehittämislinjauksia
- asuntokannan käyttöasteen nostaminen seuraavan viiden vuoden aikana 98 %:iin
- kiinteistöjen korjausvelan ja tarpeen selvittäminen
- vuokra-asuminen turvallista ja kohtuuhintaista
- asunnot energiatehokkaita

Toteutuma:

Yhtiön taloudellinen käyttöaste 92,19 % koko vuosi, joulukuun taloudellinen käyttöaste 95,2 %. Yhtiö tarjoaa monipuolisia asuntoja ympäri Orimattilaa. Asuminen on turvallista, kohtuuhintaista ja energiatehokasta. Yhtiö on laatinut suunnitelman kiinteistöjensä kehittämiseen sekä talouden tasapainotukseen ja tehnyt toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi.

Kiinteistökantaa kehitetty yhteistyössä emokonsernin kanssa ja kehitys jatkuu myös tulevana vuosina.

Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy

- taseen vahvistaminen
- vuokratason säilyttäminen alueellisesti käyvällä tasolla

Toteutuma:

Orimattilan yrityskiinteistöt on myynyt syksyllä 2021 omistamansa teollisuusrakennuksen osoitteessa Jokimäentie 1.

Orimattilan Lämpö Oy

Osinko kaupungille vähintään 40 000 euroa

Toteutuma:

Yhtiöllä on voitonjakokelpoisia varoja 1 072 427,30 euroa. Kaupungin asettama osingonjako on mahdollista toteuttaa vuoden 2021 tuloksesta.

Orimattilan Vesi Oy

- riittävä ja oikea-aikainen yhteistyö kaavoituksen ja yhdyskuntatekniikan kanssa.

Toteutuma:

Uusinvestointien ja saneerauskohteiden aikataulutusta tehty yhteistyössä yhdyskuntatekniikan ja kaavoituksen kanssa.

- Viiskivenharjun vedenottohankkeen kannattavuustarkastelu.

Toteutuma

Hankkeen kannattavuutta on arvioitu sekä riskienhallinnan että talouden näkökulmasta.

1.4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Konsernirakenteessa ei vuoden 2021 aikana tapahtunut muutoksia. Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy myi Pennalassa olevan kiinteistön ja näin yhtiön omistukseen jäi ainoastaan Erkontien ja Käkeläntien risteyksessä oleva kioskirakennus. Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratilat aloitti vuokratilavalojen rakentamisen Pennalaan. Myös Orintie 3:n ensimmäisen kerrostalon peruskorjausta valmisteltiin.

Koko konsernin toimintaa vaikutti edelleen Covid19-pandemia. Suurimmat vaikutukset kohdistuivat Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän toimintaan. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän, Eteva kuntayhtymän ja Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän purkautumista toimintojen siirtyessä vuoden 2023 alusta hyvinvointialueille on valmisteltu.

1.4.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Valmistelussa sote-uudistuksen vaikutukset tulevat olemaan koko konsernin kannalta olennaiset. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen menot siirtyvät vuoden 2023 alusta lukien hyvinvointialueille ja samalla myös osuus verotuloista ja valtionosuuksista. Tämä puollittaa nykyisen budjetin, mutta velat pääosin jäävät lukuun ottamatta hyvinvointikuntayhtymästä tulevaa konsernivelkaa.

Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy:n toiminta lopetetaan, koska kiinteistöomistusta ei tällä hetkellä ole tarkoitus lisätä eikä yhtiöllä ole enää olennaista kiinteistövarallisuutta.

1.4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konserniohjeella ohjataan tytäryhtiöiden toimintaa kaupungin tavoitteiden mukaan. Ohjeistuksen tarkoituksena on yhdenmukaistaa toimintaa, parantaa tiedonkulkua ja valvoa koko konsernin etua. Konsernijaoston toiminta päättyi hallintosääntömuutoksen myötä, ja konserniohjaus siirtyi kokonaan kaupunginhallituksen vastuulle. Kaupunginhallitus on antanut konserniohjausta pääosin Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratiloja, Orimattilan Yrityskiinteistöjä ja Orimattilan Vesi Oy:tä koskevissa tuloksellisuuteen, talouden seurantaan ja investointeihin koskevissa asioissa. Konserniin kuuluvien yhtiöiden ja yhtymien kokouksiin osallistuvat edustajat on ohjeistettu kaupunginhallituksessa.

Tytäryhtiöiden osalta keskitettyjen konsernitoimintojen ja palvelujen käyttöä, tiedonkulun toteutumista sekä konsernitavoitteiden toteutumista on raportoitu kohdassa Konsernin toiminnan ohjaus. Tytäryhtiöille on asetettu sekä yhteisiä että yhtiökohtaisia tavoitteita. Kaikilta osin asetetut tavoitteet eivät ole toteutuneet.

Tytäryhtiöiden sisäisen valvonnan raportoinnissa on kehitettävää. Riskeistä on raportoitu omistajaohjausasioiden yhteydessä, mutta säännönmukaista raportointia ei ollut. Talouskatsausten yhteydessä on todettu tytäryhtiöiden tuloksen kehitys ja talouskatsauksiin on liitetty

tytäryhtiöiden välitilinpäätökset. Olennaisesti odotetusta poikkeavaa kehitystä ei vuoden 2021 osalta ole havaittu. Tytäryhtiöt ovat käyttäneet ostopalveluna hankittavaa lakimiesapua silloin, kun se edunvalvonnan kannalta on katsottu tarpeelliseksi.

Konsernivalvonnassa ei ole havaittu, että tytäryhtiöiden toiminnassa olisi olennaisia puutteita.

Tytäryhtiöiden toiminnan, tuloksellisuudet ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Yhtiö

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot

Osakkaat ja sijoitettu
pääoma

Orimattilan kaupunki 100 %, 453 390 €

Tilikauden toiminta;

Orimattilan Asunnot on Orimattilan talousalueella merkittävä vuokranantaja, joka omistaa, ylläpitää, rakennuttaa ja vuokraa asuntoja Orimattilassa. Yrityksellä on vahva asema sosiaalisen asuntotuotannon, erityisesti Ara-ehtoisten asuntojen tarjoajana. Yhtiö on yleishyödyllinen ja toteuttaa vuokraustoiminnassaan omakustannusperiaatetta.

Yhtiön virallinen nimi on Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot, mutta käyttää viestinnässä ja asiakaskontakteissa aputoiminimeä Orimattilan Asunnot. Orimattilan kaupunki omistaa kaikki yhtiön osakkeet ja yhtiö on konsernin suurin tytäryhtiö.

Yhtiö omistaa yhteensä 791 asuinhuoneistoa joista 121 on palvelutalo-asuntoja kolmessa eri vanhustentaloyksikössä. Asukkaita vuokrattavissa kohteissa oli vuoden lopussa yhteensä 926 kpl. Asuntojen pinta-ala on yhteensä n. 41 617 m².

Yritys huolehtii kiinteistöistään suunnitelmallisesti ja kustannustehokkaasti huolehtien kiinteistön elinkaaresta. Yritys ei tavoittele toiminnassaan liike-taloudellista voittoa. Yrityksen tehtävä on tarjota kohtuuhintaista asumista sekä tukea omistajan tavoitteita kaupungin vetovoimaisuuden tukijana.

Yleistä

Yrityksessä on tehty paljon uudistuksia vuoden 2021 aikana, jotta yhtiön käyttöaste saadaan nostettua seuraavien viiden vuoden aikana 98 prosenttiin. Käyttöaste nousi merkittävästi, eli viisi prosenttiyksikköä. Taloudellinen käyttöaste oli joulukuussa 95,2 prosenttia.

Yhtiö ulkoisti kiinteistöhoito-, ulkoalueidenhoito- ja siivouspalvelut alkuvuoden aikana ja uudet sopimukset alkoivat 1.4.2021. Liikkeenluovutuksessa osa yrityksen työntekijöistä siirtyi uusille palveluntuottajille. Vuoden aikana kilpailutettiin myös huoneistokorjaukset sekä kodinkonehankinnat.

Keväällä toteutettiin asukastyytyväisyyskysely. Keskeisimmät onnistumiset koettiin tyytyväisyydessä asuinympäristöön, huoltoyhtiöön, vuokrasuhteeseen ja asiakaspalveluun sekä asuintilojen pohjaratkaisuun ja riittävyteen. Kehittämisen varaa löytyi mm. huoneiston kuntoon ja ympäristökuorituksen vähentämistä tukeviin ratkaisuihin liittyen. Orimattilan Asuntojen NPS-suosittelemiseksi oli 34.

Yritys tehosti viestintää ja paransi näkyvyyttään vuoden aikana. Asukastehti ilmestyi kesäkuussa ja uutiskirje neljän kertaa vuoden aikana. Yrityksen sosiaalisen median kanavat tavoittivat vuoden aikana hyvin ihmisiä ja kasvattivat seuraajamääriään.

Koronaepidemia aiheutti poikkeusjärjestelyitä myös vuoden 2021 aikana. Kehitimme fyysisten kohtaamisten rinnalle sähköisiä palveluitamme. Sähköiset palvelumme saivat monelta kiitosta, kun asiat voi hoitaa vaivattomasti ajasta ja paikasta riippumatta.

Yritys osallistui marraskuussa Päijät- Hämeen valofestivaaleille ja Orimattilan ITE- valotaiteen festareille. Päätapahtuma kokosi Oriontie 3- kiinteistön ympäristöön yli 300 kävijää.

Pennalan Uutilanrinteen rivitalojen SR-urakka käynnistyi ja kodit ovat valmiina joulukuussa 2022. Oriontie 3: n kiinteistö tyhjennettiin alkavaa perusparannusta varten. Hankkeen rakennustyöt käynnistyvät vuonna 2022. Hanke on saanut paljon julkisuutta, koska se on Aran pilottihanke. Hankkeessa osa suurista kolmioista jaetaan kahdeksi asunnoksi. Jaettavat asunnot suunnataan vanhusväestölle ja asuntoihin saadaan Aralta erityisryhmien investointiavustusta.

Kiinteistökantaa kehitettiin vuoden aikana. Yhtiö myi Suurikyläntie 5 ja 7, Heinämaantie 11, Mallusjoentie 335 ja Keiturintie 20 kiinteistöt sekä muita yksittäisiä asuntoja ja kiinteistöjä.

Yhtiön rakennuskanta vaatii paljon peruskorjausta ja erityisesti huoneistojen modernisointia on tehtävä enenevässä määrin haluttavuuden lisäämiseksi. Uudisrakentamisen sekä isojen peruskorjausten vähäisyys koko 2000 – luvulla näkyy kasvavana korjausvelan kasvuna. Isot peruskorjaukset tuovat paineita vuokrien korotuksille.

Tilikauden investoinnit;	maa-alueet	81 174,
	koneet ja laitteet	11 004
	mittausjärjestelmät	22 045
	ennakkomaksut:	
	Oriontie 2	26 992
	Peltopyynkuja	<u>29 339</u>
		170 556

Tuleva kehitys

Yhtiö jatkaa toimintaansa omistajan tavoitteiden mukaisesti. Tulevina vuosina yhtiö peruskorjaa ja kehittää kiinteistökantaansa.

Henkilöstö

5 hlöä

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja palvelujen käyttö:

Yhtiö käytti konsernipankkia konserniohjeen mukaisesti.

Riskienhallinta

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalojen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty konsernin ohjeistuksen mukaan. Hallitus valvoo toimitusjohtajaa, jonka tehtävänä on hallituksen ja konserniohjeiden mukaan hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa. Yhtiö antaa konserniohjeistuksen mukaan neljännesvuosittain raportin toiminnastaan ja taloudestaan. Puolivuotisraporttiin sisältyy tuloslaskelman ja rahoituslaskelman toteutuminen sekä toiminnallinen katsaus. Tämän lisäksi kaupunginjohtaja voi pyytää erillistä selvitystä yhtiön toiminnasta ja taloudesta. Yrityksen kirjanpidon hoitaa ulkopuolinen yritys, joka vähentää talouden pitoon kohdistuvia riskejä.

Suurimpina toimintaan ja tulevaisuuteen vaikuttavina riskeinä Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokrataloille ovat suurten huoneistojen vajaakäyttö, korjausvelan kasvu sekä korkotason oleellinen nousu. Korkotason oleellinen nousu voi vaikuttaa rahoitusriskiin ja sen myötä yhtiön taloudelliseen tilanteeseen. Yhtiö on teettänyt korkoriskien hallinnasta riippumattomalla ulkopuolisella toimijalla selvityksen.

Vakuutusriskin näkökulmasta yhtiön kiinteistöt on vakuutettu täysarvovakuutuksella.

Tilinpäätös

	2021	2020	2019
Liikevaihto €	4 631 435	4 611 302	4 763 758
Muutos %	0,44	-3,2	2,4
Käyttökate	864 780	1 609 643	1 602 197
% liikevaihdosta	18,7	34,9	33,6
Tilikauden tulos €	8711	-20 885	298 391
% liikevaihdosta	0,19	-0,5	6,3
Investoinnit €	170 556	3 508	35 855
Taseen loppusumma €	24 057 238	24 196 678	24 501 151
Muutos %	-0,58	-1,5	-14,5
Omavaraisuusaste %	24	23,6	21,3
Suhteellinen velkaantuneisuus %	396,4	399,2	404,3
Maksuvalmius pv, current ration	1,63	0,8	0,8

2021 suhteellinen velkaantuneisuus% $18\,359\,522,56 / 4\,631\,435,76 * 100 = 396,4$

2021 current ration $94\,024,48 + 3\,066\,714,77 / 1\,935\,177,03 = 1,63$ tähän vaikuttaa nostettu laina, koska osittain pitkäaikaisessa velassa

Yhtiö

Orimattilan Lämpö Oy

Osakkaat ja sijoitettu
pääomaOrimattilan kaupunki 55 %, 27 751,01 €
Kymenlaakson Sähkö Oy 45 %, 22 705,37 €**Tilikauden toiminta;**

Yhtiön toiminnassa tapahtui merkittävä muutos keväällä, käyttömestarin irtisanouduttua. Henkilöstömäärä oli jo aikaisemmin pieni päivystyksen kannalta ja käyttömestarin irtisanoutuminen lisäsi entisestään jäljelle jääneiden henkilöiden kuormitusta. Tilanteessa yhtiön hallitus katsoi, että toimintaa ei voi jatkaa entiseen tapaan vaan toiminnallisten riskien pienentämiseksi laitosten ja verkoston operointi päätettiin ulkoistaa vuoden 2022 loppuun asti. Ulkoistuksen seurauksena kaksi Orimattilan Lämmön työntekijää siirtyi määräaikaisesti Lahti Energian palvelukseen.

Tilikauden investoinnit;

Oriantiellä ja Puistotiellä saneerattiin kaukolämpöputkea yhteensä 250 metriä. Muita investointikohteita olivat pelastusaseman kaukolämpöliittymän rakentaminen ja pellettilaitoksen perustusten ja putkitusten teko sekä pellettisiilon hankinta Viljamaan lämpökeskukselle.

Tuleva kehitys

Hakkeen hinnan nousu, organisaatiossa tapahtuneet muutokset ja kiristynyt kilpailutilanne lämmitysmarkkinoilla pakottavat laitoksen uudistumaan ja tehostamaan toimintaansa. Strategiset kumppanuudet, asiakaslähtöisyys, vihreät arvot ja riskienhallinta tulevat nousemaan tärkeään rooliin tulevaisuuden toimia mietittäessä.

Henkilöstö

1,5 hlöä

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja palvelujen käyttö:

Konsernitoimintoja ja -palveluita on käytetty konserniohjeen mukaisesti.

Riskienhallinta

Toiminnan riskikuva on päivitetty ja vakuutusten kattavuus tarkasteltu vuoden 2013 aikana. Tämän jälkeen toiminnassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Yhtiössä noudatetaan vuonna 2014 laadittua vakuutuspolitiikkaa. Yhtiölle on laadittu vuoden 2016 aikana varautumissuunnitelma, joka kattaa myös yhtiön valmiussuunnitelman. Varautumissuunnitelman laatimisen yhteydessä kaikki turvallisuuteen liittyvät aladokumentit päivitettiin. Varautumissuunnitelma päivitettiin vuoden 2018 aikana.

Tilinpäätös

Yhtiön liikevaihto kasvoi 25,7 %.

Taloudellinen tulos oli 54 730,07 € tappiollinen. Taloudellinen tulos oli polttoaineiden hinnankorotusten vuoksi odotettua heikompi.

	2021	2020	2019
Liikevaihto €	2 526 680	2 010 644	3 005 105
Muutos %	25,7	-33,1	-21,7
Käyttökate	475 185	364 241	3 008 676
% liikevaihdosta	18,8	18,1	100,1
Tilikauden tulos €	-54 730	-152 429	1 980 445
% liikevaihdosta	-2,2	-7,6	65,9
Investoinnit €	835 484	537 027	302 121
Taseen loppusumma €	5 299 124	5 611 841	8 136 394
Muutos %	-5,6	-31,0	22,0
Omavaraisuusaste %	44,9	45,9	54,8
Suhteellinen velkaantuneisuus %	165,1	213	162,3
Maksuvalmius pv	46	90	419

Yhtiö

Orimattilan Vesi Oy

Osakkaat ja sijoitettu
pääoma

Orimattilan kaupunki 100 %, 3 690 019,28 €

Tilikauden toiminta;

Toiminnan painopiste oli saneerausinvestoinneissa. Vesijohtoverkosta saneerattiin 874 m ja viemäriverkosta 957 metriä. Saneerausmäärät vastaavat noin 0,39 % verkostojen kokonaispituudesta, mikä ei ole riittävä taso pitkällä aikavälillä. Laitospuolen perusparannukset liittyivät jätevedenpuhdistamon toiminnan tehostamiseen, jätevedenpuhdistamon ja puhdasvesipuolen automaation päivittämiseen ja vedenottamoiden turvallisuuden parantamiseen. Viiskivenharjun toteutussuunnittelu oli ainoa isompi panostus uudiskohteisiin.

Kehittämishankkeista tärkeimpiä olivat Pennalan alueen vesihuollon yleissuunnitelman laadinta ja vesijohtoverkoston vuotovesikartoituksen käynnistäminen. Pennalan alueen yleissuunnitelman avulla selvitettiin vesihuoltoverkoston rakentamistarve alueella ja kustannustehokkain tapa ja rakentamisjärjestys vesihuollon rakentamisen kannalta. Vuotovesikartoituksella pyritään selvittämään vesijohtoverkoston saneeraustarvetta eri alueilla ja aluemittausjärjestelmän rakentamismahdollisuuksia. Tavoitteena on rakentaa järjestelmä, jonka avulla voidaan tehostaa verkoston kunnossapitoa ja priorisoida saneerauskohteet kiireellisyysjärjestykseen. Kehityshankkeiden toteutusta hidastavat nykyinen rahoitusmalli. Kaupungin vuokra ei kata käyttötalousmenoja vaan nämä on pystyttävä kattamaan liittymismaksutuloilla.

Tilikauden investoinnit;

Vesijohto- ja viemäriverkostoja saneerattiin Lahdentien varressa, Muuraintiellä ja Muurarinkujalla. Laitospuolella tehtiin automaatioiden päivitys, uusittiin jätevedenpuhdistamon polymeeriyksikkö, tulopumppaamon välppä, osa vesitornin kattoa ja muutettiin

vedenottamoiden kansistoa saastumisvaaran pienentämiseksi ja turvallisuuden parantamiseksi.

Tuleva kehitys

Vesiyhtiö tukee kaupungin strategisia päämääriä huolehtimalla vesihuollosta toiminta-alueellaan suunnitellun yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti. Vesihuoltolaki edellyttää lisäksi, että laitoksen on tarkkailtava käyttämänsä raakaveden määrää ja laatua, laitteistonsa kuntoa sekä vuotovesien määrää laitoksen vesijohto- ja viemäriverkostoissa. Laitoksen tulee olla tietoinen toimintansa ja sen vaikutusten kannalta keskeisistä tekijöistä. Esimerkiksi raakaveden riskitekijöitä laitoksen tulee kartoittaa ja tarkkailla siinä määrin kuin riskien toteutumisen voi olla vaikutusta toimitetun veden laatuun tai määrään. Laitteiston kunnossa erityisesti huomiota tulee Vesihuoltolain 15 §:n perusteella kiinnittää laitoksen verkostojen kuntoon. Omaisuudenhallinta tuleekin nousemaan merkittävään rooliin tulevaisuudessa.

Henkilöstö 1 hlö

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja palvelujen käyttö:

Konsernitoimintoja ja – palveluita on käytetty konserniohjeen mukaisesti.

Riskienhallinta

Vedenhankinnan, viemärlaitoksen ja jätevedenpuhdistamon riskienhallintasuunnitelmat ovat ajan tasalla. Dokumentit päivitetään aina kun toimintaympäristössä havaitaan muutoksia. Koko toiminnan riskikuva on päivitetty ja vakuutusten kattavuus tarkasteltu vuoden 2016 aikana. Yhtiöllä on käytössä hallituksen hyväksymä vakuutuspolitiikka. Yhtiölle on laadittu vesihuoltolain mukainen varautumissuunnitelma vuoden 2016 aikana. Valmiussuunnitelma on sisällytetty osaksi varautumissuunnitelmaa.

Tilinpäätös

	2021	2020	2019
Liikevaihto €	1 176 000	1 152 560	1 131 400
Muutos %	2,03	1,87	12,11
Käyttökate	1 054 856	1 050 830	1 038 240
% liikevaihdosta	89,7	91,2	91,8
Tilikauden tulos €	876	45 508	44 250
% liikevaihdosta	0,07	3,95	3,91
Investoinnit €	733 243	844 360	1 374 503
Taseen loppusumma €	13 354 272	13 570 124	13 603 347
Muutos %	-1,59	-0,24	3,25
Omavaraisuusaste %	79,6	77,2	74,3
Suhteellinen velkaantuneisuus %	816	857	880
Maksuvalmius pv	49	45	20

Yhtiö	Orimattilan Yrityskiinteistöt
Osakkaat ja sijoitettu pääoma	Orimattilan kaupunki 100 %, 336 375,85 €

Tilikauden toiminta;

Yhtiön toimialana on yhtiöjärjestyksen mukaan edistää yritysten sijoittumista Orimattilaan sekä edistää Orimattilassa toimivien yritysten laajentumis- ja kehittämistarpeita. Tässä tarkoituksessa yhtiö yhtiöjärjestyksen mukaan hankkii omistukseensa tai vuokralle kiinteistöjä, rakennuttaa ja hallitsee tuotanto- ja palvelutiloja, vuokraa tai myy niitä edelleen yrittäjien käyttöön sekä hankkii omistukseensa muiden kiinteistöyhtiöiden osakkeita. Yhtiö voi myös omistaa osakkeita sekä käydä niillä kauppaa.

Yhtiön tavoitteena on ollut seurata yhdessä kaupungin elinkeinotoimen kanssa paikkakunnalla olevien tai paikkakunnalta sijoituspaikkaa etsivien yritysten toimitilojen hankkimista ja ryhtyä tarpeen mukaan aktiivisesti neuvottelemaan yritysten kanssa toimitilavaihtoehtoista. Tällä hetkellä tilanne on muuttunut ja tavoitteena on yritystoiminnan lopettaminen.

Yhtiön toiminta on muuttunut, yhtiö on myynyt Jokimäentie 1 kiinteistönsä. Käkeläntien kioskin osalta sopimus on yhtiön kannalta pysynyt aikaisemmassa tasossa.

Tilikauden investoinnit;

Tilikauden aikana ei ole ollut investointeja.

Tuleva kehitys

Yhtiön nykyisyyden ja tulevaisuuden kannalta, kun kiinteistö Jokimäentie 1 on myyty, on tavoitteena yhtiön toiminnan lakkauttaminen.

Henkilöstö

Yhtiöllä ei ole päätoimista henkilökuntaa.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja palvelujen käyttö:

Lainoitusta ei ole tarvittu. Tilintarkastus hoidettu kaupungin kilpailuttaman tilintarkastusyhteisön toimesta.

Riskienhallinta

Orimattilan Yrityskiinteistöjen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty konsernin ohjeistuksen mukaan. Hallitus valvoo toimitusjohtajaa, jonka tehtävänä on hallituksen ja konserniohjeiden mukaan hoitaa käytännön toimintaa. Yhtiö antaa konserniohjeistuksen mukaan neljännesvuosittain raportin toiminnastaan ja taloudestaan. Puoli-
vuotisraporttiin sisältyy tuloslaskelman ja rahoituslaskelman toteutuminen sekä toiminnallinen katsaus. Tämän lisäksi kaupunginjohtaja voi pyytää erillistä selvitystä yhtiön toiminnasta ja taloudesta.

Suurimpina toimintaan ja tulevaisuuteen vaikuttavia riskeinä on Yrityskiinteistöjen kiinteistöjen toimitilojen vuokrasopimusten loppuminen.

Vakuutusriskin näkökulmasta yhtiön kiinteistöt on vakuutettu täysarvovakuutuksella.

Tilinpäätös

	2021	2020	2019
Liikevaihto €	116 718	414 000	416 348
muutos %	-59,73	-0,56	0,39
Liiketoim. muut tuotot €	0	0	0
Käyttökate €	-277 221	307 800	326 387
	-		
% liikevaihdosta	166,3	74,3	78,4
Poistot €	122 943	184 415	184 415
muutos %	-33,3	0,00	0,00
Tulos €	-416 996,54	77 323,27	101 520
Tase €	378 237	3 642 538	3 797 822
muutos %	-89,6	-4,1	-5,4
Omavaraisuusaste %	99,6	21,8	18,9

1.4.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2021	2020
	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	85 627,27	79 694,52
Toimintakulut	-176 861,18	-167 750,43
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	17,04	-7,62
Toimintakate	-91 216,87	-88 063,53
Verotulot	61 644,45	59 720,19
Valtionosuudet	40 741,49	43 463,14
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	109,73	10,70
Muut rahoitustuotot	2 120,49	2 215,51
Korkokulut	-429,82	-533,40
Muut rahoituskulut	-141,98	-49,39
Vuosikate	12 827,49	16 763,21
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 219,59	-10 257,63
Arvonalentumiset	-20,92	-59,93
Satunnaiset erät	-317,59	0,00
Tilikauden tulos	3 269,39	6 445,65
Tilinpäätössiirrot	0,00	-0,25
Tilikauden verot	-0,07	-54,09
Laskennalliset verot	7,31	-120,97
Vähemmistöosuudet	21,14	102,05
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 297,77	6 372,39
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	48,4	47,5
Vuosikate/Poistot, %	138,8	162,5
Vuosikate €/asukas	811	1 056
Asukasmäärä	15 814	15 881

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	TP 2021 1000 €	TP 2020 1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	12 827,49	16 761,49
Satunnaiset erät	-317,59	0,00
Tilikauden verot	-0,07	-153,38
Tulorahoituksen korjauserät	-597,54	-317,24
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-26 827,17	-19 665,03
Rahoitusosuudet investointimenoihin	469,19	101,32
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 990,45	646,66
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 455,24	-2 626,17
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-47,91	-32,86
Antolainasaamisten vähennys	223,79	20,07
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 899,74	16 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-23 198,52	-7 826,01
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	2 299,91	1 605,84
Oman pääoman muutokset	-65,45	-798,32
Muut maksuvalmiuden muutokset	-4 017,61	3 487,10
Rahoituksen rahavirta	4 093,94	12 455,82
Rahavarojen muutos	-4 361,30	9 829,65
Rahavarat 31.12.	17 330,71	21 692,01
Rahavarat 1.1.	21 692,01	11 862,36
	-4 361,30	9 829,65

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-26 708	-14 170
Investointien tulorahoitus, %	48,7	85,7
Laskennallinen lainanhoitokate	1,2	1,8
Kassan riittävyys pv	27,8	40,4

Konsernitase ja sen tunnusluvut					
VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
	1000 €	1000 €		1000 €	1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	156 101,97	144 343,92	OMA PÄÄOMA	68 619,39	65 267,25
Aineettomat hyödykkeet	67,77	116,50	Peruspääoma	41 342,26	41 342,26
Aineettomat oikeudet	44,14	53,30	Arvonkorotusrahasto	72,67	116,24
Muut pitkävaikutteiset menot	21,22	30,25	Muut omat rahastot	2 422,53	2 422,53
Ennakkomaksut	2,42	32,95	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	21 484,16	15 013,84
			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 297,77	6 372,39
Aineelliset hyödykkeet	148 517,57	137 892,67			
Maa- ja vesialueet	11 986,97	12 732,95	VÄHEMMISTÖOSUUDET	587,88	674,12
Rakennukset	68 802,61	68 901,93			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	39 810,73	37 563,80	PAKOLLISET VARAUKSET	976,55	728,83
Koneet ja kalusto	3 786,01	3 890,01	Muut pakolliset varaukset	976,55	728,83
Muut aineelliset hyödykkeet	260,64	280,87			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	23 870,60	14 523,11	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 497,15	3 509,44
Sijoitukset	7 516,63	6 334,75	Valtion toimeksiannot	839,02	773,69
Osakkuusyhteisöosuudet	512,09	507,42	Lahjoitusrahastojen pääomat	2 526,94	2 604,22
Muut osakkeet ja osuudet	5 397,03	4 043,94	Muut toimeksiantojen pääomat	131,19	131,54
Muut lainasaamiset	1 260,42	1 269,20	VIERAS PÄÄOMA	111 451,21	103 208,87
Muut saamiset	347,09	514,20			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	872,75	775,18	Pitkäaikainen	76 175,52	70 877,23
Valtion toimeksiannot	764,34	691,14	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	67 767,61	62 620,67
Lahjoitusrahastojen varat	104,74	80,36	Lainat julkisyhteisöiltä	9,03	12,11
Muut toimeksiantojen varat	3,67	3,67	Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	7 073,08	6 918,72
			Siirtovelat	477,01	469,62
VAIHTUVAT VASTAAVAT	28 157,46	28 269,42	Laskennalliset verovelat	848,79	856,11
Vaihto-omaisuus	982,78	1 038,69	Lyhytaikainen	35 275,69	32 376,03
Aineet ja tarvikkeet	905,87	956,84	Joukkovelkakirjalainat	4 000,00	1 628,00
Keskeneräiset tuotteet	58,00	54,88	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 503,56	10 020,06
Valmiit tuotteet	18,91	26,98	Lainat julkisyhteisöiltä	4,40	2,64
			Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saamiset	9 843,97	5 538,71	Saadut ennakot	83,11	79,88
Pitkäaikaiset saamiset	825,87	505,85	Ostovelat	7 812,64	8 199,68
Myyntisaamiset	607,06	505,85	Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	2 561,23	2 418,11
Muut saamiset	164,24	0,00			
Siirtosaamiset	54,57	0,00	Siirtovelat	10 310,75	9 983,28
Lyhytaikaiset saamiset	9 018,10	5 032,87	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	185 132,19	173 388,52
Myyntisaamiset	3 119,80	2 498,74			
Lainasaamiset	39,98	124,07			
Muut saamiset	2 528,87	1 794,70			
Siirtosaamiset	3 329,46	615,36			
Rahoitusomaisuusarvopaperit	8 203,18	12 735,34			
Sijoitukset rahamarkkina instrumentteihin	6 364,44	4 159,91			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	8,77	25,44			
Muut arvopaperit	1 829,98	8 550,00			
Rahat ja pankkisaamiset	9 127,53	8 956,67	Omavaraisuusaste, %	37,4	38,0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	185 132,19	173 388,52	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	59,2	56,4
			Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	24782	21386
			Kertynyt yli/alijäämä, €/asukas	1567	1347
			Konsernin lainat, €/asukas	5203	4678
			Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	82285	74283
			Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	110948	101153
			Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7016	6369
			Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	1260	1269
			Kunnan asukasmäärä	15 814	15 881

1.5 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottaminen

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja.

Tilikauden tulos on tilinpäätöksessä 3 634 047,11 euroa.

Kaupunginhallitus esittää tuloksen käsittelyksi seuraavaa:

- kirjataan investointeihin liittyvää poistoeron vähennystä 23 088,64 euroa

Tilikauden ylijäämä vuodelta 2021 on 3 657 135,75 euroa, joka siirretään edellisten tilikausien yli/-alijäämätilille.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 8.6.2020 kouluverkkoselvityksestä ja talouden tasapainottamisohjelmasta. Vuosien 2018 ja 2019 tilinpäätökset olivat selkeästi alijäämäisiä ja investointiohjelma tulevillekin vuosille raskas, joten menojen ja tulojen samalle kasvu-uralle saamiseksi aloitettiin toimenpiteitä. Covid19-pandemia, toimintojen keskeytykset, valtion tukitoimet sekä vuoden 2019 verokorttiuudistuksen vaikutukset käänsivät tuloksen vahvasti ylijäämäiseksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 15.3.2021, että Luhtikylän koulua ei lakkauteta. Valtuustokauden viimeisessä valtuuston kokouksessa 7.6.2021 hyväksyttiin vuonna 2020 hyväksytyn tasapainottamisohjelman raportointi ja päivitys. Vuoden 2021 tilinpäätöksen ylijäämäinen tulos antaa puskuria tulevaan – on kuitenkin huomattava, että tulokseen on vaikuttanut edelleen valtion koronatukitoimet sekä kertaluonteiset erät.

Talousarvion toteutuminen

2 Talousarvion toteutuminen

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.1 Käyttötalouden toteutuminen

Kaupunginhallitus, -valtuusto ja konsernihallinnon toimiala

Kaupunginhallitus 1.1. – 31.7. Aimo Ryytänen, pj. Tero Nieminen, 1. vpj Tuula Koivunen, 2. vpj Venla Avelin, jäsen Jari Kaitaranta, jäsen	Pertti Laaksonen, jäsen Ville-Petteri Erola, jäsen Ida Jokinen, jäsen Sirkka-Liisa Papinaho, jäsen
---	---

Kaupunginhallitus 1.8. alkaen Ville-Petteri Erola, pj. Tero Nieminen, 1. vpj. Tuomo Jussila, 2. vpj. Ida Jokinen, jäsen Jari Kaitaranta, jäsen	Tuula Koivunen, jäsen Pertti Laaksonen, jäsen Lonka Riitta, jäsen Sikkilä Sari, jäsen
--	--

KOKONAISARVIO VALIOKUNNAN ALAISESTA TOIMINNASTA

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen suhteessa kaupungin strategiaan ja toimialan kehittämissuunnitelmaan.

Toiminnassa näkyi edelleen covid19-pandemia. Keväällä tilanne näytti jo valoisammalta ja valtuustokauden päätösjuhlaa vietettiin Jymylinnassa juhannuksen jälkeen. Syksyllä tilanne jälleen paheni uuden variantin rantauduttua Suomeen. Rokotuskattavuutta lisättiin määrällisesti 3. rokotteeseen ja rokotusten piiriin tulevia ikäluokkia lisättiin. Etätyötä ja etäkokouksia toteutettiin edelleen.

Kunnallisvaalien ajankohtaa siirrettiin pandemiatilanteen vuoksi. Varsinainen äänestyspäivä oli 13.6. ja ennakköäänestys toteutettiin kaksiviikkoisena. Ennakköäänestyspaikka oli Orimattila-Areenalla, johon saatiin paremmin väljät äänestysilat järjestettyä. Valtuustokausi päättyi 31.7.2021 ja uusi valtuusto aloitti 1.8.2021.

Edellisenä vuonna tehdyn kouluverkko selvityksen toimenpiteet eivät toteutuneet, kun valtuusto maaliskuussa päätti, että Luhtikylän koulu jatkaa, kunnes Länsi-Orimattilaan saadaan uusi koulu. Sopeuttamissuunnitelman toimenpiteet raportoitiin keuhkuissa valtuustolle valtuustokauden viimeisessä kokouksessa.

Uusi valtuusto aloitti elokuussa kautensa. Organisaatiomuutoksen tuloksena uutena toimielimenä aloitti elinvoimajaosto, hyvinvoinnin edistäminen siirtyi uudelle hyvinvointitoimialalle yhdessä liikuntatoimen kanssa ja joukkoliikenne sekä elinkeinopalvelut siirtyivät kaupunkikehitys- ja tekniseltä toimialalta konsernitoimialalle. Uuden strategian valmistelu käynnistettiin. Marraskuussa koko valtuusto piti strategiaseminaarin Turussa sekä tutustui Liedon kunnan elinvoimatyöhön. Strategia etenee päätöksentekoon vuoden 2022 alkupuoliskolla.

Vuoden 2023 alusta aloittavan hyvinvointialueen valmistelu käynnistyi monella eri osa-alueella. Hallintoa, taloutta, toimintojen järjestämistä, siirtyvää henkilöstöä ja käytössä olevia tiloja kartoitettiin eri alatyöryhmissä. Työ jatkuu vuodelle 2022.

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä valtion ja Lahden kaupunkiseudun MAL-sopimuksen vuosille 2021 – 2031. Sopimuksessa on sovittu kestävän ja vähähiilisen yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän kehittämisestä, asumisen ja elinympäristön laadun kehittämisestä ja tavoitteista elinvoimaisen Lahden kaupunkiseudun toteuttamiseksi. Kaavoituskatsauksen käsittelyn yhteydessä joulukuussa valtuusto hyväksyi Kuivannon tuulivoimapuiston osayleiskaavan lisäämisestä kaavoitusohjelmaan.

Konsernitoimialan kehittämisohjelman tavoitteet

Lehdistölle avoimia valtuustoinfoja on pidetty ennen valtuuston kokouksia. Infoissa on esitelty valtuuston päätöksentekoon tulevien asioiden lisäksi muita ajankohtaisia asioita.

Pandemiatilanteen vuoksi henkilöstö- ja toimintatapaohjeita on päivitetty vuoden kuluessa useaan kertaan valmiusjohtoryhmän linjausten mukaisesti. Henkilöstön työhyvinvointikysely toteutettiin helmikuussa ja kokonaistulos oli reilun kahden vuoden takaista tilannetta hieman parempi.

Työllisyyden kuntakokeilu käynnistyi maaliskuussa ja toi uuden toimintamallin työllisyysyksikköön. Kuntien ja TE-toimiston työntekijät alkoivat yhdessä toteuttaa kuntakokeilumallia. Työvoiman tarve lisääntyi loppuvuodesta, kun toiminnot alkoivat hiljalleen palautua. Kysynnän ja tarjonnan kohtaanto-ongelmat ovat kuitenkin suuria.

Sote-kustannusten arviointi oli koko vuoden edelleen haasteellista. Hyvinvointikuntayhtymä sai valtiolta tukea koronan aiheuttamiin kustannuksiin (testaukset, rokotukset, hoitotoimenpiteet) ja tilikauden tulos oli hyvä. Orimattilan kaupunki sai 1,7 milj. maksuosuuspalautuksia. Myös verotus toteutui arvioitua paremmin ja tilikauden tulos muodostui 3,8 milj. ylijäämäiseksi. Yhteisöverotuksen korotettu kuntasuus vaikutti osaltaan positiivisesti tulokseen.

Digitalisaatiota edistettiin kolmessa eri VM:n rahoittamassa hankkeessa. Ei tuurilla vaan tiedolla –hanke päättyi syksyllä. Sähköisen kokoushallinnan hanke käynnistyi alkuvuodesta ja Digiturvalla tulevaan –hanke syksyllä.

Ateria- ja puhtauspalveluissa Päijät-Hämeen Ateriapalveluiden kanssa tehty sopimus sote-aterioiden tuotannosta päättyi 31.12.2021. Tämä aiheutti yt-menettelyn

ja toiminnan sopeuttamisen. Henkilöstövähennykset saatiin toteutettua ilman irtisanomisia. Ateriapalveluissa on kehitetty toimintatapoja ja tehty keittiöverkkosuunnittelua.

Edellisvuoden tapaan myös vuosi 2021 oli vahva investointivuosi. Myllylän koulun peruskorjaus valmistui, uimahallin ja paloaseman rakennushankkeet etenivät suunnitellusti. Neuvola muutti terveysaseman tiloihin ja Länsi-Orimattilaan saatiin päiväkotia. Myös Vuorenmäen päiväkodin tilat valmistuivat. Kymenlaakson Sähkö Oy:n osakkeita hankittiin 1,5 milj. eurolla Lapinjärven kunnalta. Erkontien sillan korjaus ja Kehräämötie valmistuivat. Lisäksi tehtiin katujen peruskorjausta. Tontinmyyntituottoja kasvatti Pennalassa toteutunut suhteellisen suuri tonttikauppa. Investointeja tehtiin 20,8 miljoonalla ja investointeihin tuloutui rahoitusosuuksia ja omaisuuden myyntituottoja reilu miljoona.

Määrärahatavoitteiden toteutuma

Kaupunginvaltuuston alaisessa toiminnassa menomäärärahat ylittyivät 23 teur, mikä aiheutui vaalien ennakoitua suuremmista kustannuksista sekä valtuustokauden vaihtumiseen liittyvistä valtuuston omista toimintakuluista. Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan menot alittuivat 1,3 milj. euroa. Hyvinvointikuntayhtymän maksuosuuspalautuksella oli tähän merkittävä vaikutus. Työmarkkinatuen kuntamaksuosuus ylitti arvioidun 300 teur, ja työllisyyden tukitoimiin varatut määrärahat jäivät pandemiatilanteesta johtuen arvioitua pienemmälle käytölle.

Talouden seurantaan vaikutti organisaatiomuutos. Toimielinten väliset määrärahamuutokset saatiin valtuuston käsittelyyn vasta marraskuussa.

Arvio tilinpäätöksen vaikutuksista vuoden 2022 talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin sekä tulo- ja menoarvioihin

Kokonaisuutena tulos antaa puskuria vuoteen 2022. Talousarvio on laadittu jo lähtökohtaisesti alijäämäiseksi ja osinkotuotot tulevat jäämään selkeästi arvioitua pienemmiksi. Kasvaviin työttömyyden hoidon kustannuksiin tulee kiinnittää huomiota. Vuosi 2022 on viimeinen sote-kustannusten ja pelastustoimen kustannusten vuosi kunnille. Sote-kustannuksissa on nousupainetta edelleen covid19 –pandemian hoitotoimenpiteiden sekä pandemian siirtämien kiireettömien hoitotoimenpiteiden jonojen purkamisen vuoksi. Lisäksi kuntapuolen sopimukset päättyivät helmikuussa ja neuvottelutilanne vuoronvaihto- ja ylityökieltoineen vaikeuttaa tilannetta.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2021

Toiminnallinen tavoite 1/Talous

Tasapainoinen talous

Mittari/ Arviointitapa

Tavoitetaso 2021

Talouden tasapainottamisohjelman raportointi ja päivittäminen	Raportointi tehty 31.5. mennessä ja päivitys 30.6. mennessä seuraavan vuoden talousarvion valmistelun pohjaksi.
<u>Toteutuma</u> Raportointi on tehty ja tasapainottamisohjelma hyväksytty kaupunginvaltuustossa 7.6.2021 (kouluverkon osalta valmistelu käynnistyy uudelleen vuonna 2022).	
<u>Mittari/Arviointitapa</u> Vuositakteen suhde käyttötalouden poistoihin	<u>Tavoitetaso 2021</u> Vuositake kattaa poistot
<u>Toteutuma</u> Vuositake kattoi poistot 167 prosenttisesti, joten tavoite on toteutunut.	
<u>Mittari/Arviointitapa</u> Velkamäärä/asukas	<u>Tavoitetaso 2021</u> Lainat/asukas pienempi kuin kuntien keskimääräinen arvo Konsernin lainat/asukas pienempi kuin maan keskiarvo
<u>Toteutuma</u> Kaupungin lainat ovat 4110 euroa/asukas (3119 euroa/asukas ilman tytäryhtiöiden lainoja). Koko maan keskiarvo 3476 euroa/asukas. Konsernin lainat ovat 5 203 euroa/asukas ja koko maassa 7457 euroa/asukas (v. 2020).	

Toiminallinen tavoite 2/Henkilöstö	
Esimiestyön kehittäminen	
<u>Mittari/ Arviointitapa</u> Järjestettyjen koulutusten määrä	<u>Tavoitetaso 2021</u> Vähintään kaksi koulutusta vuoden aikana.
<u>Toteutuma</u> Kolme esimiesinfoa on toteutunut 31.12.2021 mennessä.	

Toiminnallinen tavoite 3/Työllisyyspalvelut	
Kaupungin työllisyyspalvelut toteuttavat työllisyyden kuntakokeilua kokeilulain, JTYP-lain ja muiden kokeilua ohjaavien lakien mukaisesti. Työllisyyspalveluja kehitetään ammatillisesti ja tavoitteellisesti palveluohjauksen, työhönvalmennuksen ja verkostotyön keinoin. Työllisyyspalvelujen kohderyhmässä ovat kaikki orimattilalaiset työnhakijat, jotka ovat työttömänä tai työvoimapalveluiden asiakkaina (eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan), nuoret alle 30-vuotiaat työnhakijat sekä työnhakijoina olevat maahan muuttajat.	
<u>Mittari / Arviointitapa</u> - Orimattila-lisät kuntakokeilun/työllisyyspalveluiden kohderyhmän työllistämiseen - Tutkintoperusteisen ja osatutkintokoulutuksen aloittaneiden määrä	<u>Tavoitetaso 2021</u> -80 henkilötyökuukautta

kuntakokeilun/työllisyyspalvelujen asiakkaista - Työkokeilun aloittaneiden määrä kuntakokeilun/työllisyyspalveluiden asiakkaista - Edelleen sijoittaminen yrityksiin kuntakokeilun/työllisyyspalveluiden asiakkaista - Työnantajayhteistyön yritysten, yhteisöjen ja muiden työnantajien määrä	-25 henkilöä -50 henkilöä -12 henkilötyökuukautta -80 yritystä tai yhteisöä
<u>Toteutuma</u> Työllisyyden kuntakokeilu käynnistyi 1.3.2021. Kaupungin työllisyyspalvelut toteuttavat kuntakokeilua kokeilulain, JTYP-lain ja muiden kokeilua ohjaavien sääntöjen mukaan. <ul style="list-style-type: none"> - Orimattila-lisät 73 kk - Tutkintoperusteisen ja osatutkintokoulutuksen aloittaneiden määrä 23 - Työkokeilun aloittaneiden määrä: 54 - Edelleen sijoittaminen yrityksiin: ei toteutumaa - Työnantajayhteistyön yritysten, yhteisöjen ja muiden työnantajien määrä: 51 	

Toiminnallinen tavoite 4 /Päätöksenteko ja yhteistoiminta Uusi kaupunginvaltuusto aloittaa 1.6.2021. Uusien luottamushenkilöiden perehdytys hoidetaan käymällä läpi kaupungin taloutta, hallintoa ja palveluita, kaupungin yhtiöiden asioita sekä seudullisia asioita. Elinvoima- ja hankeohjaus organisoidaan uudelleen.	
<u>Mittari/ Arviointitapa</u> Perehdytysten lukumäärä.	<u>Tavoitetaso 2021</u> Kolme eri perehdytystilaisuutta.
<u>Toteutuma</u> Yhteisiä omia perehdytystilaisuuksia on järjestetty kolme; tekninen toimiala ja hyvinvointitoimiala 23.8.2021, konsernitoimiala ja tytäryhtiöt 2.9.2021 ja opetus- ja kasvatustoimiala 9.9.2021. Lisäksi seudullisesti on järjestetty laaja koulutustilaisuuksien sarja.	

<u>Mittari/ Arviointitapa</u> Elinvoima- ja hankeohjauksen uudelleenorganisointiesityksen laadinta	<u>Tavoitetaso 2021</u> Ehdotus käsitelty vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana.
<u>Toteutuma</u> Elinvoima- ja hankeohjauksen uudelleenorganisointi on hyväksytty kesäkuun valtuustossa hallintosääntö- ja organisaatiouudistuksen yhteydessä.	

Toiminnallinen tavoite 5/Hallinto- ja tukipalvelut Uusien toimintatapojen kehittäminen asiakaspalveluun	
<u>Mittari / Arviointitapa</u> Chat-palvelun käyttöönotto.	<u>Tavoitetaso 2021</u> Palvelu toiminnassa 30.6.2021 mennessä.
<u>Toteutuma</u> Chat-palvelu on otettu käyttöön tammikuussa 2021.	

Toiminnallinen tavoite 6/Ateria- ja puhtauspalvelut Keittiöverkkosuunnitelman laadinta (keittiöiden kapasiteetti ja valmiustapojen muutos)	
<u>Mittari / Arviointitapa</u> Henkilötyövuosien määrät eri tuotantotavoilla ja keittiövaihtoehdoilla.	<u>Tavoitetaso 2021</u> Tuottavuuden kasvu henkilöstöressurssien oikealla kohdentamisella.
<u>Toteutuma</u> Selvitys tilattiin, kun tiedettiin vanhusaterioiden valmistuksen päätyminen 12/2021. Selvityksen kohteena olivat valmistuskeittiöt Jokivarsi, Pennala ja Käkelä sekä Kankaanmäen keittiö. Haluttiin saada selville, miten ruoanvalmistus kannattaisi tulevaisuudessa järjestää. Tulokseksi saatiin, että siirryttäessä kylmävalmistukseen kaikki ateriat pystytään valmistamaan Käkelän keittiössä. Tulevina vuosina tarvitaan kuitenkin uusi keskuskeittiö. Jokivarren keittiö ja Pennalan keittiö ovat myös huonokuntoisia ja remontin tarpeessa. Henkilömäärän tarve siirryttäessä kuumavalmistuksesta kokonaisvaltaiseen kylmävalmistukseen (vanhusaterioiden poistuttua): Käkelä: nyt 10 hlöä, tarvitaan 5 henkilöä. Jokivarsi: nyt 4 henkilöä, tarvitaan 2,5 henkilöä Pennala: nyt 4 henkilöä, tarvitaan 1,5 henkilöä. Muutoksia on alettu toteuttaa 1/2022 alkaen ja tavoitteena on lisätä kylmävalmistetun ruoan määrää vähitellen. Palvelukeittiön henkilöresurssi nousee ruoan valmistuksen lisääntyessä kokonaisuutena n. yhden työpanoksen verran.	

Toiminnallinen tavoite 7/Maaseututoimi Saavutettavuuden ja asiakaspalvelun kehittäminen maaseututoimen yhteistoiminta-alueella.	
<u>Mittari / Arviointitapa</u> Asiakastyytyväisyyskysely	<u>Tavoitetaso 2021</u> Kyselyn tulos vähintään 3 (asteikolla 1-5)
<u>Toteutuma</u> Asiakastyytyväisyyskyselyssä maaseutupalveluiden toiminnasta 94,4% antoi kiitettävän arvosanan ja 5,6% hyvän arvosanan.	

**Toiminnallinen tavoite 8/Hyvinvointipalvelut (siirtynyt hyvinvointitoimi-
alalle 1.8.2021)****Toiminnallinen tavoite 9/Elinvoima (1.8.2021 lukien organisaatiomuutoksen vaikutuksesta siirtynyt tavoite)**

Elinkeino-ohjelmassa todettujen toimenpiteiden toteuttaminen

Mittari/Arviointitapa

Tehtyjen toimenpiteiden lkm/tavoitteellisten toimenpiteiden lkm.

Tavoitetaso 2021

Vuodelle 2021 osoitetut toimenpiteet toteutettu 100 %:sti.

Toteutuma

Ei toteutunut henkilön vaihtuvuuden vuoksi.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT; Kaupunginvaltuusto

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulo (ulk.)	-	-	-	17 721		
Toimintameno (ulk.)	-148 020	-	-148 020	-188 783	-40 763	-27,5 %
Toimintakate	-148 020	-	-148 020	-171 062	-23 042	-15,6 %
Toimintatulo (sis.)						
Toimintameno (sis.)	-1 000	-	-1 000	- 1 170	170	-17 %
Yhteensä	-149 000	-	-149 000	-172 232	23 212	-15,6 %

TOTEUTUMAVERTAILU EDELLISIIN VUOSIIN; Kaupunginvaltuusto

Ulkoiset	TP 2021	TP 2020	TP 2019
Menot muutos %	-188 783 90,07 %	- 99 321 -32,95 %	-148 140
TULOT muutos %	17 721	-	54 963
NETTO muutos %	-171 062 72,23 %	-99 321 6,59 %	-93 177

Sisäiset	TP 2021	TP 2020	TP 2019
----------	---------	---------	---------

Menot muutos %	- 1 170 327,01 %	- 274 -256,57 %	- 3 717
TULOT muutos %	-	-	-
NETTO muutos %	- 1 170 327,01	- 274 1256,6	- 3717 - 25,1

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT; Kaupunginhallitus

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot (ulk.)	2 205 650	-4 257	2 201 393	2 769 846	568 454	25,8 %
Toimintameno (ulk.)	-65 682 750	-207 289	-65 890 039	-64 568 523	1 321 515	2,0 %
Toimintakate	-63 477 100	-211 546	-63 688 646	-61 798 677	1 889 969	3,0 %
Toimintatulot (sis.)	2 673 900	-	2 673 900	2 680 252	6 352	0,2
Toimintameno (sis.)	-649 680	-	-649 680	-649 477	203	0,0
Yhteensä	-61 452 880	-211 546	-61 664 426	-59 797 902	1 896 524	3,1

TOTEUTUMAVERTAILU EDELLISIIN VUOSIIN; Kaupunginhallitus

Ulkoiset	TP 2021	TP 2020	TP 2019
Menot muutos %	-64 568 523 0,70 %	-64 118 225 0,39 %	-63 866 395
TULOT muutos %	2 769 846 46,45	1 891 221 -15,17	2 229 657
NETTO muutos %	-61 798 677 -0,69 %	-62 227 004 0,96 %	- 61 636 738

Sisäiset	TP 2021	TP 2020	TP 2019
Menot muutos %	-649 477 4,96 %	-618 808 -11,43 %	-698 689
TULOT muutos %	2 680 252 0,89 %	2 656 615 3,0 %	2 579 133

NETTO	2 030 775	2 037 807	1 880 444
muutos %	-0,35 %	8,36 %	

SUORITTEITA JA TUNNUSLUKUJA TULOSALUEITTAIN				
Suorite, tunnusluku	TP 2021	TA 2021	TP 2020	TP 2019
Kokousten lukumäärä	24	25	26	25
Käsiteltyjen asioiden lukumäärä	536	450	515	455
Ruokapalveluiden ateriamäärä	998 000	993 000	833 500	967 346
Maatilojen lukumäärä (aktiivitalat, yhteistoiminta-alue)	771	765	767	787
Maatalouden maksetut tuet, milj. euroa (yhteistoiminta-alue)	31,4	31	28,5	30
ATK-työasemien lukumäärät				
• hallinto	• 309	• 309	• 308	• 270
• opetus	• 950	• 950	• 680	• 1010
• opetus, tabletit	• 320	• 320	• 300	• 265
• kiinteistöt ja muut	• 30	• 30	• 49	• 20

*arvio

HENKILÖSTÖ TULOSALUEITTAIN, htv (vakinaiset ja määräaikaiset, ei työllistämistuella palkatut)				
Tulosalue	TP 2021	TA 2021	TP 2020	TP 2019
Päätöksenteko ja yhteistoiminta	1	1	1	1
Elinkeinoitoimi- ja projektit	1,25	1	1	1,5
Hallinto- ja tukipalvelut	7,6	7,6	8	10,6
Hyvinvointi- ja työllisyyspalvelut	3,66	1	3,92	4
Ateria- ja puhtauspalvelut	58	56	56,1	62,18
Maaseututoimi	2,6	2,6	2,6	2,6
Toimiala yht.	74,11	72,2	72,62	81,88

Hyvinvointivaliokunta

1.8.-31.12.2021

Riitta Lonka, pj.

Arja Simola, vpj

Sari Eiranen, jäsen

Juho Kananen, jäsen

Pekka Törrönen, jäsen

Ninni Dahlström, nuorisovaltuutettu

KOKONAISARVIO VALIOKUNNAN ALAISESTA TOIMINNASTA**Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen suhteessa kaupungin strategiaan ja toimialan kehittämisohjelmaan.**

Timmi järjestelmän hankinta ja käyttöönotto tukee Orimattilan kaupunkistrategiassa mainittua Oivaltavaa Orimattilaa toimintojen kehittämisen näkökulmasta. Timmi –ohjelma mahdollistaa verkko-ostokset sekä ohjelma soveltuu jatkossa myös esimerkiksi avustuksien ja vakiovuorojen hakemiseen verkkopohjaisessa sovelluksessa.

Toimintojen kehittämisen tavoitteessa on asetettu strategiseksi päämääräksi myös, että Orimattila on hyvinvoinnin ja elinvoiman mallikunta. Timmi –järjestelmä tukee uudenlaisia palvelumuotoja liikuntapalveluihin ja toivottavasti kannustaa asukkaita ja liikuntaseuroja käyttämään palveluita entistä monipuolisemmalla tavalla.

Toimialalle ei vielä ensimmäisenä toimintasyksynä laadittu omaa kehittämisohjelmaa.

Määrärahatavoitteiden toteutuma

Hyvinvointitoimialan määrärahatavoitteiden toteutuksessa näkyy selkeästi Koronapandemian vaikutus. Tulot jäivät alle ennakoitun ja menot toteutuivat suurempina kuin oli arvioitu. Tuloihin vaikuttivat merkittäväällä tavalla liikuntapalveluiden tiloihin ja toimintoihin kohdistuneet sulut. Koronapandemian lisäksi ylitystä selvittävät esimerkiksi korkeat sähkökulut sekä laitteiden ja koneiden vaatimat, yllättävät huollot.

Lisäksi tulojen alitusta selvittää kiintiöpakolaisista maksettavien korvauksien jääminen arvioitua vähemmäksi. Tämä johtuu niin ikään koronapandemian aiheuttamissa kiintiöpakolaisten maahan saapumisten lykkäytymisistä. Tilanne koehen loppuvuotta 2021 kohden.

Arvio tilinpäätöksen vaikutuksista vuoden 2022 talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin sekä tulo- ja menoarvioihin

Hyvinvointitoimialan poikkeuksellinen syksy 2021 ja tilinpäätös on otettu huomioon vuotta 2022 suunnitellessa. Vuosi 2022 sisältää edelleen hyvinvointitoimialalla useita avoimia kysymyksiä, kuten koronapandemian jatkuminen sekä esimerkiksi uuden uimahallin, kuntosalin sekä juoksusuoran jatko-osan käyttöönoton aiheuttamat kulut. Osa kuluista on ennakoitu mutta kokonaisuus voi pitää sisällään useita talousarvion 2022 tavoitteisiin sekä tulo- ja menoarvioihin vaikuttavia muutoksia.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2021**Toiminnallinen tavoite 1/ Liikuntapalvelut**

Uuden tilavarausjärjestelmän käyttöönotto

Mittari/ Arviointitapa

Järjestelmä hankinta yhdessä Tilapalvelun kanssa. Tilavarausjärjestelmää syötetty vuokrattavat tilat. Käyttöperiaatteet sovittu Tilapalvelun kanssa. Asiakkaille käyttöönotto toimintavuodelle 2021-2022.

Tavoitetaso 2021

Tilavarausjärjestelmä hankittu ja käyttöönotettu vuonna 2021.

Toteutuma

Timmi- tilavaraus järjestelmä hankittiin toukokuussa 2021 Tilapalvelun toimesta. Vuokrattavia tiloja ei kuitenkaan syötetty vuoden 2021 aikana henkilövaihdosten vuoksi, vaan toteutuma jäi alkukeväälle 2022. Käyttöönotto aiotaan tehdä porrastetusti, ensivaiheessa uimahallin asiakkaille syksyllä 2022.

Toiminnallinen tavoite 2/Hyvinvointipalvelut (siirtynyt konsernitoimialalta – tavoite 8, 1.8.2021)

Kaupungin laajan hyvinvointisuunnitelman laatiminen eri sidosryhmien kanssa vuosille 2022-2025 sekä kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön rakenteiden vakiinnuttaminen (kaupungin sisäiset rakenteet, maakunnallisen työn rajapinta, sidosryhmäyhteistyön kehittäminen), maahanmuuttotyön kehittäminen (vapaaehtois- ja sidosryhmätyö)

Mittari/ Arviointitapa

-laajan hyvinvointisuunnitelman valmistuminen
-hyte-työn suunnitelman laadinta ja tehtyjen päivitys
-kaupungin hyvinvointiin liittyvien eri työryhmäroolien selkeyttäminen ja kuvaaminen
-kaupungin kotouttamistyön vapaaehtoistyön vakiinnuttaminen

Tavoitetaso 2021

laaja hyvinvointisuunnitelma on valmistunut
puuttuvat Hyte-työn suunnitelmat tehty ja aikaisemmin tehdyt päivitetty
työryhmien roolit on kuvattu
maahanmuuttotyön vapaaehtoisten työ on käynnistynyt ja kaupungin maahanmuuttotyö on kuvattu

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT						
	Alkup eräi- nen TA	TA-muu- tokset	TA- muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot (ulk.)		188 414	188 414	128 994	-59 420	-31,5%
Toimintamenot (ulk.)		-263 191	-263 191	-295 615	-32 424	-12,3%
Toimintakate		-74 777	-74 777	-166 621	-91 844	-122,8%
Toimintatulot (sis.)		5 400	5 400	4 627	-773	-14,3%
Toimintamenot (sis.)		-778 528	-778 528	-769 924	8 604	1,1%
Yhteensä		-847 905	-847 905	-931 919	-84 014	-9,9%

Toteutumavertailua edellisiin vuosiin ei ole tehty, koska ko.vertailuerät sisältyvät konsernitoimialan ja sivistystoimialan vertailulukuihin.

SUORITTEITA JA TUNNUSLUKUJA TULOSALUEITTAIN				
Suorite, tunnusluku	TP 2021	TA 2021	TP 2020	TP 2019
Uimahallin kävijät	15233 • Huom! Korona- nasulku	33 000	22 956	27 788
Kuntosalin kävijät	10 000 • Huom! koro- nasulku	24 000	14 202	20 922
Liikuntaryhmien kävijät	4000 • huom! koro- nasulku	7 000	2 356	6 319

HENKILÖSTÖ TULOSALUEITTAIN, htv (vakinaiset ja määräaikaiset, ei työllistämistuella palkatut)				
Tulosalue	TP 2021	TA 2021	TP 2020	TP 2019
Hallinto	1	1		
Liikuntapalvelut	5,5	5,5	3	6,5
Toimiala yht.	6,5	6,5	3	6,5

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta / opetus- ja kasvatustalvaliokunta

1.1.-31.7.2021

Jussi Vahe, pj.
Sanna Heikkinen, vpj.
Tuomo Jussila, jäsen
Jukka Mölsä, jäsen

Arja Simola, jäsen
Niina Saarinen, jäsen
Esa Heinonen, jäsen
Aki Henriksson, Myrskylän edustaja
Aino Tuukkanen, nuorisovaltuutettu

Opetus- ja kasvatustalvaliokunta 1.8.-31.12.2021

Mirva Illi-Lampio, pj.
Sanna Heikkinen, vpj.
Arja Simola, jäsen
Tuija Pessinen, jäsen

Tuomo Jussila, jäsen
Marko Suuronen, jäsen
Vesa Teräs, jäsen
Tuomo Vehnilä, Myrskylän edustaja
Roosa Eerola, nuorisovalt. edustaja

KOKONAISARVIO VALIOKUNNAN ALAISESTA TOIMINNASTA**Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen suhteessa kaupungin strategiaan ja toimialan kehittämissuohjelmaan.**

Opetus- ja kasvatustalvaliokunnalla sekä sen neljällä nykyisellä tulosalueella on pyritty mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan kaupunkistrategian sekä toimialan kehittämissuohjelman tavoitteita. Tavoitteiden saavuttamista on kuitenkin merkittäväällä tavalla haitannut kolme keskeistä tekijää:

- Toimialan hallinnossa tapahtunut erittäin suuri henkilöstön vaihtuvuus vuoden 2021 aikana (toimialajohtaja, opetuspäällikkö, talouspäällikkö, varhaiskasvatustalvaliokunnan johtaja, toimistosuhteeri). Prosesseihin, toimintatapoihin, taustoihin tms. liittyvä ns. hiljainen tieto on organisaatiosta tässä yhteydessä monelta osin kadonnut. Edellä lueteltuihin henkilövaihdoksiin liittyen moni positio on ollut usean kuukauden ajan täyttämättä ja näitä tehtäviä on tehty omien varsinaisten tehtävien ohella. Tämän vuoksi on pystytty huolehtimaan ai-noastaan pakollisista lakisääteisistä tehtävistä ja työkuorma henkilöstöllä ollut erittäin suuri.
- Koko vuoden 2021 aikana edelleen jatkunut ja aalloittain vaikeutunut koronaepidemia on vienyt merkittävän määrän työaikaa kaikilla toiminnan ta-soilla. Jatkuva ohjeistuksien, suositusten ja rajoitusten muuttuminen, niihin liittyvien paikallisten/yksityiskohtaisempien toiminta- ja soveltamissuohjeiden laadinta sekä niistä tiedottaminen yms. on ollut erittäin työllistävää.
- 1.8. voimaan tullut uusi organisaatiomalli on aiheuttanut lisätyötä, jota ei ole ollut tiedossa vielä siinä vaiheessa, kun vuoden 2021 toiminnalliset ta-voitteet on vahvistettu. Uusi organisaatiomalli edellyttää edelleen toi-mialalla tarkentavia päätöksiä sekä toimenkuvien, nimikkeiden yms. tarkis-tamista.

Määrärahatavoitteiden toteutuma

Määrärahatavoitteet ovat pääsääntöisesti toteutuneet toimielintasoisesti hyvin. Tulosaluekohtaisesti on kuitenkin merkittäviä ylityksiä ja alituksia. Varhaiskasvatustalvet alittivat oman talousarvionsa pääasiassa johtuen palvelusetelikuluista ja henkilöstömenoista. Vastaavasti opetuspalveluiden talousarvio ylittyi. Ylitystä henkilöstökuluissa on n. 233 t euroa, palvelujen ostoissa 205 t euroa ja aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa 70 t euroa. Lisäksi muut toimintakulut ovat ylittyneet n. 57 t euroa.

Opetuspalveluiden henkilöstökulujen ylityksessä on kaksi pääasiallista selittävää tekijää: sairausajan sijaisten palkat ja hankerahoituksella palkatun opetushenkilöstön palkkakulut. Palvelujen ostojen ylitykset johtuvat muille kunnille maksetuista koulutuskorvauksista, talousarvion ylittäneistä ICT- ja atk -palveluista sekä muista asiantuntijapalveluista. Materiaalipalveluiden ylitys johtuu suojamaskikuluista (115 t euroa). Opetuspalveluiden ylitysten osalta pitää huomioida myös, että Luhtikylän koulun toimintamenot elo-joulukuun 2021 osalta sekä lukion lisäkustannukset liittyen oppivelvollisuuden nousemiseen liittyen 1.8. 2021 alkaen puuttuivat kokonaisuudessaan talousarviosta.

Arvio tilinpäätöksen vaikutuksista vuoden 2022 talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin sekä tulo- ja menoarvioihin

Vuoden 2021 tilinpäätöksen toiminnallisten tavoitteiden osittainen toteutumatta jääminen vaikuttaa vuoden 2022 toimintaan, koska monia kesken jääneitä asioita joudutaan viemään edelleen eteenpäin vuoden 2022 aikana.

Nuorisopalvelujen osalta tulevia toimintamuutoksia ei voitu ennakoida talousarviota 2022 tehdessä. Nuorisotilan muuton ja siitä aiheutuvien välillisten kustannusten (kalustehankinnat, kasvaneet vuokrat ja siivouskustannukset) lisäykset tulevat rasittamaan 2022 menoja.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2021**Toiminnallinen tavoite 1/ Varhaiskasvatustalvet**

Esiopetuksen paikallisen opetussuunnitelman sekä siihen liittyvien arvioiminen ja päivittäminen.

Mittari/ Arviointitapa

Suunnitelmatyön aloitus syksyllä 2020 keväällä tehdyn suunnitelman mukaisesti. Valiokunta päättänyt esiopetuksen opetussuunnitelmat keväällä 2021.

Tavoitetaso 2021

Esiopetuksen paikallinen opetussuunnitelma ja sen lomakkeet on päivitetty keväällä 2021.

Toteutuma

Toiminnallinen tavoite on toteutunut. Valiokunta on päättänyt esiopetuksen opetussuunnitelmat kevään viimeisessä kokouksessa 2021 ja esiopetussuunnitelman lomakkeet päivitettiin vastaamaan nykyistä esiopetussuunnitelmaa kevään 2021 aikana.

Toiminnallinen tavoite 2/ Opetuspalvelut Oppimisen tuen suunnitelma, perusopetus, lukio	
<u>Mittari/ Arviointitapa</u> Peruskoulujen henkilökunnan perehdyttäminen suunnitelmaan, opetuspäällikkö käy jokaisessa yksikössä perehdyttämässä kevätlukukaudella 2021. Esitykset sivistys- ja hyvinvointivaliokunnalle oppimisen tuen rakteellisista muutoksista kesällä 2021. Lukion uuteen opetussuunnitelmaan kirjattu oppimisen tuen periaatteet 2021.	<u>Tavoitetaso 2021</u> Oppimisen tuen suunnitelma aloitus 2021 vuoden alkupuolella ja sen toteuttamisen aloitus.
<u>Toteutuma</u> Oppimisen tuen suunnitelma hyväksyttiin valiokunnassa kesäkuussa 2021, mutta sen toimeenpano on osin viivästynyt mm. opetuspäällikön irtisanoutumisen (heinäkuu 2021) vuoksi. Uusi opetuspäällikkö aloitti työnsä vasta marraskuussa 2021 ja siksi toteutusta jatketaan edelleen 2022.	
Toiminnallinen tavoite 3/ Nuorisopalvelut Nuorisopalveluiden henkilöstöresurssien käytön kehittäminen	
<u>Mittari/ Arviointitapa</u> Tehtäväkuvat päivitetty 2021. Uusien tehtäväkuvien ja resurssien uudelleen suunnittamisen mukainen toimintatapa otetaan nuorisopalveluissa käyttöön syksyllä 2021.	<u>Tavoitetaso 2021</u> Nuorisopalveluiden henkilöstön tehtäväkuvien ja tehtäväalueiden päivittäminen.
<u>Toteutuma</u> Etsivän nuorisotyön uudistettu tehtäväkuva aloitettiin elokuussa 2021. Etsivä nuorisotyö toteuttaa vahvaa parityöskentelyä nuorten ohjaamisessa ja tukemisessa. Perusnuorisotyössä ja koulunuorisotyössä ei päästy kehittämään tehtäväkuvia vuoden 2021 aikana henkilöstö- ja esimiesvaihtuvuuden vuoksi. Marras- joulukuussa 2021 aloitettiin uuden esihenkilön toimesta nuorisopalvelujen toimintojen ja tehtäväkuvien kartoitus, ja toiminnan kehittäminen lähti käyntiin ensin ohjeistusten päivittämisellä vuodenvaihteessa 2021–2022 ja jatkuu koko toimintavuoden 2022.	
Toiminnallinen tavoite 4/Liikuntapalvelut Uuden tilavarauksjärjestelmän käyttöönotto Hyvinvointivaliokunta raportoi tämän tavoitteen.	
Toiminnallinen tavoite 5 / Kirjastopalvelut Kirjaston saatavuus ja saavutettavuussuunnitelma valmis.	
<u>Mittari/ Arviointitapa</u> Kirjaston saatavuus- ja saavutettavuussuunnitelma valmis	<u>Tavoitetaso 2021</u> Kirjaston saatavuus- ja saavutettavuussuunnitelma valmis
<u>Toteutuma</u>	

<p>Kirjaston sisäinen Kirjaston palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja hakeutuvuus –tiimi lähti keväällä 2021 valmistelemaan myöhemmin osallisuusmenettelyn läpikäyvästä ohjelmaluonnosta. Kirjaston saatavuus- ja saavutettavuussuunnitelma siirrettiin toteutettavaksi vuodelle 2022 siirtyneen hankesuunnitelman yhteydessä.</p>	
<p>Toiminnallinen tavoite 6/Kulttuuripalvelut Kulttuuripalvelut tiivistävät yhteistyötä elinkeinoelämän, yrittäjien ja III sektorin kanssa</p>	
<p><u>Mittari/ Arviointitapa</u> Kulttuuripalvelut tiivistävät yhteistyötä elinkeinoelämän, yrittäjien ja III sektorin kanssa.</p>	<p><u>Tavoitetaso 2021</u> Kulttuuripalvelut yhdessä elinkeinotoimen kanssa järjestävät kaksi (kevät ja syksy) yhteistyötapaamista kulttuuritoimijoiden, elinkeinoelämän, yrittäjien ja III sektorin edustajille.</p>
<p><u>Toteutuma</u> Koronarajoituksista johtuen kevään ja syksyn tapaamisia ei pystytty järjestämään. Tavoiteltu yhteistyö kuitenkin toteutui 4. – 7.11.2021 järjestetyllä ITE-valotaidefestarilla, jonka suunnitteluun ja toteutukseen osallistui useita elinkeinoelämän ja yrittäjien (mm. Orimattilan yrittäjät ja Päijät-Hämeen yrittäjät) ja paikallisten ja valtakunnallisten yhdistysten edustajia, Orimattilan seurakunta, kaupungin muita palveluita, mm. Orimattilan Asunnot ja paikallisia kulttuuritoimijoita.</p>	
<p>Toiminnallinen tavoite 7/ Museopalvelut Taidemuseo järjestää nykyistä useampia vierailevia näyttelyitä ja kotiseutumuseon piha-alueen käyttömahdollisuuksia laajennetaan</p>	
<p><u>Mittari / Arviointitapa</u> Taidemuseo järjestää nykyistä useampia vierailevia näyttelyitä. Kotiseutumuseon piha-alueen käyttömahdollisuuksia laajennetaan.</p>	<p><u>Tavoitetaso 2021</u> Taidemuseolla on 4–5 vierailevaa näyttelyä. Kotiseutumuseo luopuu pääsymaksuista ja antaa piha-alueita yrittäjien ja yhdistysten käyttöön.</p>
<p><u>Toteutuma</u> Vuonna 2021 taidemuseolla oli kuusi vaihtuvaa näyttelyä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eeva Peura: <i>Birds, wolves, violets</i> 29.1.-28.3.2021 • Ilkka Halso: <i>Maiseman anatomia – dissektio</i> 9.4.-13.6.2021 • Hanna Varis: <i>Metsä ja muita voimapaikkoja</i> 19.6.-5.9.2021 • <i>Pinnalla ja pinnan alla -valokuvanäyttely</i>, Orimattilan taideyhdistys 14.9.-8.10.2021 • <i>Minun ympäristöni</i>, Orimattilan yhteiskoulun ja Erkko-lukion oppilaat 21.9.2021-8.10.2021 <p>Valotaideesitykset <i>Loistava pinta</i>, Mikko Juntura, Outi Martikainen, Anu Raatikainen, Anne Roininen, Alexander Salvesen, Jyrki Sinisalo, Markku Uimonen 15.10.-12.12.2021</p>	

Toiminnallinen tavoite 8 /Sivistystoimen hallinto Henkilöstön kehittäminen	
<u>Mittari/ Arviointitapa</u> Hallintotiimi luotu keväällä 2021 (talouspäällikkö ja toimistosihteerit). Hallinto henkilöstön henkilökohtaiset koulutusohjelmat. Sivistystoimen johtoryhmän vuosikello.	<u>Tavoitetaso 2021</u> Sivistystoimen hallinto henkilöstön osaamisen varmistaminen ja tiimirakenteen luominen.
<u>Toteutuma</u> Johtuen henkilöstön suuresta vaihtuvuudesta toimialan hallinnossa vuoden 2021 aikana (toimialajohtaja, opetuspäällikkö, talouspäällikkö, varhaiskasvatusjohtaja, toimistosihteerit) myös hallintotiimin toiminta ollut murroksessa. Syksyn 2021 aikana käyty edelleen keskustelua hallintoressurssien mahdollisesta osittaisesta yhdistämisestä konsernihallinnon kanssa sekä kesällä 2021 toteutetun organisaatiouudistuksen vaikutuksista toimialojen välillä. Hallintotiimi toimi määräaikaisen talouspäällikön johdolla osan vuotta 2021, mutta toimintaa järjestetään uudelleen uuden vakituisen talouspäällikön aloitettua työt helmikuussa 2022. Hallinto henkilöstön henkilökohtaisia koulutusohjelmia ei ole luotu. Toimialan johtoryhmän vuosikello on laadittu vuodelle 2022. Myös toinen tavoite, ”Sivistystoimen hallinto henkilöstön osaamisen varmistaminen ja tiimirakenteen luominen” on jäänyt edellä mainituista syistä toteutumatta. Toiminta ja toimijat pyritään nyt vakauttamaan ja sitä kautta pitkäjännitteisesti kehittämään myös hallinto henkilöstön osaamista ja tiimirakenteita.	
Toiminnallinen tavoite 9/Terveystoimen ja hyvinvoinnin edistäminen Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivitys	
<u>Mittari/ Arviointitapa</u> 1.Osallistutaan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman maakunnalliseen päivitystyöhön. 2.Sivistys- ja hyvinvointitoimialan tulosalueet määrittelevät omat tavoitteet suunnitelmaan. 3.Paikallinen työ tehdään yhdessä hyvinvointipäällikön kanssa.	<u>Tavoitetaso 2021</u> Orimattilan lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma valmis vuonna 2021.
<u>Toteutuma</u> Uudet seudulliset sekä paikalliset lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmat laadittu ja hyväksytty vuoden 2021 aikana.	

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT						
	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot (ulk.)	3 022 480	-160 474	2 862 006	2 894 210	32 204	1,13
Toimintameno (ulk.)	-27 414 635	198 814	-27 215 821	-27 356 864	-141 044	-0,5
Toimintakate	-24 392 155	38 340	-24 353 815	-24 462 655	-108 840	-0,4
Toimintatulot (sis.)	5 400	-5 400	0	193	193	-
Toimintameno (sis.)	-7 686 800	778 528	-6 908 272	-6 913 155	-4883	0,1
Yhteensä	-32 073 555	811 468	-31 262 087	-31 375 617	-113 530	-0,34

TOTEUTUMAVERTAILU EDELLISIIN VUOSIIN			
Ulkoiset	TP 2021	TP 2020	TP 2019
Menot	-27 356 864	-24 871 741	-25 417 068
muutos %	9,09 %	-2,15 %	
TULOT	2 894 210	2 581 041	2 562 201
muutos %	10,0 %	0,74 %	
NETTO	-24 462 655	-22 290 700	-22 854 867
muutos %	9,46 %	-2,47 %	

Sisäiset	TP 2021	TP 2020	TP 2019
Menot	-6 913 155	-9 003 516	-7 367 673
muutos %	23,2 %	22,2 %	
TULOT	193	4 052	8 232
muutos %	95,24 %	50,8 %	
NETTO	-6 912 962	-8 999 464	-7 359 441
muutos %	23,18 %	22,3 %	

SUORITTEITA JA TUNNUSLUKUJA TULOSALUEITTAIN				
Suorite, tunnusluku	TP 2021	TA 2021	TP 2020	TP 2019
Lapsia varhaiskasvatustalouden ja esiopetuksen piirissä	608	620	597	762
Lapsia palvelusetelillä yksityisessä varhaiskasvatuksessa	150	160		

Perusopetuksen kustannukset €/oppilas	10 294	9 200	10 156	8 406
Perusopetuksen oppilasmäärä	1 798	1 778	1 803	1 874
Lukiokoulutuksen kustannukset €/opiskelija	10 557	9 500	9 164	10 140
Opiskelijamäärän keskiarvo	195	220	173,5	160
Opetuskiinteistöt	10	9	10	10
Kirjaston ja kirjastoauton käyntikerrat	54 272	79 000	51 337	
Kokonaislainaus	203 527	235 000	175 991	235 598
Uimahallin kävijät	-	33 000	22 956	27 788
Kuntosalin kävijät	-	24 000	14 202	20 922
Liikuntaryhmien kävijät	-	7 000	2 356	6 211
Kävijät nuorisopalvelujen tapahtumissa	5200	3 000	2 460	8 684
Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä	147	100	149	131
Nuorten työpajan asiakasmäärä	30	30	34	34
Taidemuseon kävijämäärä	3 134	4 000	1 981	3 291
Wellamo-opiston Orimattilalaiset opiskelijat	1 138	1 500	2 438	1 837
Avoin päiväkotikiinpan kävijät	3 395	6 000	1 950	5 452
Kulttuuripalveluiden järjestämät tapahtumat (uusi)	135*	8		

*89 livetapahtumaa ja 46 virtuaalitapahtumaa

HENKILÖSTÖ TULOSALUEITTAIN, htv (vakinaiset ja määräaikaiset, ei työllistämistuella palkatut)				
Tulosalue	TP 2021	TA 2021	TP 2020	TP 2019
Hallinto	4	6	6	6
Opetuspalvelut	231	220	230,3	222
Kulttuuripalvelut	0,2	0,2	1,5	1,5
Kirjastopalvelut	7,8	7,8	8	8
Museopalvelut	1,5	1,5		
Liikuntapalvelut	-	5,5	3	6,5
Nuorisopalvelut	8	8,5	6	12,5
Varhaiskasvatuspalvelut	144	148,02	150,24	160,5
Toimiala yht.	396,5	399,02	405,04	417,0

Elinvoima- ja tekninen valiokunta / Kaupunkikehitys- ja tekninen valiokunta

1.1.-31.7.2021

Tapio Malmiharju, pj.

Saija Hakonen, vpj jäsen, 5.10. asti

Markku Viljanen, jäsen 5.10. alk. vpj.

Juha Hämäläinen, jäsen

Tuula Koivunen, jäsen

Jarkko Sallinen, jäsen 5.10. alk.

Sari Sikkilä, jäsen

Susanna Särkinen, jäsen

Hilja Haverinen / Vilma Pulkkinen, nuorisovaltuuston edustaja

1.8.-31.12.2021

Tero Rönkkö, pj.

Antti Tuomala, vpj, jäsen

Ari Anttila, jäsen

Sari Eiranen, jäsen

Jukka Mölsä, jäsen

Arja Simola, jäsen

Sini Vilja, jäsen

Tiia Soikkeli / Aries Hämäläinen, nuorisovaltuuston edustaja

KOKONAISARVIO VALIOKUNNAN ALAISESTA TOIMINNASTA

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen suhteessa kaupungin strategiaan ja toimialan kehittämissuunnitelmaan.

Kaavoitus ja maankäyttö

Kaupungin kaavoitus koostuu kaavoituspäälliköstä ja -insinööristä. Vuonna 2021 kaavoitusinsinööri toimi maankäyttöpäällikön sijaisena yli puoli vuotta. Myös lakautetun kaava- ja paikkatietoasiantuntijan vakanssin työtehtäviä siirtyi kaavoitukseen. Sampolan osayleiskaavatyötä ei edistetty, vaan kaavatyössä keskityttiin asemakaavoihin. 2021 hyväksyttiin uusi pientaloalueen kaava Porkkallioon, Pennaan. Tällä kaavalla valmistui pientalotontteja kahden vuoden tavoitetta vastaava määrä. Asemakaavamuutoksia valmistui Virenojalle, Hennaan ja Orimattilan keskustaan.

Kaavoituspäällikkö teki kuusi suunnittelutarveratkaisua ja poikkeamispäätöksiä kahdeksan. Kaavoitusinsinööri teki Prisman maankäyttösopimuksen, myi ja vuokrasi kaupungin tontteja, sekä hoiti katujen ja teiden nimistöasiat. Kaavoituspäällikkö oli mukana MAL-sopimuksen valmistelussa ja seurannan suunnittelussa. Kaavoituspäällikkö on nimetty seitsemään seudulliseen työryhmään, joiden kautta

on osallistuttu mm. kaupunkiseutus suunnitelman ja maakuntakaavan valmistelutyöhön.

Kaavoitusohjelman kaikki suunnittelukohteet päivitetään vuosittain myös kaupungin karttapalveluun, joka on nähtävissä kaupungin verkkosivujen kautta.

Kaupunki hankki maata n. 0,3 ha ja myi n. 19 ha.

Yhdyskuntatekniikka

Katurakentamisen osalta saneerattiin Muurarinkujalla ja Muuraintiellä hulevesiverkosto sekä katujen rakenteet. Kehräämöntien katurakentaminen valmistui loppuvuodesta, samoin Isännäntien hulevesilinjan saneeraus.

Erkonsillan saneeraus toteutettiin reunapalkkien ja vedeneristysten osalta ja saneerauksen myötä toteutui myös Erkontien suuntainen yhtenäinen pyörätie.

Lintulantielle tehtiin kevyt saneeraus ja katu asfaltoitiin useiden päällystyskohteiden mm. Pennalantie, Kummalantie ja Siltakuja ohessa. Lintulantien saneerauksessa huomioitiin suojateitä ym. koskevat liikenneturvallisuuspalautteet. Katuva-laistusta saneerattiin ja uutta rakennettiin mm. Kuusamatien ja Muuraintien ympäristössä, Tokkolantien sekä Hallitien alueella ja Rastaankaarella. Kuntalaisaloitteiden tuloksena aloitettiin Pasinan katu- ja hulevesisaneerauksen suunnittelu sekä rakennettiin osa uusista katuvaloista. Salola maankaatopaikan laajennus sekä Pennalan Mäyrämäen uusi maankaatopaikka saivat ympäristöluvut vuoden 2021 aikana ja Mäyrämäen maankaatopaikan rakennustyöt valmistuivat loppuvuonna.

Liikenneväylien, liikennealueiden, liikenneviheralueiden, puistojen sekä kiinteistöjen piha-alueiden hoidon ja kunnossapidon alueurakka kilpailutettiin alkuvuonna ja uusi alueurakoitsija aloitti Orimattilassa lokakuun alussa.

Uotilanrinteen asuinalueelle toteutettiin uusi Hiirihaukankujan leikkikenttä Pennalassa ja Varsapuiston leikkikentän saneeraus valmistui kesäkuun lopulla. Varsapuiston leikkikentän saneeraukseen saatiin avustuksia Etelä-Suomen Avilta.

Lähdepuiston kunnostuksessa puistoon rakennettiin uusi silta ja uusittiin kiveys-alueita, hiekkaranta kunnostettiin ja maisemaa lammelle avattiin. Kevyen liikenteen väylän varteen rakennettiin uusi kaide. Haittakasvien torjuntatyö jatkui jättiputken torjunnalla ja kurturuusua poistettiin keskusta-alueelta mm. Koivulan alueelta.

Tilapalvelu

Tilapalvelussa jatkettiin toimitilojen kunnossapitosuunnitelman laatimisia (PTS). Kiinteistöstrategian valmistelu aloitettiin kiinteistöjen ja toimintaympäristön nykytilan tunnistamisella. Kohteita käytiin läpi ja luotiin kokonaiskuva kiinteistöistä, samoin määriteltiin käytettävät kiinteistösalkut, joihin rakennukset tullaan jaottelemaan. Työ jatkuu vuodelle 2022.

Tilapalvelun ja kiinteistönhoidon kehitystyö aloitettiin. Tilapalvelussa tunnistettiin tarvetta roolien selkeytykseen ja kiinteistönhoidossa organisaatiomuutoksiin. Kiinteistönhoidon muutosten tavoitteiksi kirjattiin toiminnallisuuden parantaminen, ammattimainen ja tehokas tapa toimia. Muutoksen tarve lähti tarpeesta muuttaa toimintaa vastaamaan paremmin kiinteistöjen ja toiminnan muuttuneita tarpeita. Tilapalvelun ja kiinteistöhoitokehitystyötä jatketaan vuonna 2022. Sisäilmaprosessi ja sisäilmatoimintamalli päivitettiin. Pelastusaseman uudisrakennustyöt saatiin pääosin valmiiksi loppuvuodesta. Uimahallin uudisrakentaminen jatkuu vuodelle 2022.

Vesilaitos

Vesilaitoksen tavoitteena oli sen toiminnan kehittäminen, johon vaikutti osaltaan korona-pandemia. Pandemia vuoksi kaikkia suunniteltuja toimenpiteitä ei pystytty toteuttamaan ja osa toiminnoista jouduttiin tekemään erityisjärjestelyin, koska esim. ryhmissä tai jopa pareittain työskentelyä pyrittiin välttämään.

Määrärahatavoitteiden toteutuma

Käyttötalouden ulkoiset toimintatuotot alittuivat n. 28 000 eurolla ja toimintakulut n. 140 000 eurolla ja näin toimintakate muodostui n. 112 000 euroa muutettua talousarviota paremmaksi. Toimintakate oli talousarviota heikompi yhdyskuntatekniikan sekä lupa- ja valvontapalveluiden tulosalueilla. Lupa- ja valvontapalveluiden tulosta heikensi merkittävästi ennakoimaton menoerä Lökkilammen alueen (Virenojan vanha tiilitehdas) säiliörakenteiden ja maaperän öljynpuhdistustöistä, vuodelle 2021 kertyneet puhdistuskustannukset olivat n. 100 000 euroa. Investointihankkeiden määrärahoissa oli joitain yksittäisten hankkeiden määrärahaylytyksiä. Ylityksiä kertyi talonrakennushankkeisiin liittyen Erkko-lukion peruskorjaukseen, yhteiskouluun, pelastusasemaan ja uimahalliin. Nämä ylitykset aiheutuivat käynnissä olevien rakennushankkeiden urakkaerien jaksotuksesta. Ylityksillä ei ole vaikutusta hankkeiden lopullisiin budjetoituihin kokonaiskustannuksiin.

Arvio tilinpäätöksen vaikutuksista vuoden 2022 talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin sekä tulo- ja menoarvioihin

Henkilöresurssien riittävyyden varmistaminen tulee olemaan tärkein asia toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisessa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2021

Toiminnallinen tavoite 1/Yhdyskuntatekniikka

Yhdyskuntatekniikan investointien aikataulullinen ja taloudellinen toteutuminen suunnitellusti.

Mittari/ Arviointitapa
€/pvm

Tavoitetaso 2021

	<p>≤ 105 % budjetoituun nähden (mahdolliseen ylitykseen täytyy olla asianmukainen peruste)</p> <p>Toteutuminen urakkasopimukseen asetun aikataulun mukaan mahdolliseen ylitykseen täytyy olla sellainen peruste, mikä ei ole ennakoitavissa.</p>
<p><u>Toteutuma</u> Urakat toteutuivat budjetoidun mukaisesti. Erkkosillan toteutuminen urakkasopimukseen nähden viivästy noin 2 vkoa lisä- ja muutostöistä johtuen.</p>	

<p>Toiminnallinen tavoite 2/Yhdyskuntatekniikka Infrapuolen ylläpidon (alueurakka) onnistunut kilpailutus.</p>	
<p><u>Mittari/ Arviointitapa</u> kyllä/ei</p>	<p><u>Tavoitetaso 2021</u> Työt käynnistyvät suunnitellusti edellisen urakan päätyttyä.</p>
<p><u>Toteutuma</u> Työt käynnistyivät suunnitellusti edellisen urakan päätyttyä.</p>	

<p>Toiminnallinen tavoite 3/Tilapalvelu Toimitilojen kiinteistön kunnossapitosuunnitelman laatimisen jatkaminen puuttuvien kiinteistöjen osalta.</p>	
<p><u>Mittari/ Arviointitapa</u> Valmistuneiden kiinteistöjen määrä</p>	<p><u>Tavoitetaso 2021</u> Vuoden loppuun mennessä yhdeksän kiinteistön osalta PTS-laadittu.</p>
<p><u>Toteutuma</u> Kuntoarvio on laadittu 8 kiinteistöön, laaja kuntotutkimus 1 kiinteistöön, energiakatselmuksia 2 kiinteistöön.</p>	

<p>Toiminnallinen tavoite 4/Elinvoima Monipuolisen yritystonttitarjonnan mahdollistaminen. Osatavoite 1: toimenpidesuunnitelman laatiminen Osatavoite 2: Villin teollisuusalueen toteuttamiseksi Sampola-Villin osayleiskaava valmistellaan ehdotusvaiheeseen.</p>	
<p><u>Mittari / Arviointitapa</u> Aikataulu</p>	<p><u>Tavoitetaso 2021</u> Osatavoite 1: suunnitelma laaditaan 31.7.2021 mennessä Osatavoite 2: osayleiskaavaehdotus valmis 31.12.2021 mennessä</p>

Toteutuma

Osatavoite 2 ei toteutunut, Sampola-Villi osayleiskaavan ehdotus ei valmistunut, syynä henkilöresurssivaje.

Toiminnallinen tavoite 5/Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen

Tiedotetaan liikunnan edistämismahdollisuuksista osana kaavoitusprosessia

Mittari/ Arviointitapa

Totetustilanne(kyllä/ei)

Tavoitetaso 2021

Toteutetaan laaja tiedotus liikunnan ja kaavoituksen yhteyksistä.

Toteutuma

Ei. Tiedotemateriaali on valmista. Liikuntatoimessa ja tiedotuksessa henkilöstövaihdoksia, joten julkistaminen on tekemättä.

Toiminnallinen tavoite 6/Elinvoima

Kaavavarannon riittävyyden varmistaminen

Mittari/ Arviointitapa

A-kaavatonttien määrä/vuosi

Tavoitetaso 2021

Uutta kaavavarantoa valmistuu n.20 pientalotontin verran vuosittain.

Toteutuma

Toteutui 38 uutta pientalotonttia Pennalaan (kaava A201 Porkkallio) (kahden vuoden tavoitemäärä).

Toiminnallinen tavoite 7/Elinvoima

Elinkeino-ohjelmassa todettujen toimenpiteiden toteuttaminen.

Mittari / Arviointitapa

Tehtyjen toimenpiteiden lkm/tavoitteellisten toimenpiteiden lkm.

Tavoitetaso 2021

Vuodelle 2021 osoitetut toimenpiteet toteutettu 100%:sesti.

Toteutuma

Elinvoima siirtyi 1.8.2021 alkaen konsernihallinnon alaisuuteen.

Toiminnallinen tavoite 8/Elinvoima

Hennan asuinalueen kehittäminen

Osatavoite 1: Strategian ja toimintasuunnitelman laadinta (2021-2022)

Osatavoite 2: Hennan keskusta-alueen erilaisten toteuttamismahdollisuuksien selvittäminen (2021-2022)

Osatavoite 3: Rakentamismahdollisuuksien parantaminen tontille kaavoituksellisin toimenpitein (2021)

<u>Mittari / Arviointitapa</u> Aikataulu	<u>Tavoitetaso 2021</u> Osatavoite 1: Strategian ja toimintasuunnitelmaluonnos valmis 31.12.2021 mennessä Osatavoite 2: Henna keskusta-alueen erilaisten toteutumisvaihtoehtojen selvittäminen 31.12.2021 mennessä Osatavoite 3: Asemakaavaehdotus tonttien rakentamismahdollisuuksien parantamiseksi valmis 31.12.2021-
<u>Toteutuma</u> Osatavoite 1: Kaavaehdotus oli nähtävillä 15.11. – 15.12.2021 Osatavoite 2: Liittyy edellä todettuun selvitykseen. Osatavoite 3: Neilikkakujan kaava valtuuston päätettävä 31.1.2022. Viivästyi, koska kaupungin piti ostaa puuttuva maa-alue ennen ehdotuksen nähtäville laittamista.	

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT						
	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot (ulk.)	4 918 680	-142 000	4 776 680	4 749 688	-26 992	-0,6
Toimintamenot (ulk.)	-9 370 534	431 001	-8 939 533	-8 820 837	188 697	1,3
Toimintakate	-4 451 854	289 001	-4 162 853	-4 071 149	91 704	2,2
Toimintatulot (sis.)	6 212 440		6 212 440	6 224 130	11 690	0,2
Toimintamenot (sis.)	-554 260		-554 260	-576 851	-22 591	-4,1
Yhteensä	1 206 326	289 001	1 495 327	1 576 130	80 803	5,4

TOTEUTUMAVERTAILU EDELLISIIN VUOSIIN			
Ulkoiset	TP 2021	TP 2020	TP 2019
Menot	-8 820 837	-9 699 117	-8 951 112
muutos %	-9,1 %	8,36 %	-2,2 %
TULOT	4 749 688	4 806 713	4 730 378
muutos %	-1,2 %	1,6 %	5,2 %
NETTO	-4 071 149	-4 892 404	-4 220 734
muutos %	-16,8 %	-15,9 %	0,84 %

Sisäiset	TP 2021	TP 2020	TP 2019
Menot	-576 851	-470 381	-573 991
muutos %	-21,9 %	1,2 %	22 %

TULOT	6 224 130	7 420 546	6 060 579
muutos %	16,1 %	24,1 %	3,6 %
NETTO	5 647 279	6 950 165	5 486 588
muutos %	-16,10 %	26,5 %	1,9 %

SUORITTEITA JA TUNNUSLUKUJA TULOSALUEITTAIN				
Suorite, tunnusluku	TP 2021	TA 2021	TP 2020	TP 2019
Kunnossapidettävät kaavatiet ja kevyen liikenteen väylät (km)	168	164	164	162
Metsät ha	500	500	497	416
Maankaatopaikkojen kuormamäärät yhteensä (lkm)	1911	7200	3346	6357
Katuvalaistus energiakulutus (Kwh)	722 040 *muutos tilastointitavassa	1 350 000	1 425 841	1 325 240
Katuvalojen määrä	2077	1980	2042	1928
Uusien hankittujen leikkivälineiden määrä (lkm)	22	14	15	9
Kunnostettujen viheralueiden määrä (kpl)	5	3	3	7
Myydyt omakotitalotontit	14	10	20	Keskusta 4+1
Vuokratontin lunastukset	2			Pennala 4+2(lun.) Henna 3+1(lun.)
Vapaat omakotitontit	77	70	70	73 Keskusta 23 Pennala 18 Artjärvi 10 Henna 22
Kaavoitetut uudet asuintontit	38	15	20	1(+2 000 k-m2 tehokkuutta)
Hyväksytyt kaavat	1	4	2	4
Katometri/rakennus-paikka (kaava-alue)	34	30		
Hyväksytyt kaavat k-m2	14 818	6000	5770	2176
Kaavaehdotusten muistutukset	2	10	7	2
Kaavavalitukset	0	2	0	0
Vähämerkityksellisen asemakaavan kiertonopeus	-	1 vuosi	9 kk	2 kk
Asemakaavan kiertonopeus	18 kk	2 vuosi	14 kk	65 kk
Poikkeamisluvat/suunnittelutarve-ratkaisut	14	6	7	6
Rakennetut toimitilakiinteistöt lkm	43	39	40	43

Rakennusten yhteenlaskettu huoneala	86136	69400	73239	72935
Lämmitysenergian kulutus/normitettu keskekulutus	12839 150,1	12000 173	10338 MWh 181	14 197 MWh 195KWg/hum2
Sähkön kulutus	6031	6000 86	5624 MWh	5726 MWh 78,5
Kiinteistön hoito- ja kunnossapitokulut	3 102 537 €/v 36,02 €/m ² /v	3 122 892 45	3 267 217€/v 44,61	2 861 114€/v 39,23€/hum2/v
Kiinteistön ylläpitokulut	3 505 165 €/v 40,69 €/m ² /v	3 446 460 49,7	3 6663 318€/v 50,02	3 213 487€/v 44,06€/hum2/v
Käyttäjäpalvelut	121 010 €/v	132 420	103 847	97 872€/v

HENKILÖSTÖ TULOSALUEITTAIN, htv (vakinaiset ja määräaikaiset, ei työllistämistuella palkatut)				
Tulosalue	TP 2021	TA 2021	TP 2020	TP 2019
Elinkeino ja maankäyttö	8,85	9,1	8,9	10,2
Yhdyskuntatekniikan palvelut	4,6	4,6	3,5	3,1
Tilapalvelu	13,4	13,8	13,5	12,95
Vesilaitos	10	10	10	10,2
Toimiala yht.	36,85	37,5	35,9	36,45

Ympäristövaliokunta

1.1.-31.7.2021

Jouni Räsänen, pj.
Jarkko Jokinen, vpj.
Anssi Huhtala, jäsen
Riitta Karjalainen, jäsen
Johanna Kyrö, jäsen

1.8.-31.12.2021

Tommi Hykkyrä, pj
Vesa Teräs, vpj
Johanna Ekman, jäsen
Anssi Huhtala, jäsen
Hanna Ylitalo, jäsen

KOKONAISARVIO VALIOKUNNAN ALAISESTA TOIMINNASTA**Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen suhteessa kaupungin strategiaan ja toimialan kehittämisohjelmaan.**

Kaupungin strategiassa vuosille 2019-2021 korostetaan uudistumiskykyä, avoimuutta ja rohkeutta, edelläkävijyyttä palveluiden uudistamisessa, uusien toimintamallien kehittämistä, palveluiden saavuttavuuden parantamista lisäämällä henkilökohtaisen palvelun rinnalle digipalveluita ja henkilöstöressurssien arviointia ja suuntaamista muutostarpeiden mukaisesti.

Elinvoima- ja teknisen toimialan kehittämisohjelmassa 2018-2021 korostetaan työpaikan kilpailukykyisyyttä, asiakaslähtöisyyttä, toiminnan suunnitelmallisuutta ja taloudellisesti pitkäkestoisten ratkaisujen tekemistä.

Käytännössä henkilöstön vaihtuvuus toimialalla on ollut suurta, avoinna oleviin työtehtäviin ei saada palkattua väkeä, asiakaslähtöistä neuvontaa ja sähköistä asiointia ei ole voitu kehittää puutteellisten henkilöstöressurssien vuoksi, mikä on vaikuttanut negatiivisesti suunnitelmallisuuteen ja pitkäjänteisten ratkaisujen tekemiseen.

Määrärahatavoitteiden toteutuma

Ympäristövaliokunnan osalta tulot pysyivät budjetissa ja menot ylittyivät noin 6 %. Toimintakate oli n. 21 000 € muutettua talousarviota heikompi, joka aiheutui Lokkilammen alueen puhdistamisen kustannuksista, jotka olivat n. 100 000 €.

Arvio tilinpäätöksen vaikutuksista vuoden 2022 talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin sekä tulo- ja menoarvioihin

Orimattilan ympäristönsuojelun lakisääteisten tehtävien hoitaminen heikkeni entisestään vuoden 2021 loppua kohden. Ympäristönsuojelu esitti kaupungille tämän johdosta henkilöstölisäysvaateen vuoden 2022 talousarvioon. Henkilöstölisäystä ei saatu. Näin ollen asioiden käsittelyajat tulevat pidentymään. Lisäksi asioiden käsittelyn priorisointia joudutaan tekemään rankalla kädellä. Neuvonta- ja edistämistehtäviä sekä yhteistyötä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa joudutaan karsimaan minimiin.

Mahdollisuuksien mukaan pyritään toteuttamaan vuonna 2021 laadittu suunnitelma sähköisen lupamenettelyn käyttöönotosta syksyllä 2022 ja EKOLAn päivitys.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2021**Toiminnallinen tavoite 1/Rakennusvalvonta**

Muunnetaan kaikki saapuvat luvat sähköiseen muotoon ja kannustetaan luvanhakijoita mahdollisuuksien mukaan käyttämään sähköistä asiointipalvelua (edellyttää suurtulostimen skannerin hankintaa)

Mittari/ Arviointitapa

Sähköiseen muotoon muutetut luvat/kaikki saapuneet luvat
Aikataulu

Tavoitetaso 2021

100%:ia kaikista saapuvista luvista on sähköisessä muodossa.
Taksapäätöksen muutos, jossa sähköttömän asioinnin käyttäjiltä veloitetaan lisämaksu. Taksapäätös tehdään 30.6.2021 mennessä.

Ei toteutunut, skannerin hankinta viivästyi ja käytölle ei hinnastoa.

Toiminnallinen tavoite 2/Ympäristönsuojelu

Sähköiseen lupamenettelyyn siirtyminen valtakunnallisen linjauksen mukaisesti.

Mittari/ Arviointitapa

Aikataulu

Tavoitetaso 2021

Sähköinen lupamenettely käyttöön otettu 31.12.2021.

Toteutuma

Ei toteutunut. Realiteetit huomioiden laadittiin suunnitelma sähköisen lupamenettelyn käyttöönotosta syksyllä 2022.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot (ulk.)	248 000	-43500	204 500	206 133	-1 633	-0,8

Toimintamenot (ulk.)	-396 353	9000	-387 353	-410 295	-22 942	-5,9
Toimintakate	-148 353	-34 500	-182 853	-204 162	-21 309	-11,7
Toimintatulot (sis.)	0		0	1 557	1 557	
Toimintamenot (sis.)	0		0	-182	-182	
Yhteensä	-148 353	-34 500	-182 853	-202 786	-19 933	-10,9

TOTEUTUMAVERTAILU EDELLISIIN VUOSIIN			
Ulkoiset	TP 2021	TP 2020	TP 2019
Menot muutos %	-410 295 37 %	-299 269 12 %	-266 539 -6 %
Tulot muutos %	206 133 30,8 %	157 615 14 %	137 334 -6 %
Netto muutos %	-204 162 44 %	-141 654 9,6 %	-129 204 -5,7 %

Sisäiset	TP 2021	TP 2020	TP 2019
Menot muutos %	-182 87 %	-97 -57 %	-228 -48 %
Tulot muutos %	1 557 -87 %	11 863 422 %	2 274 -6,6 %
Netto muutos %	1 375 -88 %	11 766 475 %	2 046 14 %

SUORITTEITA JA TUNNUSLUKUJA TULOSALUEITTAIN				
Suorite, tunnusluku	TP 2021	TA 2021	TP 2020	TP 2019
Rakennusluvut ja ilmoitukset	223	250	267	227
Uudet asunnot luvilla	53	40	34	32
Kerrosala	11 200	20 000	19 900	7 600
Ympäristölupapäätökset ja yhdistelmäluvat	11	10	3	
Maa-ainesluvut	0	1	2	
Ilmoitukset	40	25	25	
Rekisteröidyt	5	2	2	
Maksulliset valvontakäynnit	15	30	13	
Maksuttomat valvontakäynnit	46	50	20	
Poikkeukset ympäristönsuojelumääräyksistä	2	10	0	
Jätehuoltovalvonta	22		20	
Jätehuollon liittymisaste	68 %	94 %		

Pintavesien fysikaalis-kemiallisen tilan seuranta viiden vuoden välein	35	35		
Jätehuoltoon liittyneet	0	75		
Vesihuollon vapautushakemukset	10	30	18	

HENKILÖSTÖ TULOSALUEITTAIN, htv (vakinaiset ja määräaikaiset, ei työllistämistuella palkatut)				
Tulosalue	TP 2021	TA 2021	TP 2020	TP 2019
Rakennustarkastus	2,5	2,5	2,55	1,6
Ympäristönsuojelu	2	2,5	2,2	2,25

Käyttötalouden toteutuminen

Toimielimittäin ja tulosalueittain 2021 (sitovuustaso tummennetulla)

- ulkoiset menot ja tulot

	Talousarvio	Muutokset	Ta+muutokset	Toteutuma	Poikkeama Ylitys-/alitus+	Poikkeama %
10 Kaupunginvaltuusto						
Tulot	0	0	0	17 721	17 721	
Menot	148 020	0	148 020	188 783	40 763	-27,5
Netto	-148 020	0	-148 020	-171 062	-23 042	-15,6
13 Kaupunginhallitus						
110 Päätöksenteko ja yhteistoiminta						
Tulot	650 700	23 683	674 383	1 254 823	580 440	86,1
Menot	3 288 440	-17 234	3 271 206	3 565 317	294 111	-9,0
Netto	-2 637 740	40 917	-2 596 823	-2 310 494	286 329	11,0
130 Hallinto ja tukipalvelut						
Tulot	112 000	0	112 000	107 097	-4 903	-4,4
Menot	1 500 560	0	1 500 560	1 622 519	121 959	-8,1
Netto	-1 388 560	0	-1 388 560	-1 515 422	-126 862	-9,1
140 Hyvinvointipalvelut						
Tulot	37 600	-27 940	9 660	24 060	14 400	149,1
Menot	52 000	-63 786	-11 786	55 794	67 580	-573,4
Netto	-14 400	35 846	21 446	-31 734	-53 180	-248,0
150 Työllisyys- ja elinkeinopalvelut						
Tulot	103 000	0	103 000	147 737	44 737	43,4
Menot	1 721 900	288 308	2 010 208	2 039 878	29 670	-1,5
Netto	-1 618 900	-288 308	-1 907 208	-1 892 141	15 067	0,8
160 Ateria- ja puhtauspalvelut						
Tulot	1 202 950	0	1 202 950	1 145 497	-57 453	-4,8
Menot	3 490 120	0	3 490 120	3 398 418	-91 702	2,6
Netto	-2 287 170	0	-2 287 170	-2 252 921	34 249	1,5
170 Maaseututoimi						
Tulot	85 000	0	85 000	90 633	5 633	6,6
Menot	193 230	0	193 230	169 878	-23 352	12,1
Netto	-108 230	0	-108 230	-79 245	28 985	26,8
180 Sosiaali- ja terveystalot						
Tulot	0	0	0	0	0	
Menot	55 368 920	0	55 368 920	53 716 719	-1 652 201	3,0
Netto	-55 450 900	0	-55 450 900	-53 716 719	-1 652 201	3,0
13 Kaupunginhallitus						
Tulot	2 191 250	-4 257	2 186 993	2 769 847	582 854	26,7
Menot	65 615 170	207 288	65 822 458	64 568 523	-1 253 935	2,0
Netto	-63 423 920	-211 545	-63 635 465	-61 798 676	1 836 789	3,0
Konsernihallinto						
Tulot	2 191 250	-4 257	2 186 993	2 787 568	600 575	27,5
Menot	65 763 190	207 288	65 970 478	64 757 306	-1 213 172	1,9
Netto	-63 571 940	-211 545	-63 783 485	-61 969 738	1 813 747	2,9

Käyttötalouden toteutuminen						
Toimielimittäin ja tulosalueittain 2021 (sitovuustaso valtuustoon nähden merkitty vihreällä)						
ulkoiset menot ja tulot						
	Talousarvio	Muutokset	Ta+muutokset	Toteutuma	Poikkeama Ylitys-/alitus+	Poikkeama %
20 Hyvinvointivaliokunta						
200 Hyvinvointipalvelut						
Tulot	0	27 940	27 940	20 498	-7 442	-26,6
Menot	0	63 786	63 786	86 172	22 386	-35,1
Netto	0	-35 846	-35 846	-65 674	-29 828	-83,2
201 Liikuntatoimi						
Tulot	0	160 474	160 474	108 496	-51 978	-32,4
Menot	0	199 405	199 405	209 443	10 038	-5,0
Netto	0	-38 931	-38 931	-100 947	-62 016	-159,3
20 Hyvinvointivaliokunta						
Tulot	0	188 414	188 414	128 994	-59 420	-31,5
Menot	0	263 191	263 191	295 615	32 424	-12,3
Netto	0	-74 777	-74 777	-166 621	-91 844	-122,8
40 Opetus- ja kasvatustalouden						
410 Sivistystoimien hallinto						
Tulot	0	0	0	44 999	44 999	
Menot	385 910	0	385 910	411 424	25 514	-6,6
Netto	-385 910	0	-385 910	-366 425	19 485	5,0
420 Opetuspalvelut						
Tulot	1 767 180	0	1 767 180	1 685 850	-81 330	-4,6
Menot	16 209 355	0	16 209 355	16 754 413	545 058	-3,4
Netto	-14 442 175	0	-14 442 175	-15 068 563	-626 388	-4,4
440 Aikuisopetus						
Tulot	0	0	0	0	0	
Menot	-94 100	0	-94 100	76 597	170 697	22,7
Netto	94 100	0	94 100	-76 597	-170 697	22,7
460 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut						
Tulot	37 800	0	37 800	97 521	59 721	158,0
Menot	737 600	0	737 600	825 971	88 371	-12,0
Netto	-699 800	0	-699 800	-728 450	-28 650	-4,1
470 Liikunta- ja nuorisotoimi/Nuorisotoimi						
Tulot	415 500	-160 474	255 026	225 448	-29 578	-11,6
Menot	1 095 600	-198 814	896 786	848 999	-47 787	5,3
Netto	-680 100	38 340	-641 760	-623 551	18 209	2,8
320 Varhaiskasvatustalouden						
320 Varhaiskasvatustalouden						
Tulot	802 000	0	802 000	840 391	38 391	4,8
Menot	8 892 070	0	8 892 070	8 433 852	-458 218	5,2
Netto	-8 090 070	0	-8 090 070	-7 593 461	496 609	6,1
40 Opetus- ja kasvatustalouden						
Tulot	3 022 480	-160 474	2 862 006	2 894 209	32 203	1,1
Menot	27 226 435	-198 814	27 027 621	27 351 256	323 635	-0,5
Netto	-24 203 955	38 340	-24 165 615	-24 457 047	-291 432	-0,4

Käyttötalouden toteutuminen						
Toimielimittäin ja tulosalueittain 2021 (sitovuustaso valtuustoon nähden merkitty vihreällä)						
ulkoiset menot ja tulot						
	Talousarvio	Muutokset	Ta+muutokset	Toteutuma	Poikkeama Ylitys-/alitus+	Poikkeama %
51 Elinvoima- ja tekninen valiokunta						
510 Elinvoima- ja maankäytönpalvelut						
Tulot	35 000	0	35 000	39 872	4 872	13,9
Menot	1 075 362	-193 415	881 947	806 281	-75 666	8,6
Netto	-1 040 362	193 415	-846 947	-766 409	80 538	9,5
530 Yhdyskuntatekniikka						
Tulot	538 500	-142 000	396 500	245 888	-150 612	-38,0
Menot	2 273 180	-422 586	1 850 594	1 754 946	-95 648	5,2
Netto	-1 734 680	280 586	-1 454 094	-1 509 058	-54 964	-3,8
540 Tilapalvelu						
Tulot	1 783 700	0	1 783 700	1 827 864	44 164	2,5
Menot	3 502 965	185 000	3 687 965	3 720 796	32 831	-0,9
Netto	-1 719 265	-185 000	-1 904 265	-1 892 932	11 333	0,6
500 Vesilaitos						
Tulot	2 561 480	0	2 561 480	2 636 064	74 584	2,9
Menot	2 519 027	0	2 519 027	2 517 390	-1 637	0,1
Netto	42 453	0	42 453	118 674	76 221	179,5
51 Elinvoima- ja tekninen valiokunta						
Tulot	4 918 680	-142 000	4 776 680	4 749 688	-26 992	-0,6
Menot	9 370 534	-431 001	8 939 533	8 799 413	-140 120	1,5
Netto	-4 451 854	289 001	-4 162 853	-4 049 725	113 128	5,7
52 Ympäristövaliokunta						
560 Lupa- ja valvontapalvelut						
Tulot	248 000	-43 500	204 500	206 133	1 633	0,8
Menot	396 353	-9 000	387 353	410 295	22 942	-5,9
Netto	-148 353	-34 500	-182 853	-204 162	-21 309	-11,7
52 Ympäristövaliokunta						
Tulot	248 000	-43 500	204 500	206 133	1 633	0,8
Menot	396 353	-9 000	387 353	410 295	22 942	-5,9
Netto	-148 353	-34 500	-182 853	-204 162	21 309	-11,7
Käyttötalous Yhteensä						
Tulot	10 394 810	-161 817	10 232 993	10 766 592	533 599	5,2
Menot	103 012 292	-168 336	102 843 956	101 613 885	-1 230 071	1,2
Netto	-92 617 482	6 519	-92 610 963	-90 847 293	1 763 670	1,9

2.2 Tuloslaskelman toteutuminen

		Talousarvio	Muutokset	Ta+muutokset	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%
Toimintatuotot	+	10 394 810	-161 817	10 232 993	10 766 592	533 599	5,2
Myyntituotot		5 579 030	0	5 579 030	5 392 887	-186 143	-3,3
Maksutuotot		1 138 230	-4 127	1 134 103	900 613	-233 490	-20,6
Tuet ja avustukset		1 080 610	-157 690	922 920	1 567 059	644 139	69,8
Muut Tulot		2 596 940	0	2 596 940	2 906 033	309 093	11,9
Valmistus omaan käyttöön		0	0	0	0	0	
Toimintakulut	-	103 012 292	-168 336	102 843 956	101 640 917	-1 203 039	1,2
Henkilöstökulut		26 174 417	2 126	26 176 543	26 010 950	-165 593	0,6
Palveluiden ostot		67 387 680	-318 592	67 069 088	65 781 408	-1 287 680	1,9
Aineet, tarvikkeet, tavarat		3 924 815	110 100	4 034 915	4 174 397	139 482	-3,5
Avustukset		2 535 420	38 030	2 573 450	2 654 247	80 797	-3,1
Muut toimintakulut		2 989 960	0	2 989 960	3 019 915	29 955	-1,0
Toimintakate		-92 617 482	6 519	-92 610 963	-90 874 325	1 736 638	1,9
Verotulot	+	59 600 000	1 530 000	61 130 000	61 852 349	722 349	1,2
Valtionosuudet	+	36 100 000	0	36 100 000	36 317 000	217 000	0,6
Rahoitustuotot ja -kulut		1 714 500	-41 000	1 673 500	1 764 231	90 731	5,4
Korkotuotot	+	160 000	-41 000	119 000	119 314	314	0,3
Muut rahoitustuotot	+	2 057 000	0	2 057 000	1 954 972	-102 028	-5,0
Korkokulut	-	500 000	0	500 000	308 500	-191 500	38,3
Muut rahoituskulut	-	2 500	0	2 500	1 555	-945	37,8
Vuosikate		4 797 018	1 495 519	6 292 537	9 059 255	2 766 718	44,0
Suunnitelman mukaiset poistot	-	4 800 000	600 000	5 400 000	5 425 208	25 208	-0,5
Arvonlennut	-	0	0	0	0	0	
Satunnaiset erät	+/-	0		0	0	0	
Satunnaiset tuotot		0		0	0	0	
Satunnaiset kulut		0		0	0	0	
Tilikauden tulos		-2 982	895 519	892 537	3 634 047	2 741 510	307,2
Poistoeron lisäys / Vähennys	-/+	24 000		24 000	23 089	-911	-3,8
Varausten lisäys / Vähennys	-/+	0		0	0	0	
Rahastojen lisäys / Vähennys	-/+	0		0	0	0	
Tilikauden yli-/alijäämä	+/-	21 018	895 519	916 537	3 657 136	2 740 599	299,0

Verotulojen erittely		Talousarvio	Muutokset	Ta+muutokset	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%
Yhteensä		59 600 000	1 530 000	61 130 000	61 852 349	722 349	1,2
Tilitetty kunnallisvero		51 800 000	1 000 000	52 800 000	53 114 042	314 042	0,6
Osuus yhteisöveron tuotosta		3 100 000	730 000	3 830 000	4 214 794	384 794	10,0
Kiinteistövero		4 700 000	-200 000	4 500 000	4 523 513	23 513	0,5

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo milj.euroa	Muutos-%
2017	20,75	251 232	
2018	20,75	251 600	0,14
2019	20,75	257 253	2,20
2020	20,75	269 793	4,87
2021	21,25	271 885	0,78

Valtionosuuksien erittely		Talousarvio	Muutokset	Ta+muutokset	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%
Yhteensä		36 100 000	0	36 100 000	36 317 000	217 000	0,6
Kunnan ja peruspalv. Vos		36 100 000	0	36 100 000	21 243 084	-14 856 916	-41,2
Verotulojen vos -tasaus		0	0	0	9 184 740	9 184 740	0,0
Järjestelmämuutoksen tasaus		0	0	0	7 856 268	7 856 268	0,0
Opetus- ja kulttuuritoimi		0	0	0	-1 967 092	-1 967 092	0,0

2.3 Investointien toteutuminen

- toimielimittäin ja hankkeittain

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN 2021 TOIMIELIMITTÄIN JA HANKKEITTAIN									
	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Muutokset	Ta+Muutokset	Toteutuma	Poikkeama Ylitys-/alitus+	Poikk. %	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
Kaupunginhallitus									
Aineeton käyttöomaisuus									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			0	1 500 400	1 500 400	1 524 406	-24 006	-1,6	
Netto			0	-1 500 400	-1 500 400	-1 524 406	24 006	-1,6	
Kiinteä omaisuus									
Kiinteistöjen osto ja myynti									
Tulot			110 000	0	110 000	598 257	-488 257	-443,9	
Menot			50 000	0	50 000	19 453	30 547	61,1	
Netto			60 000	0	60 000	578 804	-518 804	-864,7	
Kiinteät rakennukset ja laitteet									
Koneet ja kalusto									
Kaupunginhallitus									
Tulot			110 000	0	110 000	598 257	-488 257	-443,9	
Menot			50 000	1 500 400	1 550 400	1 543 859	6 541	0,4	
Netto			60 000	-1 500 400	-1 440 400	-945 602	-494 798	34,4	
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta									
Koneet ja kalusto									
Länsi-Orimattilan pk, irtaimisto									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			112 000	0	112 000	62 143	49 857		
Netto			-112 000	0	-112 000	-62 143	-49 857		
Myllylän koulun irtaimisto									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			190 000	0	190 000	181 184	8 816	4,6	
Netto			-190 000	0	-190 000	-181 184	-8 816	4,6	
Kiinteät rakenteet ja laitteet									
Lähiliikuntapaikkojen peruskunnostus									
Tulot			34 000	0	34 000	33 000	1 000	2,9	
Menot	80 000		80 000	0	80 000	107 419	-27 419	-34,3	
Netto			-46 000	0	-46 000	-74 419	28 419	-61,8	
Liikuntapaikkojen hankesuunnittelu									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot	30 000		30 000	0	30 000	4 742	25 258	84,2	4 742
Netto			-30 000	0	-30 000	-4 742	-25 258	84,2	
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta									
Tulot			34 000	0	34 000	33 000	1 000		
Menot			412 000	0	412 000	355 487	56 513	13,7	
Netto			-378 000	0	-378 000	-322 487	-55 513	14,7	

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN 2021 TOIMIELIMITTÄIN JA HANKKEITTAIN									
	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Muutokset	Ta+Muutokset	Toteutuma	Poikkeama Ylitys-/alitus+	Poikk. %	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
Elinvoima- ja tekninen valiokunta									
Rakennukset									
Yhteiskoulun uudisrakentaminen									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot	13 200 000	465 156	519 000	82 000	601 000	637 882	-36 882	-6,1	1 103 038
Netto			-519 000	-82 000	-601 000	-637 882	-36 882	6,1	
Peltolan päiväkoti									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			50 000	-30 000	20 000	14 538	5 462	27,3	14 538
Netto			-50 000	30 000	-20 000	-14 538	5 462	-27,3	
Vuorenmäen koulu/päiväkoti									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot	750 000	5 456	500 000	0	500 000	442 737	57 263	11,5	448 193
Netto			-500 000	0	-500 000	-442 737	57 263	-11,5	
Länsi-Orimattilan päiväkoti									
Tulot			0	21 000	21 000	48 000	-27 000	-128,6	
Menot			30 000	299 000	329 000	317 166	11 834	3,6	317 166
Netto			-30 000	-278 000	-308 000	-269 166	-15 166	4,9	
Tilapalvelujen kiinteistöjen tekn. tasoa ylläpitävä rak.									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			645 000	-445 000	200 000	179 212	20 788	10,4	179 212
Netto			-645 000	445 000	-200 000	-179 212	-20 788	10,4	
Erkko-lukion peruskorjaus									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot	3 301 000	219 799	293 000	-50 000	243 000	352 625	-109 625	-45,1	572 424
Netto			-293 000	50 000	-243 000	-352 625	109 625	-45,1	
Myllylän koulu									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot	5 677 000	3 804 168	2 887 000	-800 000	2 087 000	1 944 492	142 508	6,8	5 748 660
Netto			-2 887 000	800 000	-2 087 000	-1 944 492	-142 508	6,8	
Paloasema (pelastuslaitos)									
Tulot			122 000	0	122 000	160 000	-38 000	-31,1	
Menot	8 300 000	1 358 898	4 600 000	840 000	5 440 000	5 858 235	-418 235	-7,7	7 217 133
Netto			-4 478 000	-840 000	-5 318 000	-5 698 235	380 235	-7,1	
Terveysasema 1 krs									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			350 000	-300 000	50 000	28 203	21 797	43,6	
Netto			-350 000	300 000	-50 000	-28 203	-21 797	43,6	-28 203
Terveysasema 2 krs									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			751 000	-170 000	581 000	479 438	101 562	17,5	
Netto			-751 000	170 000	-581 000	-479 438	-101 562	17,5	-479 438
Uimahallin uudisrakennus									
Tulot			300 000	0	300 000	300 000	0		
Menot	12 000 000	1 870 414	5 400 000	870 000	6 270 000	6 276 898	-6 898	-0,1	8 147 312
Netto			-5 100 000	-870 000	-5 970 000	-5 976 898	6 898	-0,1	
Urheilutalon uudisrakennus									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			0	0	0	-105 750	105 750		
Netto			0	0	0	105 750	-105 750		105 750
Kulttuuritalo									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot	50 000		50 000	0	50 000	24 442	25 558	51,1	
Netto			-50 000	0	-50 000	-24 442	-25 558	51,1	-24 442

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN 2021 TOIMELIMITTÄIN JA HANKKEITTAIN									
	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Muutokset	Ta+Muutokset	Toteutuma	Poikkeama Ylitys-/alitus+	Poikk. %	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
Kiinteät rakenteet ja laitteet									
Yhdyskuntatekniset väh.rakennushankkeet									
Tulot			0	0	0	0	0		0
Menot			250 000	-200 000	50 000	0	50 000	100,0	
Netto			-250 000	200 000	-50 000	0	50 000	-100,0	
Katuvalojen saneeraus									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			301 000	0	301 000	194 340	106 660	35,4	194 340
Netto			-301 000	0	-301 000	-194 340	106 660	-35,4	
Kehräämöntie									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			489 000	45 000	534 000	535 499	-1 499	-0,3	535 499
Netto			-489 000	-45 000	-534 000	-535 499	1 499	-0,3	
Katujen peruskorjaukset									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			95 000	0	95 000	38 355	56 645	59,6	38 355
Netto			-95 000	0	-95 000	-38 355	-56 645	59,6	
Hennan maa- ja vesirakentaminen									
Tulot			33 000	-33 000	0	0	0		
Menot	13 992 000	2 857 044	300 000	-275 000	25 000	21 834	3 166	12,7	2 878 878
Netto			-267 000	242 000	-25 000	-21 834	-3 166	12,7	
Katujen päällystäminen									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			300 000	0	300 000	188 968	111 032	37,0	188 968
Netto			-300 000	0	-300 000	-188 968	-111 032	37,0	
Olemassa olevien katujen peruskorjaus									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			100 000	0	100 000	64 803	35 197	35,2	64 803
Netto			-100 000	0	-100 000	-64 803	-35 197	35,2	
Hulevesijärjestelmien peruskorjaukset									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			459 000	0	459 000	395 129	63 871	13,9	395 129
Netto			-459 000	0	-459 000	-395 129	-63 871	13,9	
Siltojen saneeraus									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			900 000	-170 000	730 000	692 638	37 362	5,1	692 638
Netto			-900 000	170 000	-730 000	-692 638	-37 362	5,1	
Maankaatopaikka									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			100 000	15 000	115 000	83 498	31 502		83 498
Netto			-100 000	-15 000	-115 000	-83 498	-31 502		
Keskustan kehittäminen									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			50 000	-45 000	5 000	6 736	-1 736	-34,7	6 736
Netto			-50 000	45 000	-5 000	-6 736	1 736	-34,7	
Pennalan uuden asuinalueen kadut									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			0	0	0	2 720	-2 720		2 720
Netto			0	0	0	-2 720	2 720		
Urheilutalon ulkoliikuntapaikka									
Tulot			0	0	0	30 000	-30 000		
Menot			0	0	0	0	0		0
Netto			0	0	0	30 000	-30 000		
Kiinteistöjen pihojen leikkipaikat									
Tulot			0	10 000	10 000	22 000	-12 000	-120,0	
Menot			60 000	23 000	83 000	69 486	13 514	16,3	69 486
Netto			-60 000	-13 000	-73 000	-47 486	-25 514	35,0	
Leikkipaikat									
Tulot			33 000	-10 000	23 000	24 000	-1 000	-4,3	
Menot			110 000	10 000	120 000	115 851	4 149	3,5	115 851
Netto			-77 000	-20 000	-97 000	-91 851	-5 149	5,3	

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN 2021 TOIMELIMITTÄIN JA HANKKEITTAIN									
	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Talousarvio	Muutokset	Ta+Muutokset	Toteutuma	Poikkeama Yitys-/alitus+	Poikk. %	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
Koneet ja kalusto									
GPS-laite									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			0	30 000	30 000	28 200	1 800	6,0	28 200
Netto			0	-30 000	-30 000	-28 200	-1 800	6,0	
Uimahalli/kiinteistöhuolto									
Tulot			0	0	0	0	0		
Menot			300 000	-300 000	0	0	0		0
Netto			-300 000	300 000	0	0	0		
Elinvoima- ja tekninen valiokunta									
Tulot			488 000	-12 000	476 000	584 000	-108 000		
Menot			19 889 000	-571 000	19 318 000	18 888 177	429 823	2,2	
Netto			-19 401 000	559 000	-18 842 000	-18 304 177	-149 150	0,8	
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ									
Tulot			632 000	-12 000	620 000	1 215 257	-595 257	-96,0	
Menot			20 351 000	929 400	21 280 400	20 787 523	492 877	2,3	
Netto			-19 719 000	-941 400	-20 660 400	-19 572 266	-1 088 134	5,3	

2.4 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 2021						
	Talousarvio	Muutokset	Ta+muutokset	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta						
Tulorahoitus	4 157 018	1 495 518	5 652 536	8 078 310	2 425 774	42,9
Vuosikate	4 797 018	1 495 518	6 292 536	9 059 255	2 766 719	44,0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	
Tulorahoituksen korjausevät	-640 000	0	-640 000	-980 945	-340 945	-53,3
Investoinnit	-19 079 000	-941 400	-20 020 400	-18 601 160	1 419 240	7,1
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-20 351 000	-929 400	-21 280 400	-20 781 362	499 038	2,3
Rah.osuudet invest. menoihin	522 000	-12 000	510 000	601 000	91 000	17,8
Käyttöomaisuuden myyntitulot	750 000	0	750 000	1 579 202	829 202	110,6
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-14 921 982	554 118	-14 367 864	-10 522 850	3 845 014	26,8
					0	
Rahoitustoiminnan rahavirta	13 454 700	0	13 454 700	7 683 739	-5 770 961	-42,9
Antolainauksen muutokset	-945 300	0	-945 300	1 597 421	2 542 721	269,1
Lainakannan muutokset	14 400 000	0	14 400 000	6 086 318	-8 313 682	-57,7
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	22 000 000	0	22 000 000	10 000 000	-12 000 000	-54,5
Pitkäaikaisten lainojen väh.	-7 600 000	0	-7 600 000	-7 913 682	-313 682	-4,1
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	4 000 000	4 000 000	
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	0	0	
Oman pääoman muutokset	0		0	97 927	97 927	
					0	
Muut maksuvalm. muutokset	0		0	-2 938 961	-2 938 961	
					0	
Rahoitustoim. nettokassavirta	13 454 700	0	13 454 700	4 842 705	-8 611 995	-64,0
					0	
Kassavirtojen muutos	-1 467 282	554 118	-913 164	-5 680 145	-4 766 981	-522,0
					0	
Kassavarojen muutos	-1 467 000	0	-1 467 000	-5 680 145	-4 213 145	287,2
Kassavarat 31.12.21	2 919 000	0	2 919 000	5 363 250	2 444 250	83,7
Kassavarat 1.1.21	4 386 000	0	4 386 000	11 043 395	6 657 395	151,8

2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

				Määrärahat			Tuloarviot								
				Alkup. Talousarvio	Ta:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %	Alkup. Talousarvio	Muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
KÄYTTÖTALOUSOSA				103013	-169	102844	101614	-1231	1,2	10395	-162	10232	10767	534	5,2
	Kaupunginvaltuusto			148		148	189	41	-27,1	0	0	0	18	18	
	Kaupunginhallitus			65683	207	65890	64569	-1322	2,0	2206	-4	2201	2770	568	25,8
	Hyvinvointivaliokunta			0	263	263	296	32	-12,3	0	188	188	129	-59	-31,5
	Opetus- ja kasvatusvaliokunta			27415	-199	27216	27351	135	-0,5	3022	-160	2862	2894	32	1,1
	Vesilaitos			2519	0	2519	2517	-2	0,1	2561	0	2561	2636	74	2,9
	Elinvoima- ja tekninen valiokunta			9371	-431	8940	8799	-140	1,5	4919	-142	4777	4750	-27	-0,6
	Ympäristövaliokunta			396	-9	387	410	23	-5,9	248	-44	204	206	2	0,8
TULOSLASKELMAOSA				503		503	310	-191	38,0	97917	1489	99406	100243	837	0,8
	Verotulot									59600	1530	61130	61852	722	1,2
	Valtionosuudet									36100	0	36100	36317	217	0,6
	Korkotulot									160	-41	119	119	0	0,3
	Muut rahoitustulot									2057	0	2057	1955	-102	-5,0
	Korkomenot			500	0	500	308	-192	38,3						
	Muut rahoitusmenot			3	0	3	2	1	37,8						
	Satunnaiset erät														
INVESTOINTIOSA				20351	929	21280	20785	495	2,3	632	-12	620	1215	-595	201,8
	Kaupunginhallitus			50	1500	1550	1543	7	0,4	110	0	110	598	-488	443,9
	Aineeton käyttöomaisuus			0	1500	1500	1524	-24	-1,6						
	Kiinteä omaisuus			50	0	50	19	31	61,1	110	0	110	598	-488	443,9

		Määrärahat						Tuloarviot					
		Alkup. Talous- arvio	Ta:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poikkeaa- ma %	Alkup. Talous- arvio	Muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poik- keama %
	Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta	412	0	412	355	57	13,7	34		34	33	1	-2,9
	Rakennukset												
	Koneet ja kalusto	302	0	302	243	59	19,5						
	Kiinteät rakenteet ja laitteet												
	Lähiliikuntapaikkojen peruskunn.	80	0	80	107	-27	-34,3	34	0	34	33	1	-2,9
	Muut hankkeet	30	0	30	5	25	84,2						
	Elinvoima- ja tekninen valiokunta	19889	-571	19318	18887	431	2,2	488	-12	476	584	-108	22,7
	Rakennukset												
	Tilapalvelun kiinteistöjen tekn. tasoa ylläpitävä rakentaminen	645	-445	200	179	21	10,4						
	Myllylän koulu	2887	-800	2087	1944	143	6,8						
	Paloasema	4600	840	5440	5858	-418	-7,7	122	0	122	160	-38	31,1
	Uimahallin uudisrakennus	5400	870	6270	6277	-7	-0,1	300	0	300	300	0	
	Yhteiskoulun uudisrakentaminen	519	82	601	638	-37	-6,1						
	Muut hankkeet	2024	-251	1773	1553	220	12,4	0	21	21	48	-27	128,6
	Koneet ja kalusto	300	-270	30	28	2	6,0						
	Kiinteät rakenteet ja laitteet												
	Kehräämöntie	489	45	534	535	-1	-0,3						
	Siltojen saneeraus	900	-170	730	693	37	5,1						
	Muut hankkeet	2125	-472	1528	1182	346	-12,3	66	-33	33	76	-43	130,3

		Määrärahat					Tuloarviot						
		Alkup. Talous- arvio	Ta:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poikke- ma %	Alkup. Talous- arvio	Muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poik- keama %
RAHOITUSOSA		9600	0	9600	9158	1070	11,1	23055	0	23055	16841	-6214	-27,0
	Antolainauksen muutokset												
	Antolainasaamisten lisäys	2000		2000	1244	756	37,8						
	Antolainasaamisten vähennys							1055		1055	2841	1786	169,4
	Lainakannan muutokset												
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys							22000		22000	10000	-12000	-54,5
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	7600		7600	7914	314	-4,1						
	Lyhytaikaisten lainojen muutos							0		0	4000	4000	
YHTEENSÄ		133467	760	134227	131867	143	0,1	131999	1315	133313	129066	-5438	-4,1

Tilinpäätöslaskelmat

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

	01.01.-31.12.2021	01.01.-31.12.2020
Toimintatuotot	10 766 592,29	9 436 590,12
Myyntituotot	5 392 887,16	5 366 715,78
Maksutuotot	900 612,59	876 706,97
Tuet ja avustukset	1 567 059,33	919 971,13
Muut toimintatuotot	2 906 033,21	2 273 196,24
Toimintakulut	-101 640 917,71	-99 087 673,67
Henkilöstökulut	-26 010 949,80	-25 113 255,00
Palkat ja palkkiot	-20 324 745,61	-19 722 991,22
Henkilösivukulut	-5 686 204,19	-5 390 263,78
Eläkekulut	-4 955 397,96	-4 717 385,76
Muut henkilösivukulut	-730 806,23	-672 878,02
Palvelujen ostot	-65 781 408,12	-64 420 759,52
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 174 397,32	-3 821 643,09
Avustukset	-2 654 247,31	-3 082 451,86
Muut toimintakulut	-3 019 915,16	-2 649 564,20
TOIMINTAKATE	-90 874 325,42	-89 651 083,55
Verotulot	61 852 349,00	59 943 027,95
Valtionosuudet	36 317 000,00	39 275 718,00
Rahoitustuotot ja -kulut	1 764 231,58	2 875 707,95
Korkotuotot	119 313,88	152 418,58
Muut rahoitustuotot	1 954 972,47	3 101 772,23
Korkokulut	-308 499,74	-375 116,85
Muut rahoituskulut	-1 555,03	-3 366,01
VUOSIKATE	9 059 255,16	12 443 370,35
Poistot ja arvonalentumiset	-5 425 208,05	-6 143 037,57
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 425 208,05	-6 104 120,49
Arvonalentumiset	0,00	-38 917,08
TILIKAUDEN TULOS	3 634 047,11	6 300 332,78
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	23 088,64	50 740,30
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)	0,00	-6 000 000,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMÄ)	3 657 135,75	351 073,08

3.2 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma	01.01.-31.12.2021	01.01.-31.12.2020
Toiminnan rahavirta	8 078 310,50	12 207 235,25
Vuosikate	9 059 255,16	12 443 370,35
Tulorahoituksen korjauserät	-980 944,66	-236 135,10
Investointien rahavirta	-18 601 159,95	-13 971 825,46
Investointimenot	-20 781 361,95	-14 539 811,46
Rahoitusosuudet investointimenoihin	601 000,00	90 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 579 202,00	477 986,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10 522 849,45	-1 764 590,21
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 243 642,35	-99 969,90
Antolainasaamisten vähennykset	2 841 063,45	968 942,89
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000,00	16 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 913 681,72	-6 584 736,24
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 000 000,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-101 659,03	225 167,82
Vaihto-omaisuuden muutos	4 888,93	40 631,95
Saamisten muutos	-2 151 202,03	-197 106,50
Korottomien velkojen muutos	-690 989,01	-951 900,53
Rahoituksen rahavirta	4 842 705,24	9 401 029,49
Rahavarojen muutos	-5 680 144,21	7 636 439,28
Rahavarojen muutos		
Kassavarat 31.12.	5 363 250,46	11 043 394,67
Kassavarat 1.1.	-11 043 394,67	-3 406 955,39
	-5 680 144,21	7 636 439,28

3.3 Tase

VASTAAVAA	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	124 806 798,83	112 247 323,37
Aineelliset hyödykkeet	94 711 668,13	82 079 177,97
Maa ja vesialueet	9 954 227,68	10 533 032,22
Rakennukset	39 065 678,37	35 298 675,53
Kiinteät rakenteet ja laitteet	28 078 418,79	25 791 526,68
Koneet ja kalusto	343 790,07	199 415,93
Muut aineelliset hyödykkeet	102 181,06	102 181,06
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	17 167 372,16	10 154 346,55
Sijoitukset	30 095 130,70	30 168 145,40
Osakkeet ja osuudet	13 682 103,22	12 157 696,82
Muut lainasaamiset	15 665 300,65	17 306 364,10
Muut saamiset	747 726,83	704 084,48
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	681 624,49	682 251,86
Valtion toimeksiannot	576 884,27	601 889,59
Lahjoitusrahastojen varat	104 740,22	80 362,27
Muut toimeksiantojen varat		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 475 157,34	13 008 988,45
Vaihto- omaisuus	74 988,26	79 877,19
Aineet ja tarvikkeet	64 269,26	64 624,95
Valmiit tuotteet	10 719,00	15 252,24
Saamiset	4 036 918,62	1 885 716,59
Lyhytaikaiset saamiset	4 036 918,62	1 885 716,59
Myyntisaamiset	1 085 445,06	785 533,02
Lainasaamiset	39 975,00	124 067,00
Muut saamiset	729 645,92	832 759,89
Siirtosaamiset	2 181 852,64	143 356,68
Rahoitusarvopaperit	1 752 379,39	8 550 000,00
Muut arvopaperit	1 752 379,39	8 550 000,00
Rahat ja pankkisaamiset	3 610 871,07	2 493 394,67
	134 963 580,66	125 938 563,68

VASTATTAVAA	2021	2020
OMA PÄÄOMA	52 624 110,67	48 869 047,92
Peruspääoma	41 342 257,46	41 342 257,46
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	7 624 717,46	7 175 717,38
Tilikauden yli-/alijäämä	3 657 135,75	351 073,08
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	6 049 865,56	6 072 954,20
Poistoero	49 865,56	72 954,20
Vapaaehtoiset varaukset	6 000 000,00	6 000 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 079 922,27	3 182 208,67
Valtion toimeksiannot	552 982,38	577 987,70
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 526 939,89	2 604 220,97
VIERAS PÄÄOMA	73 209 682,16	67 814 352,89
Pitkäaikainen	52 629 075,73	51 509 193,43
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	52 015 835,02	50 997 955,72
Siirtovelat	613 240,71	511 237,71
Lyhytaikainen	20 580 606,43	16 305 159,46
Joukkovelkakirjalainat	4 000 000,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 982 120,68	7 913 681,70
Saadut ennakot	38 806,76	38 806,76
Ostovelat	2 752 821,04	4 092 578,42
Liittymismaksut ja muut velat	491 442,25	537 007,61
Siirtovelat	4 315 415,70	3 723 084,97
	<u>134 963 580,66</u>	<u>125 938 563,68</u>

3.4 Konsernilaskelmat

Konsernituloslaskelma	01.01.-31.12.2021	01.01.-31.12.2020
Toimintatuotot	85 627 269,36	79 694 517,62
Toimintakulut	-176 861 176,27	-167 750 434,60
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	17 040,47	-7 615,21
Toimintakate	-91 216 866,44	-88 063 532,19
Verotulot	61 644 454,03	59 720 190,50
Valtionosuudet	40 741 489,60	43 463 139,40
Rahoitustuotot ja -kulut	1 658 415,51	1 643 412,84
Korkotuotot	109 728,58	10 696,28
Muut rahoitustuotot	2 120 487,86	2 215 506,40
Korkokulut	-429 822,64	-533 398,26
Muut rahoituskulut	-141 978,29	-49 391,58
Vuosikate	12 827 492,70	16 763 210,55
Poistot ja arvonalentumiset	-9 240 506,74	-10 317 555,83
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 219 586,30	-10 257 627,71
Arvonalentumiset	-20 920,44	-59 928,12
Satunnaiset erät	-317 591,03	0,00
Tilikauden tulos	3 269 394,93	6 445 654,72
Tilinpäätössiirot	0,00	-250,16
Tilikauden verot	-74,21	-54 088,35
Laskennalliset verot	7 311,15	-120 972,33
Vähemmistöosuudet	21 141,09	102 048,79
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	3 297 772,96	6 372 392,67

Konsernin rahoituslaskelma	01.01.-31.12.2021	01.01.-31.12.2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	12 827 492,70	16 763 210,55
Satunnaiset erät	-317 591,03	0,00
Tilikauden verot	-74,20	-54 088,35
Tulorahoituksen korjauserät	-597 544,97	-572 002,40
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-26 827 167,83	-19 665 033,03
Rahoitusosuudet investointimenoihin	469 188,41	101 322,76
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 990 454,83	901 424,78
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 455 242,10	-18 662 285,49
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-47 911,62	-32 857,00
Antolainasaamisten vähennys	223 792,14	20 074,02
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 899 740,00	16 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-23 198 518,59	-7 826 014,88
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 299 905,15	1 605 840,13
Oman pääoman muutokset	-65 454,75	-798 318,45
Muut maksuvalmiuden muutokset	-4 017 612,15	3 386 094,91
Rahoituksen rahavirta	4 093 940,17	12 354 818,73
Rahavarojen muutos	-4 361 301,92	9 829 653,04
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	17 330 711,46	21 692 013,36
Rahavarat 1.1.	21 692 013,36	11 862 360,33
	-4 361 301,92	9 829 653,04

Konsernitase					
VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	156 101 970,31	144 343 923,06	OMA PÄÄOMA	68 619 386,77	65 267 251,87
Aineettomat hyödykkeet	67 771,56	116 499,88	Peruspääoma	41 342 257,46	41 342 257,46
Aineettomat oikeudet	44 135,15	53 297,94	Arvonkorotusrahasasto	72 670,10	116 235,17
Muut pitkävaikutteiset menot	21 218,92	30 248,41	Muut omat rahastot	2 422 525,54	2 422 525,54
Ennakkomaksut ja keskener. hyödykkeet	2 417,49	32 953,53	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	21 484 160,71	15 013 841,03
			Tilikauden yli-/alijäämä	3 297 772,96	6 372 392,67
Aineelliset hyödykkeet	148 517 569,77	137 892 668,43			
Maa- ja vesialueet	11 986 973,57	12 732 946,42	VÄHEMMISTÖOSUUS	587 882,95	674 117,50
Rakennukset	68 802 608,88	68 901 934,24	PAKOLLISET VARAUKSET	976 554,63	728 834,62
Kiinteät rakenteet ja laitteet	39 810 732,12	37 563 803,30	Muut pakolliset varaukset	976 554,63	728 834,62
Koneet ja kalusto	3 786 010,65	3 890 005,28			
Muut aineelliset hyödykkeet	260 639,96	280 869,53	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 497 152,03	3 509 441,76
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	23 870 604,59	14 523 109,67	Valtion toimeksiannot	839 023,05	773 685,63
			Lahjoitusrahastojen pääomat	2 526 939,89	2 604 220,97
Sijoitukset	7 516 628,98	6 334 754,75	Muut toimeksiantojen pääomat	131 189,09	131 535,16
Osakkuusyhteisöosuudet	512 091,54	507 423,87			
Muut osakkeet ja osuudet	5 397 027,07	4 043 939,99	VIERAS PÄÄOMA	111 451 211,50	103 208 873,10
Muut lainasaamiset	1 260 424,52	1 269 195,37	Pitkäaikainen	76 175 517,09	70 877 230,17
Muut saamiset	347 085,85	514 195,52	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	67 767 605,89	62 620 667,00
			Lainat julkisyhteisöiltä	9 031,12	12 111,12
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	872 754,53	775 177,81	Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	7 073 080,08	6 918 723,90
Valtion toimeksiannot	764 341,91	691 143,14	Siirtovelat	477 005,96	469 622,96
Lahjoitusrahastojen varat	104 740,22	80 362,27	Laskennalliset verovelat	848 794,04	856 105,19
Muut toimeksiantojen varat	3 672,40	3 672,40			
			Lyhytaikainen	35 275 694,41	32 331 642,93
VAIHUVAT VASTAAVAT	28 157 463,03	28 269 417,97	Joukkovelkakirjalainat	4 000 000,00	1 628 000,00
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 503 563,47	10 020 055,80
Vaihto-omaisuus	982 783,66	1 038 692,47	Lainat julkisyhteisöiltä	4 400,00	2 640,00
Aineet ja tarvikkeet	905 871,57	956 837,15	Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Keskeneräiset tuotteet	57 997,24	54 877,47	Saadut ennakot	83 108,17	79 877,27
Valmiit tuotteet	18 914,85	26 977,85	Ostovelat	7 812 642,98	8 199 681,09
			Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	2 561 229,03	2 418 107,46
Saamiset	9 843 967,92	5 538 712,14	Siirtovelat	10 310 750,76	9 983 281,31
Pitkäaikaiset saamiset	825 868,93	505 846,83			
Myyntisaamiset	607 056,64	505 846,83	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	185 132 187,88	173 388 518,84
Muut saamiset	164 238,72	0,00			
Siirtosaamiset	54 573,57	0,00			
Lyhytaikaiset saamiset	9 018 098,99	5 032 865,31			
Myyntisaamiset	3 119 799,32	2 498 742,67			
Lainasaamiset	39 975,00	124 067,00			
Muut saamiset	2 528 869,21	1 794 699,82			
Siirtosaamiset	3 329 455,46	615 355,82			
Rahoitusomaisuusarvopaperit	8 203 182,78	12 735 341,70			
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	6 364 438,54	4 159 906,50			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	8 768,80	25 435,20			
Muut arvopaperit	1 829 975,44	8 550 000,00			
Rahat ja pankkisaamiset	9 127 528,67	8 956 671,66			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	185 132 187,88	173 388 518,84			

Tilinpäätöksen liitetiedot

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT			
Arvostusperiaatteet - ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät			
Jaksotusperiaatteet			
Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.			
Pysyvien vastaavien arvostus			
Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laadintaperiaatteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.			
Sijoitusten arvostus			
Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.			
Vaihto-omaisuuden arvostus			
Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen fifo-periaatteen mukaisesti hankintameno määrällisenä.			
Rahoitusomaisuuden arvostus			
Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.			
Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.			
Avustusten käsittely			
Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.			
TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT			
Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus			
Vertailuvuoden 2020 verotulojen ja valtionosuuksien vertailtavuuteen vaikuttaa valtion kertaluonteiset koronatuotet sekä verotuksen joustava valmistuminen. Vuoden 2021 osalta koronatuotet ja avustukset tuottoryhmässä 269 teur Muiden toimintatuottojen ryhmässä yksittäinen iso tonttikauppa.			

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT		
6. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN		
	2021	2020
Keskushallinto	2 787 567,63	1 891 220,81
Sivistystoimi	3 023 203,96	2 581 041,49
Tekninen toimi	2 113 623,69	2 339 563,67
Vesihuoltolaitos	2 636 064,28	2 467 148,75
Ympäristötoimi	206 132,73	157 615,40
Toimintatuotot yhteensä	10 766 592,29	9 436 590,12
7. VEROTULOJEN ERITTELY		
	2021	2020
Kunnan tulovero	53 114 042,39	53 136 899,89
Kiinteistövero	4 523 512,65	4 119 957,59
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 214 793,96	2 686 170,47
Verotulot yhteensä	61 852 349,00	59 943 027,95
8. VALTIONOSUUKSIEN JA VEROTULOMENETYSTEN KORVAUSTEN ERITTELY		
	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	21 243 084,00	23 383 000,00
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	9 184 740,00	9 964 757,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-1 967 092,00	-1 871 759,00
Verotulomenetyksen korvaus	7 856 268,00	7 799 720,00
Valtionosuudet yhteensä	36 317 000,00	39 275 718,00
9. PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY		
	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	54 167 698,93	54 865 044,16
Muiden palvelujen ostot	11 613 709,19	9 555 715,36
Palvelujen ostot yhteensä	65 781 408,12	64 420 759,52

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA			
Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.			
POISTOSUUNNITELMA 1.1.2013 LUKIEN			
Kaupunginhallitus voi määrittää hyödykekohtaisen poistoajan ajaraajaa ylemmäksi suosituksen liukum rajojen sisällä, mikäli perusteet pitemmälle poistoajalle ovat olemassa.			
	Suositus	Poistomenetelmä	Poisto aika vuosina
Aineettomat hyödykkeet		Tasapoisto	
Aineettomat oikeudet	5 - 20	Tasapoisto	5
Muut pitkävaikutteiset menot		Tasapoisto	2 - 5
Perustamis- ja järjestelymenot	2 - 5	Tasapoisto	2
Tutkimus- ja kehittämismenot	2 - 5	Tasapoisto	2
Konserniliikearvo	2 - 5	Tasapoisto	2
Liikearvo	2 - 5	Tasapoisto	2
Atk-ohjelmistot	2 - 5	Tasapoisto	2
Muut	2 - 5	Tasapoisto	2
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	Ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 50	Tasapoisto	20 - 50
Kivirakennus		Tasapoisto	30
Puurakennus		Tasapoisto	20
Kalliotilat		Tasapoisto	50
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30	Tasapoisto	20 - 30
Kivirakennus		Tasapoisto	30
Puurakennus		Tasapoisto	20
Talousrakennukset	10 - 20	Tasapoisto	10 - 20
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30	Tasapoisto	20 - 30
Kivirakennus		Tasapoisto	30
Puurakennus		Tasapoisto	20
Asuinrakennukset	30 - 50	Tasapoisto	30 - 50
Kivirakennus		Tasapoisto	40
Puurakennus		Tasapoisto	30

Kiinteät rakenteet ja laitteet		Tasapoisto	10 - 35
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20	Tasapoisto	15
Sillat, laiturit jauimalat	10 - 30	Tasapoisto	10
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30	Tasapoisto	15
Vedenjakeluverkosto	30 - 40	Tasapoisto	30
Viemäriverkosto	30 - 40	Tasapoisto	30
Kaukolämpöverkosto	20 - 30	Tasapoisto	20
Sähköj., muuntoasemat, ulkovalaistusl.	15 - 20	Tasapoisto	15
Puhelinverkko, keskusasema ja alakesk.	10 - 12	Tasapoisto	10
Maakaasuverkosto	20 - 25	Tasapoisto	20
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20	Tasapoisto	15
Sähkö-, vesi- yms. laitojen l. koneet jalait	10 - 20	Tasapoisto	10
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20	Tasapoisto	15
Liikenteen ohjauslaitteet	10 - 15	Tasapoisto	10
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15	Tasapoisto	10
Koneet ja kalusto		Tasapoisto	
Rautaiset alukset	15 - 20	Tasapoisto	15
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 - 15	Tasapoisto	8
Muut kuljetusvälineet	4 - 7	Tasapoisto	4
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10	Tasapoisto	5
Muut raskaat koneet	10 - 15	Tasapoisto	10
Muut kevyet koneet	5 - 10	Tasapoisto	5
Sairaala-, terv.huolto- yms. laitteet	5 - 15	Tasapoisto	5
Atk-laitteet	3 - 5	Tasapoisto	3
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5	Tasapoisto	3
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat		Käytön mukaan	
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat		ei poistoa	
Pysyvien vastaavien sijoitusten arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet		ei poistoa	
Pienten pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 20.000,00 euroa, kirjataan vuosikuluksi.			

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT			
		2021	2020
Muut toimintatuotot			
Maa-alueiden luovutusvoitot		980 598,66	338 154,67
Rakennusten luovutusvoitot		346,00	12 409,55
Muut luovutusvoitot		0,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä		980 944,66	350 564,22
Muut toimintakulut			
Maa-alueiden luovutustappiot		0,00	10 849,41
Rakennusten luovutustappiot		0,00	103 579,71
Osakkeiden ja osuuksien luovutustappiot		0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä		0,00	114 429,12
15. OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY			
		2021	2020
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä			
Orimattilan Lämpö Oy		80 000,25	975 722,55
Osinkotuotot muista yhteisöistä			
Kymenlaakson Sähkö Oy		1 543 200,00	1 741 809,78
Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy		0,00	0,00
PHP Holding Oy		302 000,00	302 000,00
Kuntarahoitus Oyj		1 287,00	396,00
Kuntapro Oy		0,00	0,00
Provincia Oy		0,00	68 208,18
Salpakierto Oy, osinko 2020		11 200,00	0,00
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä			
Orimattilan seudun th-kiinteistö kuntayhtymä		0,00	0,00
Yhteensä		1 937 687,25	3 088 136,51

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT							
PYSYVIEN VASTAAVIEN MUUTOKSET							
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet							
Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	10 533 032,22	35 298 675,53	25 791 526,68	199 415,93	102 181,06	10 154 346,55	82 079 177,97
Lisäykset tilikauden aikana	19 452,80	0,00	0,00	0,00	0,00	19 098 028,75	19 117 481,55
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-460 000,00	-460 000,00
Vähennykset tilikauden aikana	-598 257,34		0,00	0,00	0,00	0,00	-598 257,34
Siirrot erien välillä	0,00	6 716 924,16	4 635 026,31	271 526,64	0,00	-11 625 003,14	-1 526,03
Tilikauden poisto ja niiden palautukset	0,00	-2 949 921,32	-2 348 134,20	-127 152,53	0,00	0,00	-5 425 208,05
Poistamaton hankintameno 31.12.	9 954 227,68	39 065 678,37	28 078 418,79	343 790,04	102 181,06	17 167 372,16	94 711 668,10
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 954 227,68	39 065 678,37	28 078 418,79	343 790,04	102 181,06	17 167 372,16	94 711 668,10
Olennaiset lisäpoistot:							
Yhteiskoulu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien sijoitukset							
Osuudet	Osakkeet	Kuntayhtymä-	Muut				
	konserni-	osuudet	osakkeet ja				
Osuudet ja osuudet	yhtiöt		osuudet	Yhteensä			
Hankintameno 1.1.	1 862 772,55	8 328 816,42	1 966 107,85	12 157 696,82			
Lisäykset	0,00	0,00	1 524 406,40	1 524 406,40			
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00			
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00			
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00			
Hankintameno 31.12.	1 862 772,55	8 328 816,42	3 490 514,25	13 682 103,22			
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset							
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Saamiset	Saamiset	Saamiset	Yhteensä			
	konserni-	muut	muut				
	yhteisöt	yhteisöt	yhteisöt	Yhteensä			
Hankintameno 1.1.	17 306 364,10	704 084,48		18 010 448,58			
Lisäykset	1 200 000,00	43642,35		1 243 642,35			
Vähennykset	-2 841 063,45	0,00		-2 841 063,45			
Siirrot erien välillä	0,00	0,00		0,00			
Arvonlennukset	0,00	0,00		0,00			
Hankintameno 31.12.	15 665 300,65	747 726,83		16 413 027,48			

TYTÄRYHTEISÖT, KUNTAYHTYMÄOSUUEDET SEKÄ OSAKKUUSYHTEISÖT						
Nimi	Y-tunnus	Kaupungin omistus-osuus-%	Konsernin omistus-osuus-%	Kuntakonsernin osuus (1000 euroa) omasta pääomasta	Kuntakonsernin osuus (1000 euroa) vieraasta pääomasta	Kuntakonsernin osuus (1000 euroa) tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Asuminen						
Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot	0869292-9	100	100	1 162	18 360	9
Liiketoiminta						
Orimattilan Lämpö Oy	0544818-9	55	55	618	2 295	-30
Orimattilan Vesi Oy	0934505-6	100	100	3 690	9 594	1
Muut kiinteistöyhtiöt						
Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy	1610021-7	100	100	377	2	-417
			Yhteensä	5 847	30 250	-438
Kuntayhtymät						
Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymä	Lahti	8,14	8,14	5 168	18 096	14
Uudenmaan Päihdehuollon Ky	0125920-9	5,20	5,20	129	22	-8
Eteva kuntayhtymä	Mäntsälä	4,40	4,40	817	2 173	0
Koulutuskeskus Salpaus Ky	Lahti	7,01	7,01	6 494	869	285
Päijät-Hämeen Liitto	Lahti	7,76	7,76	242	326	-96
			Yhteensä	12 851	21 486	196
Osakkuusyhteisöt						
As Oy Orimattilan Helinänkulma	2042962-1	0,00	55,00	491	4	0
			Yhteensä	491	4	0

SAAMISTEN ERITTELY		2021	2020
		Lyhyt- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä			
Myyntisaamiset		16 249,19	22 203,41
Siirtosaamiset		24 782,17	51 634,18
<i>Yhteensä</i>		<i>41 031,36</i>	<i>73 837,59</i>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä			
Myyntisaamiset		162 389,51	55 002,30
Siirtosaamiset		1 855 078,00	2 140,00
<i>Yhteensä</i>		<i>2 017 467,51</i>	<i>57 142,30</i>
Saamiset yhteensä		2 058 498,87	130 979,89
SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT			
		2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset			
Tulojäämät			
Siirtyvät korot		24 782,17	51 634,18
Hankesaamiset		186 986,00	69 000,00
Kela työterveydenhuollon korvaus		0,00	0,00
Muut tulojäämät		1 970 084,47	22 722,50
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä		2 181 852,64	143 356,68

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT			
OMAN PÄÄOMAN ERITTELY		2021	2020
Peruspääoma 1.1.		41 342 257,46	41 342 257,46
Peruspääoma 31.12.		41 342 257,46	41 342 257,46
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.		7 624 717,46	7 175 717,38
Osuus kuntayhtymien alijäämästä		0,00	0,00
PHHYKY ensihoidon oikaisu 2013-2017		0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.		7 624 717,46	7 175 717,38
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		3 657 135,75	351 073,08
Oma pääoma yhteensä		52 624 110,67	48 869 047,92
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ JA TULOSENKÄSITTELYERÄT		2021	2020
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.		7 624 717,46	7 175 717,38
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		3 657 135,75	351 073,08
Kertynyt poistoero 31.12.		49 865,56	72 954,20
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.		6 000 000,00	6 000 000,00
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä		17 331 718,77	13 599 744,66
27. PITKÄAIKAISET VELAT, YLI 5 VUODEN KULUTTUA ERÄÄNTYVÄT VELAT		2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		19 894 788,00	20 805 301,00
Siirtovelat		613 240,71	511 237,71
Pitkäaikaiset velat yhteensä		20 508 028,71	21 316 538,71

VIERAS PÄÄOMA	2021		2020	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	112 808,10	0,00	72 723,78
Muut velat	0,00	22 297,40	0,00	36 660,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>135 105,50</i>	<i>0,00</i>	<i>109 383,78</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	4 930,95	0,00	6 637,25
Siirtovelat	613 240,71	0,00	511 237,71	17 672,33
<i>Yhteensä</i>	<i>613 240,71</i>	<i>4 930,95</i>	<i>511 237,71</i>	<i>24 309,58</i>
Vieras pääoma yhteensä	613 240,71	140 036,45	511 237,71	133 693,36
MUIDEN VELKOJEN ERITTELY			2021	2020
Muut velat				
Muut velat			491 442,25	537 007,61
Muut velat yhteensä			491 442,25	537 007,61
SIIRTOVELKoihin sisältyvät oleennaiset erät			2021	2020
Pitkäaikaiset siirtovelat				
Potilasvahinkovastuu			613 240,71	511 237,71
<i>Pitkäaikaiset siirtovelat yhteensä</i>			<i>613 240,71</i>	<i>511 237,71</i>
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset			2 509 330,86	2 477 490,00
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset			577 916,59	556 467,83
Valtionosuusennakot			498 552,25	485 971,00
Korkojaksotukset			51 968,91	70 483,81
Keva, eläkemenoperusteinen maksu			0,00	10 000,00
PHYKY tilinpäätösarvio			0,00	17 672,33
Muut siirtovelat			648 463,81	105 000,00
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>			<i>4 286 232,42</i>	<i>3 723 084,97</i>
Siirtovelat yhteensä			4 899 473,13	4 234 322,68

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT						
VUOKRAVASTUUT						
				2021	2020	
Toimitilojen vuokravastuut				2 122 880,69	1 809 931,38	
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut				234 724,49	381 092,69	
Maa-alueiden vuokravastuut				3 600,00	3 600,00	
Muut vuokravastuut				11 000,00	10 300,00	
Vuokravastuut yhteensä				2 372 205,18	2 204 924,07	
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus				1 034 438,34	1 449 866,20	
- siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut				2 155,41	4 317,00	
Leasingvastuut						
				2021	2020	
Seuraavalla tilikaudella maksettavat				254 279,72	212 268,05	
Myöhemmin maksettavat				378 971,22	168 824,64	
Yhteensä				633 250,94	381 092,69	
VASTUUSITOUMUKSET SAMAN KONSERNIIN KUULUVIEN YHTEISÖJEN PUOLESTA						
Myönnetyt takaukset 31.12.2021						
Valtuusto	Alkup.takaussumma		Lainan myöntäjä	Takausvastuu	Takausvastuu	Muutos
Pvm	§	mk	€	31.12.2021	31.12.2020	edell.tp:stä
Orimattilan Lämpö Oy						
14.12.2009	96		1 850 000,00	OKO/Pohjola	832 500,00	925 000,00
				598001-80877543	832 500,00	925 000,00
Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot						
11.6.2001	50	1 500 000,00	252 281,89	OKO/Pohjola 80106745	50 456,29	60 547,57
					50 456,29	60 547,57
Myönnetyt takaukset yhteensä (ilman nostamattomia)				882 956,29	985 547,57	-102 591,28
MUUT KUNNAN ANTAMAT VASTUUSITOUMUKSET/PANTIT OMIEN LAINOJEN VAKUUTENA						
Kuivannon Vesikunta						
19.12.2011	111		400 000,00	Op Orimattila	58 000,00	88 000,00
15.11.2021	65			530807-81367006		
Vesiosuuskunta Villihiisi						
A11.11.2009	70		500 000,00	Artjärven Osuuspankki	294 100,00	308 147,01
				FI515010383452817		
Muut vastuusitoumukset yhteensä (ilman nostamattomia)				352 100,00	396 147,01	-44 047,01
Nostamattomat myönnetyt takaussummat:						
Myönnetyt muut vastuusitoumukset yhteensä						-88 094,02
Kunta-aravat Oy						
12.11.2012	74		44 430,50			
Nostamattomat yhteensä			44 430,50			

VASTUU KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN TAKAUSVASTUISTA	2021	2020
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	112 289 224,00	106 749 911,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.	73 556,00	66 515,00
Yhteensä 31.12.	112 362 780,00	96 936 296,00
MUUT VASTUUSITOUMUKSET	2021	2020
Kaupungin Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratiloille antamia vuokratakauksia	2 155,41	2 155,41
Toistaiseksi voimassa oleva sitoumus Artjärven Kaakonsuon kaato- paikan jätehuollon ja jälkihoitotoimenpiteiden vakuudeksi HAM-2005-Y-253-121, YSO/133/2006	10 000	10 000
MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT		
Arvonlisäveron palautusvastuut		
Tilinpäätöshetkellä ei ole tiedossa arvonlisäveron palautusvastuuta.		
Valtionosuuden palautusvastuu		
Tilinpäätöshetkellä ei ole tiedossa valtionosuuden palautusvastuuta.		

**HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA
KOSKEVAT LIITETIEDOT**

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.	2021	2020
Orimattilan kaupunki	569	551
Vesilaitos	10	10
Yhteensä	579	561

Henkilöstön määrä tulosalueittain sisältyy toimintakertomukseen.

HENKILÖSTÖKULUT	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	26 010 949,80	25 113 255,00
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	136 003,66	112 913,54
Henkilöstökulut yhteensä	26 146 953,46	25 226 168,54

LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT	2021	2020
Kokoomus	5 298,71	6 114,79
Kristillisdemokraatit	593,90	575,84
Keskusta	7 330,79	6 424,43
Sos. dem	3 917,38	4 033,51
Vasemmistoliitto	18,62	0,00
Vihreät	1 994,51	2 309,33
Perussuomalaiset	4 005,96	2 485,75
Sitoutumaton Orimattila ry	450,82	349,66
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	23 610,69	22 293,31

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT	2021	2020
Revisium Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	8 708,57	6 451,45
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	4 151,76	2 413,97
Muut palkkiot	648,08	1 360,00
Yhteensä	13 508,41	10 225,42
Palkkiot yhteensä	13 508,41	10 225,42

KUNNAN JA INTRESSITAHOJEN VÄLISET OLENNAISET LIIKETOIMET

Olellaisia liiketoimia kaupungin ja intressitahojen välillä ei ole. Kaupunginjohtajan kanssa on sovittu kuntalain mukainen johtajasopimus (kv 22.5.2017 § 38). Sopimukseen ei ole tehty muutoksia vuonna 2021.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kaupungin tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Kaupungin konsernirakenne on esitetty kaupungin tasetta koskevissa liitetiedoissa.

Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt yhteisöt:

	2021
Tytäryhteisöt	
Yhtiöt	
Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöt	2
Muut yhtiöt	2
Kuntayhtymät	5
Osakkuusyhteisöt	1
Yhteensä	10

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotuseriaatteita kuin kaupungin tilinpäätöksessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu Kilan kuntajaoston suositsemalla ns. sovelletulla hankintamenomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Konsernin poisto-oikaisu on tehty niille yhtiöille, jotka eivät omassa tilinpäätöksessään laadi suunnitelman mukaisia poistoja.

Asunto-osakeyhtiön rakennusten poisto on on oikaistu suunnitelman mukaiseksi. Jäännösarvon ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisö on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Yhtiön tulos on oikaistu poisto-oikaisulla ennen tuloksen yhdistämistä.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Poikkeavat tilikaudet

Osakkuusyhteisön As Oy Orimattilan Helinänkulman tilikausi on yhdistelty konsernitilinpäätökseen 31.5.2021 laaditun tilinpäätöksen perusteella.

Yksikköhintarahoituksen oikaisu valtionosuuksiin

Koulutuskuntayhtymälle maksettu yksikköhintarahoitusta 63 117 Meur on konsernitilinpäätöksessä siirretty toimintatuotoista esitettäväksi valtionosuuksiin.

Kiinteistöverojen käsittely

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen yhteisöjen kunnalle maksamat kiinteistöverot ovat eliminoitu siltä osin kuin yhtiöt ovat kiinteistöveroja ilmoittaneet. Eliminoitu kiinteistövero on 208 teur.

Tilikaudelle 2021 tehdyt oikaisut

Orimattilan kaupungille on kirjattu edellisten tilikasuien yli/alijäämään vuonna 2021 Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymältä vuoden 2018 ensihoidon maksuosuutta 97 927,00 eur, joka on kirjattu tilinpäätöksessä siirtosaamiisiin.

Vertailukelpoisuus edellisen tilikauden tilinpäätökseen

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalojen vuoden 2020 tilinpäätös on korjattu, jonka vuosi konsernin vuoden 2020 vertailuluvut ovat tältä osin muuttuneet.

Konsernituloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain	2021	2020
Yleishallinto	2 492 148,51	1 886 259,59
Sosiaali- ja terveyspalvelut	66 824 957,92	61 763 329,97
Opetus- ja kulttuuripalvelut	3 196 263,07	3 131 059,94
Yhdyskuntapalvelut	11 058 172,49	10 680 617,35
Ympäristö- ja muut palvelut	2 055 727,37	2 233 250,77
Toimintatuotot yhteensä	85 627 269,36	79 694 517,63

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	2021	2020
Satunnaiset tuotot		
Liiketoimintakaupan tuloutus	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	0,00

Pakollisten varausten muutokset	2021	2020
Potilasvahinkovakuutusmaksu Hyky 1.1.	694 141,84	772 502,77
Omistussuuden muutos	0,00	0,00
Lisäys tilikauden aikana	183 108,24	0,00
Vähennys tilikauden aikana	-61 613,29	-78 360,93
Potilasvahinkovakuutusmaksu Hyky 31.12.	815 636,79	694 141,84
Koulutuskeskus Salpaus ky		
Työttömyysvakuutusrahasto omavastuu 1.1.	1 910,39	4 205,87
Lisäys tilikauden aikana	1 237,66	0,00
Vähennys tilikauden aikana	-993,49	-2 295,48
Työttömyysvakuutusrahasto omavastuu 31.12.	2 154,56	1 910,39
Koulutuskeskus Salpaus ky		
Korkoswapin ei-suojaavan osan varaus 1.1.	32 782,39	32 782,39
Lisäys tilikauden aikana	0,00	0,00
Vähennys tilikauden aikana	0,00	0,00
Korkoswapin ei-suojaavan osan varaus 31.12.	32 782,39	32 782,39
Päijät-Hämeen Liitto		
Oikeudenkäynti varaus 1.1.	0,00	0,00
Lisäys tilikauden aikana	125 980,90	0,00
Vähennys tilikauden aikana	0,00	0,00
Oikeudenkäynti varaus 31.12.	125 980,90	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	976 554,64	728 834,62

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	2021	2020
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	980 598,66	338 154,67
Rakennusten myyntivoitot	346,00	134 243,35
Muut myyntivoitot	164 870,88	173 774,68
Myyntivoitot yhteensä	1 145 815,54	646 172,70
Muut toimintakulut		
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0,00	10 849,41
Muut myyntitappiot	0,00	103 579,71
Myyntitappiot yhteensä	0,00	114 429,12

Konsernitaseen vastaavia koskeva liitetieto

Arvonkorotukset	2021	2020
Maa-alueet		
Arvo 1.1.	13 264,22	15 023,42
Arvonkorotusten purku	-1 523,44	-1 759,20
Arvo 31.12.	11 740,78	13 264,22
Rakennukset		
Arvo 1.1.	101 626,89	133 719,60
Arvonkorotusten purku	-42 041,63	-32 092,70
Arvo 31.12.	59 585,25	101 626,89
Osakkeet ja osuudet		
Arvo 1.1.	1 344,06	1 344,06
Arvonkorotusten purku	0,00	0,00
Arvo 31.12.	1 344,06	1 344,06
Arvonkorotukset yhteensä	72 670,09	116 235,17

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Verosaamiset	33 498,78	1 221,97
Jaksotetut henkilöstökulut	2 545,25	22 757,36
TVR koulutuskorvaus	11 854,26	14 784,67
Kela korvaus työterveyshuolto	132 378,64	119 337,32
Eu-tuet ja muut avustukset	425 317,29	70 982,18
Muut siirtosaamiset	1 075 352,23	386 272,31
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 680 946,46	615 355,82

Konsernitaseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	41 342 257,46	41 342 257,46
Peruspääoma 31.12.	41 342 257,46	41 342 257,46
Arvonkorotusrahasto 1.1.	116 235,17	150 087,08
Muutokset	-43 565,07	-33 851,91
Arvonkorotusrahasto 31.12.	72 670,10	116 235,17
Muut omat rahastot 1.1.	2 422 525,54	2 422 525,54
Muut omat rahastot 31.12.	2 422 525,54	2 422 525,54
Ed.tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	21 386 233,71	15 013 841,04
PHHYKY ensihoidon oik. ed.vuosille	97 927,00	0,00
Ed.tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	21 484 160,71	15 013 841,04
Tilikauden yli-/alijäämä	3 297 772,96	6 372 392,67
Oma pääoma yhteensä	68 619 386,77	65 267 251,88

Vertailuvuoden edellisten tilikausien yli/alijäämää on korjattu 1 372,24 eur edellisten tilikausien yli-/alijäämää lisäävästi KOY Orimattilan Vuokratalojen v. 2020 tilinpäätös lukujen korjauksista.

Pakolliset varaukset	2021	2020
Muut pakolliset varaukset		
Potilasvahinkovakuutus/Hyky	694 141,84	694 141,84
Korkoswapin ei-suojaavan osan varaus/KK Salpaus	30 486,91	30 486,91
Työttömyysvakuutusrahasto omavastuut/KK Salpaus	4 205,87	4 205,87
oikeudenkäynti varaus /P-H Liitto	125 980,90	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	854 815,52	728 834,62

Muiden velkojen erittely	2021	2020
Liittymismaksut	7 072 218,78	6 918 723,90
Muut velat	2 562 090,33	2 418 107,46
Muut velat yhteensä	9 634 309,11	9 336 831,36

Konsernitaseen vastattavia koskevat liitetiedot

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2021	2020
Pitkäaikaiset siirtovelat		
Potilasvahinkovakuutus	469 622,96	469 622,96
Muut siirtovelat	7 383,00	0,00
Pitkäaikaiset siirtovelat yhteensä	477 005,96	469 622,96
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Jaksotetut henkilöstökulut	7 520 495,30	7 499 767,55
Valtionosuus- ja EU-tukiennakot	568 586,41	570 630,69
Korkojaksotukset	57 197,44	76 541,30
Muut siirtovelat	2 164 471,61	1 880 731,93
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	10 310 750,76	10 027 671,47

Konsernin vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskeva liitetieto

	2021	2020
VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ KIINTEISTÖIHIN		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 537 557,07	2 437 129,80
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	7 294 634,49	3 282 995,05
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	8 832 191,56	5 720 124,85
VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ TONTIN VUOKRAOIKEUTEEN		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	245 079,00
Vakuudeksi annetut osakkeet	0,00	584 771,88
Pantatut osakkeet yhteensä	0,00	829 850,88
Vuokravastuut		
Vuokravastuut yhteensä	27 335 952,38	25 152 299,10
Leasing-vastuut yhteensä	1 327 199,37	1 716 792,08
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	4 429 674,73	4 826 214,62
Yhteensä	28 663 151,75	26 869 091,18
Vastuusitoumukset		
Takaukset muiden puolesta	352 100,00	396 147,01
Muut taloudelliset vastuut		
Muut taloudelliset vastuut	29 482 277,62	32 763 923,96
Johdannaissopimukset nimellisarvo	10 394 734,00	699 762,47
Johdannaissopimukset käypä arvo	-75 467,85	3 568 603,59
Alv-palautusvastuu	796 017,17	828 845,66
Ara-avustusten palautusvastuu	963 486,60	963 486,60
Yhteensä	41 561 047,54	38 824 622,28

Arvonlisäveron palautusvastuu

Orimattilan kaupungille saattaa muodostua palautusvastuu 1.1.2009 alkaen uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenojen arvonlisäveroista, mikäli kiinteistöjä myydään tai niiden käyttötarkoitus muuttuu vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan käyttöön (AVL 11 luku 120§). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.

Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu

Perustamishankkeeseen saatua valtionosuutta tai -avustusta vastaava suhteellinen osa hankitun omaisuuden käyvästä arvosta voidaan kokonaan tai osaksi määrätä palautettavaksi valtiolle, jos hankittu omaisuus luovutetaan toiselle taikka jos toiminta lopetetaan tai omaisuuden käyttötarkoitusta muutetaan pysyvästi eikä omaisuutta käytetä muuhun valtionosuuteen oikeuttavaan toimintaan. Jos omaisuus luovutetaan toiselle, joka käyttää omaisuutta valtionosuuteen oikeuttavaan toimintaan, tästä luovutuksesta johtuva palautus voidaan jättää määräämättä, jos luovuttaja omaisuuden luovutuksen yhteydessä sitoutuu vastaamaan palautusehdoista myös luovutuksen jälkeen tai jos luovutuksen saaja sitoutuu vastaaviin omaisuuden luovuttajaa koskeviin palautusehtoihin. Palautusta ei määrätä suoritettavaksi, jos valtionosuuden myöntämisestä on kulunut yli 15 vuotta. Vastuu perustuu lakiin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 29.12.2009/1705, 7:53§ sekä lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta 3.8.1992/733, 4:30§.

Intressitahotapahtumat

Konserniyhteisöissä on tehty kuntalain mukaisia johtajasopimuksia.

Kunnalla ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa.

Taseyksiköiden erillistilinpäätökset

5 Taseyksiköiden erillistilinpäätökset

Vesilaitos

TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2021

Toiminnallinen tavoite 1

Asiakaslähtöisen toiminnan kehittäminen

Mittari/ Arviointitapa

Asiakastiedotteiden määrä

Tavoitetaso 2021

Vesilaitos julkaisee verkkosivuillaan ja SOME:ssa joka toinen kuukausi asiakastiedotteen

Toteutuma

Tavoite toteutui suunnitellusti. Vesilaitoksen verkkosivuilla ja Somessa julkaistiin vuoden aikana 6 tiedotetta.

Toiminnallinen tavoite 2

Mittari/ Arviointitapa

Henkilöstön työtyytyväisyyden parantaminen

Tavoitetaso 2021

Järjestetty 4 työhyvinvointia tukevaa tapahtumaa

Toteutuma

Tavoite ei toteutunut koronan takia. Työhyvinvointia tukevia tapahtumia ei järjestetty, jotta henkilökunta ei sairastuisi laajamittaisesti.

Toiminallinen tavoite 3

Vesijohtoverkoston aktiivisen käytön kehittäminen

Mittari/ Arviointitapa

Koko verkostoa koskevan lohkomissuunnitelman toimivuus todettu käytännössä

Tavoitetaso 2021

Verkoston lohkomissuunnitelman toimivuus on varmistettu ja uusien mittarikaivojen paikat on määritetty.

Toteutuma

Toteutui osittain. Lohkomiset saatiin suunniteltua ja ensimmäiset lohkomiset tehtyä, mutta mittarikaivojen paikkoja ei pystytty määrittelemään.

Toiminallinen tavoite 4

Energian käytön tehostaminen	
<u>Mittari/ Arviointitapa</u> Talousveden tuotantoon ja jäteveden käsittelyyn käytetty energia (kWh/m ³)	<u>Tavoitetaso 2021</u> Puhdas vesi alle 0,73 kWh/m ³ Jätevesi alle 2,15 kWh/m ³
<u>Toteutuma</u> Tavoite toteutui talousveden osalta (0,726 kWh/m ³), muttei jäteveden osalta (2,244 kWh/m ³).	

Toiminallinen tavoite 5 Veden jakelun vähäisten laatuhäiriöiden määrän vähentäminen (ruoste, ilma, yms.)	
<u>Mittari/ Arviointitapa</u> Vähäisten laatuhäiriöiden määrä (kpl/vuosi)	<u>Tavoitetaso 2021</u> Alle 13 kpl/vuosi
<u>Toteutuma</u> 10 kpl	
Toiminallinen tavoite 6 Käyttö- ja ylläpitokulujen laskeminen yhdellä prosenttiyksiköllä viiden edeltävän vuoden keskiarvosta.	
<u>Mittari/ Arviointitapa</u> Käyttö- ja ylläpitokulujen määrä	<u>Tavoitetaso 2021</u> Käyttö- ja ylläpitokulut alle 1 388 000€
<u>Toteutuma</u> Käyttö- ja ylläpitokulujen toteuma 1 359 304 €, joten tavoite saavutettiin.	

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT						
	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot (ulk.)	2 561 480	0	2 561 480	2 633 689	72 209	2,82
Toimintamenot (ulk.)	2 519 027	0	2 519 027	2 513 495	-5 532	-0,22
Toimintakate	42 453	0	42 453	120 195	77 742	183,12
Toimintatulot (sis.)	118 800	0	118 800	110 821	-7 979	-6,72

Toimintamenot (sis.)	16 450	0	16 450	21 809	5 359	32,58
Yhteensä	144 803	0	144 803	209 206	64 403	44,48

TOTEUTUMAVERTAILU EDELLISIIN VUOSIIN			
Ulkoiset	TP 2021	TP 2020	TP 2019
Menot	-2 519 027	-2 552 249	-2 472 663
muutos %	% -1,3	3,2	3
Tulot	2 633 689	2 467 149	2 512 103
muutos %	% 6,75	-1,8	8,7
Netto	114 662	-85 098	39 439
muutos %	% 234,7	-315,8	143,4

Sisäiset	TP 2021	TP 2020	TP 2019
Menot	-21 809	-18 717	-20 716
muutos %	% 16,5	-9,65	25,4
Tulot	110 821	114 310	132 228
muutos %	% -3,05	-13,6	22,2
Netto	89 012	95 593	111 512
muutos %	% -6,9	-14,3	21,6

SUORITTEITA JA TUNNUSLUKUJA TULOSALUEITTAIN						
Suorite, tunnusluku	Yksikkö	2021	2020	2019	2018	
Veden tuotanto						
Pumpattu vesi	m ³	796 292	807 752	786 206	758 870	
Laskutettu vesi	m ³	585 751	559 896	577 701	559 016	
Vuotovesiprosentti	%	25,3	28,9	24,3	24,8	
Käytetty energia	kWh/m ³	0,73	0,76	0,77	0,78	
Vesijohtoverkosto						
Liittyjien määrä	kpl	3617	3592	3547	3513	
Uudet liittyjät	kpl	25	50	38	47	
Liittymisprosentti	%	73,7	73,4	73,0	72,1	
Vesijohtoverkoston pituus	m	242 703	242 681	240 985	239 427	
Jäteveden puhdistus						
Käsitelty jätevesi	m ³	941 745	885 523	929 457	808 720	
Laskutettu jätevesi	m ³	564 428	545 257	558 328	543 578	
Vuotovesiprosentti	%	40,1	38,4	39,9	32,8	
Käytetty energia	kWh/m ³	2,24	2,19	2,15	2,26	
Viemäriverkosto						
Liittyjien määrä	kpl	3432	3405	3350	3320	
Uudet liittyjät	kpl	25	53	43	44	
Liittymisprosentti	%	72,3	72,0	71,5	70,6	

Jätevesiverkoston pituus	m	229 344	229 344	228 688	227 113
Jätevesipumppaamot	kpl	67	67	67	66

HENKILÖSTÖ TULOSALUEITTAIN, htv (vakinaiset ja määräaikaiset, ei työllistämistuella palkatut)				
Tulosalue	TP 2021	TA 2021	TP 2020	TP 2019
Vesilaitos	10	10	10	10,2

Vesilaitos**Tuloslaskelma**

	1.1. - 31.12.2021	1.1. - 31.12.2020
Liikevaihto	2 730 080,16	2 569 207,54
Liiketoiminnan muut tuotot	1 267,70	1 490,10
Materiaalit ja palvelut	-833 418,82	-901 588,68
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-367 460,65	-356 186,40
Palvelujen ostot	-465 958,17	-545 402,28
Henkilöstökulut	-505 026,98	-492 925,19
Palkat ja palkkiot	-407 026,22	-399 000,60
Henkilösivukulut	-98 000,76	-93 924,59
Eläkekulut	-83 243,62	-80 689,53
Muut henkilösivukulut	-14 757,14	-13 235,06
Liiketoiminnan muut kulut	-1 186 322,78	-1 165 691,15
Liikelylijäämä	206 579,28	10 492,62
Rahoitustuotot ja -kulut	2 757,73	2 706,51
Muut rahoitustuotot	2 673,08	2 748,43
Muut rahoituskulut	84,65	-41,92
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaiseriä	209 337,01	13 199,13
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	209 337,01	13 199,13
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	209 337,01	13 199,13
Sijoitetun pääoman tuotto, %	19,1	1,3
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	19,1	1,3
Voitto, %	7,7	0,5

Vesilaitos**Rahoituslaskelma**

	1.1. - 31.12.2021	1.1. - 31.12.2020
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	206 579,28	10 492,62
Rahoitustuotot ja -kulut	2 757,73	2 706,51
Toiminnan ja investointien rahavirta	209 337,01	13 199,13
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	-4 908,29	-10 382,60
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	4 681,93	-2 582,32
Saamisten muutos kunnalta/ky:ltä	401 838,49	0,00
Saamisten muutos muilta	57 406,39	29 279,60
Korottomien velkojen muutos muilta	-39 851,12	8 111,44
Rahoituksen rahavirta	419 167,40	24 426,12
Rahavarojen muutos	628 504,41	37 625,25
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 704 297,12	1 075 792,71
Rahavarat 1.1.	1 075 792,71	1 038 167,46
	628 504,41	37 625,25
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1 000€	414	328
Kassan riittävyys, pv	246	153
Quick ratio	5,4	4,1
Current ratio	5,7	4,3

Vesilaitos**Tase**

VASTAAVAA	31.12.2021	31.12.2020
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	59 943,02	64 624,95
Vaihto-omaisuus	59 943,02	64 624,95
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	172 240,44	149 675,60
Saamiset kunnalta	-400 672,90	0,00
Muut saamiset	-81 082,00	0,00
Siirtosaamiset	161,81	216,63
Lyhytaikaiset saamiset	-309 352,65	149 892,23
Saamiset	-309 352,65	149 892,23
Rahoitusarvopaperit	549 953,29	850 000,00
Rahat ja pankkisaamiset	1 154 343,83	225 792,71
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 454 887,49	1 290 309,89
VASTAAVAA	1 454 887,49	1 290 309,89

VASTATTAVAA	31.12.2021	31.12.2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	174 850,10	174 850,10
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	813 927,38	800 728,25
Tilikauden yli-/alijäämä	209 337,01	13 199,13
OMA PÄÄOMA	1 198 114,49	988 777,48

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen		
Lainat kunnalta	0,00	4 908,29
Ostovelat	110 119,05	95 763,60
Muut velat	28 833,07	107 320,71
Siirtovelat	117 820,88	93 539,81
Lyhytaikainen	256 773,00	301 532,41
VIERAS PÄÄOMA	256 773,00	301 532,41
VASTATTAVAA	1 454 887,49	1 290 309,89

Omavaraisuusaste, %	82,4	76,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	9,4	11,7
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	1 023,3	813,9
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	3	8

Konserniyhtiöt

6 Konserniyhtiöt

Orimattilan Lämpö Oy

Tuloslaskelma

	1.1-31.12.2021		1.1-31.12.2020	
LIKEVAIHTO	2 526 680,46		2 010 643,39	
Liiketoiminnan muut tuotot	25 082,34		28 642,92	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-1 506 228,68		-1 105 268,20	
Varastojen muutos	-6 041,70		-3 494,94	
Ulkopuoliset palvelut	<u>-95 329,24</u>	-1 607 599,62	<u>-5 108,75</u>	-1 113 871,89
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-187 817,22		-254 127,37	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-33 225,76		-38 233,18	
Muut henkilösivukulut	<u>-1 671,72</u>	-222 714,70	<u>-3 877,61</u>	-296 238,16
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-515 553,65		-501 289,05	
Liiketoiminnan muut kulut	<u>-246 263,00</u>		<u>-264 935,28</u>	
LIKEVOITTO/-TAPPIO	-40 368,17		-137 048,07	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	0,00		0,00	
Muilta	2 221,85		4 633,09	
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	-14 444,37		-15 838,96	
Muilta	<u>-4 536,41</u>	-16 758,93	<u>-6 922,25</u>	-18 128,12
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-57 127,10		-155 176,19	
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos	2 303,87		2 710,44	
Tuloverot	93,16		36,48	
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	<u>-54 730,07</u>		<u>-152 429,27</u>	

Tase

	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	1 421,99	7 109,96
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	150 574,74	150 574,74
Rakennukset ja rakennelmat	1 366 151,41	1 457 158,14
Kaukolämpöverkosto	1 363 786,08	1 327 742,80

Koneet ja kalusto	1 439 900,08		1 689 564,46	
Polttoainesäiliöt	261,55		326,92	
Asfaltointi	0,00		828,43	
Keskeneräiset omat työt	1 451,00	4 322 124,86	10 172,00	4 636 367,49
Sijoitukset				
Muut saamiset		0,00		0,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		4 323 546,85		4 643 477,45
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Pitkäaikaiset saamiset				
Pitkäaikaiset muut saamiset		63 532,96		63 532,96
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	46 394,41		52 436,11	
Ennakkomaksut	0,00	46 394,41	0,00	52 436,11
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	343 490,87		228 264,71	
Myyntisaamiset saman konsernin yrityksiltä	180 377,01		120 350,93	
Siirtosaamiset	3 281,35	527 149,23	26 028,02	374 643,66
Rahat ja pankkisaamiset		338 500,55		477 750,98
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		975 577,15		968 363,71
Vastaavaa yhteensä		5 299 124,00		5 611 841,16

Tase

	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	50 456,38	50 456,38
Edellisten tilikausien voitto/tappio	1 127 157,37	1 425 041,64
Tilikauden voitto/tappio	-54 730,07	-152 429,27
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 122 883,68	1 323 068,75
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	3 774,25	6 078,12
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	740 000,00	832 500,00
Lainat konsernilta	1 526 271,40	1 676 186,00
Liittymismaksut	1 254 383,88	1 254 383,88
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	92 500,00	92 500,00
Lainat konsernilta	149 914,60	149 914,60
Ostovelat	383 637,83	181 637,67
Ostovelat saman konsernin yrityksille	2 332,03	5 562,47
Muut velat	12 047,95	48 399,53
Siirtovelat	11 378,38	651 810,79
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 172 466,07	4 282 694,29
Vastattavaa yhteensä	5 299 124,00	5 611 841,16

Orimattilan Vesi Oy

Orimattilan Vesi Oy 0934505-6					
Tuloslaskelma					
	1.1.2021–31.12.2021		1.1.2020–31.12.2020		
LIKEVAIHTO	1 176 000,00		1 152 560,04		
Liiketoiminnan muut tuotot	20 222,85		19 147,51		
Materiaalit ja palvelut					
Ulkopuoliset palvelut	-33 134,15		-32 005,93		
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-25 582,83		-21 389,47		
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-2 948,41		-1 525,39		
Muut henkilösivukulut	-502,50		-408,54		
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-957 624,31		-962 142,03		
Liiketoiminnan muut kulut	-79 199,09		-65 548,44		
LIKEVOITTO	97 231,56		88 687,75		
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut korko- ja rahoitustuotot					
Muilta	0,00		75,41		
Korkokulut ja muut rahoituskulut					
Samaan konserniin kuuluville yrityksille	-26 119,67		-31 629,62		
Muille	0,00		-40,33		
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	71 111,89		57 093,21		
Tilinpäätössiirrot					
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) yhteensä	-69 887,54		0,00		
Tuloverot	-348,70		-11 585,07		
TILIKAUDEN VOITTO	875,65		45 508,14		

Orimattilan Vesi Oy 0934505-6							
Tase							
	31.12.2021			31.12.2020			
Vastaavaa							
PYSYVÄT VASTAAVAT							
Aineettomat hyödykkeet							
Muut aineettomat hyödykkeet			16 409,21			8 435,83	
Aineelliset hyödykkeet							
Maa- ja vesialueet		142 527,09			142 527,09		
Rakennukset ja rakennelmat		12 083 142,57			12 146 533,39		
Koneet ja kalusto		386 277,79			392 800,39		
Muut aineelliset hyödykkeet		7 067,22			9 039,47		
Keskeneräiset omat työt		329 254,09	12 948 268,76		489 722,66	13 180 623,00	
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ			12 964 677,97			13 189 058,83	
VAIHTUVAT VASTAAVAT							
Pitkäaikaiset saamiset							
Muut saamiset			164 238,72			160 448,72	
Lyhytaikaiset saamiset							
Myyntisaamiset		10 469,01			8 711,94		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		22 297,40			37 079,95		
Siirtosaamiset		16 233,21	48 999,62		788,53	46 580,42	
Rahat ja pankkisaamiset			176 355,77			174 036,48	
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ			389 594,11			381 065,62	
Vastaavaa yhteensä			13 354 272,08			13 570 124,45	

Orimattilan Vesi Oy 0934505-6				
Tase				
	31.12.2021		31.12.2020	
Vastattavaa				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	100 912,76		100 912,76	
Vararahasto	2 040 991,99	2 141 904,75	2 040 991,99	2 141 904,75
Muut rahastot				
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		815 997,27		815 997,27
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		731 241,61		685 733,47
Tilikauden voitto(tappio)		875,65		45 508,14
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		3 690 019,28		3 689 143,63
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Poistoero		69 887,54		0,00
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ		69 887,54		0,00
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Velat saman konsernin yrityksille	2 160 210,29		2 520 853,13	
Liittymismaksut	6 937 445,51	9 097 655,80	6 783 950,63	9 304 803,76
Lyhytaikainen				
Ostovelat	93 484,95		104 402,04	
Velat saman konsernin yrityksille	373 357,37		435 341,84	
Muut velat	21 677,09		31 067,22	
Siirtovelat	8 190,05	496 709,46	5 365,96	576 177,06
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		9 594 365,26		9 880 980,82
Vastattavaa yhteensä		13 354 272,08		13 570 124,45

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot

KOY Orimattilan Vuokratalot Y-tunnus: 0869292-9		
	31.12.2020	31.12.2021
Tulostusaika: 04.02.2022/13:21		
Tase vastaavaa (EUR)		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	17905,57	7574,05
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	17905,57	7574,05
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet, omistetut	986200,18	1067374,68
Liittymismaksut	670351,57	655047,60
Rakennukset ja rakennelmat, om.	18094671,45	17130624,88
Koneet ja kalusto	90054,13	72852,61
Muut aineelliset hyödykkeet	142922,87	120487,03
Ennakkomaksut ja keskener. hank.		56331,64
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	19984200,20	19102718,44
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	1958012,37	1786206,25
Sijoitukset yhteensä	1958012,37	1786206,25
Pysyvät vastaavat yhteensä	21960118,14	20896498,74
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	51426,84	74183,32
Muut saamiset	57605,86	6435,03
Siirtosaamiset	22757,36	13406,13
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	131790,06	94024,48
Rahat ja pankkisaamiset	2104769,88	3066714,77
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	2236559,94	3160739,25
Tase vastaavaa	24196678,08	24057237,99

Tase vastattavaa (EUR)		
KOY Orimattilan Vuokratalot	31.12.2020	31.12.2021
TulostusAika: 04.02.2022/13:21		
Oma pääoma		
Osakepääoma		
Osakepääoma	453390,52	453390,52
Osakepääoma yhteensä	453390,52	453390,52
Muut rahastot		
Vararahasto	443930,99	443930,99
Muut rahastot	50301,65	50301,65
Muut rahastot yhteensä	494232,64	494232,64
Edellisten tilikausien voitto	624074,68	603188,73
Tilikauden voitto	-20885,95	8711,49
Oma pääoma yhteensä	1550811,89	1559523,38
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Poistoero	10875,30	12364,00
Verotusperusteiset varaukset	4231456,16	4125828,05
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä	4242331,46	4138192,05
Vieras pääoma		
Pitkäaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	15731208,71	16424345,53
Pitkäaikaiset velat yhteensä	15731208,71	16424345,53
Lyhytaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	1958728,38	1207719,90
Saadut ennakot	41067,91	44301,41
Ostovelat	223902,32	278968,64
Muut velat	332374,94	308985,10
Siirtovelat	116252,47	95201,98
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2672326,02	1935177,03
Vieras pääoma yhteensä	18403534,73	18359522,56
Tase vastattavaa	24196678,08	24057237,99

Orimattilan Yrityskiinteistöt

Tuloslaskelma

	1.1.2021	1.1.2020
Rahayksikkö EURO	31.12.2021	- 31.12.2020
LIKEVAIHTO	166 718,39	414 000,00
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-9 755,20	-8 475,68
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-1 075,14	-1 106,39
Muut henkilösivukulut	<u>-260,02</u>	<u>-309,34</u>
Henkilöstökulut yhteensä	-11 090,36	-9 891,41
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-122 943,20	-184 414,80
Liiketoiminnan muut kulut	-432 848,57	-96 308,35
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	-400 163,74	123 385,44
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Muilta	35,07	0,00
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-14 261,11	-21 489,04
Muille	<u>-2 302,80</u>	<u>-5 203,93</u>
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-16 528,84	-26 692,97
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS-		
SIIRTOJA JA VEROJA	-416 692,58	96 692,47
Tuloverot		
Tilikauden verot	<u>-303,96</u>	<u>-19 369,20</u>
Tuloverot yhteensä	-303,96	-19 369,20
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-416 996,54	77 323,27

Tase

Rahayksikkö EURO	31.12.2021	31.12.2020
------------------	------------	------------

VASTAAVAA**PYSYVÄT VASTAAVAT**

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

Omistetut

800,00 263 750,96

Rakennukset ja raennelmat

Omistetut

0,00 3 027 583,27

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

800,00 3 291 334,23

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ**800,00 3 291 334,23****VAIHTUVAT VASTAAVAT**

Saamiset

Lyhytaikaiset

Muut saamiset

2 406,61 5,41

Siirtosaamiset

25 451,52 9 436,22

Lyhytaikaiset yhteensä

27 858,13 9 441,63

Rahat ja pankkisaamiset

349 578,61 341 761,83

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ**377 436,74 351 203,46****VASTAAVAA YHTEENSÄ****378 236,74 3 642 537,69**

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Osakepääoma

Osakepääoma

336 375,85 336 375,85

336 375,85 336 375,85**Edellisten tilikausien voitto (tappio)****457 218,47 379 895,20**

Tilikauden voitto (tappio)

-416 996,54 77 323,27

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ**376 597,78 793 594,32****VIERAS PÄÄOMA**

Pitkäaikainen

Lainat rahoituslaitoksilta

0,00 750 000,00

Velat saman konsernin yrityksille

0,00 1 979 000,00

Muut velat

0,00 -161 000,00

Pitkäaikainen yhteensä

0,00 2 568 000,00

Lyhytaikainen

Lainat rahoituslaitoksilta

0,00 236 000,00

Ostovelat

0,00 16 191,59

Muut velat

122,12 12 186,05

Siirtovelat

1 516,84 16 565,73

Lyhytaikainen yhteensä

1 638,96 280 943,37

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ**1 638,96 2 848 943,37****VASTATTAVAA YHTEENSÄ****378 236,74 3 642 537,69**

7 Käytetyt kirjanpito- ja tosittelajit

Kirjanpidon osa	Tositelaji	Numero-sarja alk.		Kirjanpitojärjestelmien keskinäiset yhteydet	Miten ja missä säilytetään
Tilinpäätös			Tasekirja	Kunnan tasekirjassa on esitetty	Kunnassa paperilla
			Tase-erittelyjen saldosesivitykset	kirjanpitolain edellyttämä	
		1	Liitetietositteet	tilinpäätös, toimintakertomus sekä	
			Tilikartta	luettelo kirjanpidoista ja aineistosta	
Pääkirjanpito			Pää- ja Päiväkirjat	Pääkirjanpitoon kootaan yhteenveto esijärjestelmien tapahtumista	Tapahtumat säilytetään sähköisessä arkistossa
Käyttöomaisuus				KOM osa Raindancejärjestelmää,	Kuntamalli Raindance
	KOMTOS	34001	Käyttöomaisuusositteet	joka on integroitu suoraan	kirjanpitojärjestelmässä
	KOMMUI	39001	Käyttöom.muistiotositteet	pääkirjanpitoon	ja paperitulosteina
Pääkirjanpitotositteet					
	MUISRD	15001	Muistiotositteet Raindance	Muistioiden kierrätys	Kuntamalli Raindance
	MUSSRD	25001	Muistiotositteet Raindance sis	Sisäisten muistioiden kierrätys	kirjanpitojärjestelmässä
	VYÖR	31001	Vyörytys	samoin vörytystositteet	ja paperitulosteina
Liittymät					
	PALKAT	100001	Populus palkkaliittymä, palkkatositteet, matkalaskut	Tapahtumat siirretään liittymän kautta pääkirjanpitoon yhdistelmänä	Palkkakirjanpito ja siihen liittyvät erittelyt ja laskelmat säilytetään sähköisenä Populus palkanlaskentajärjestelmässä
Myyntireskontra					
	YMR10	10000001	Taloustoimiston laskutus	Tositteet siirtyvät ProE-laskutuksesta	Tapahtumat säilytetään
	YMR11	11000001	Rakennusvalvonta	myyntireskontraan	sähköisenä ProE-laskutuksessa
	YMR12	12000001	Urheilutoimen laskutus	Myyntireskontran tapahtumat ovat osa	
	YMR13	13000001	Tilapalvelun laskutus	Kuntamalli Raindance järjestelmää,	
	YMR14	14000001	Nuorisotoimen laskutus	joka on integroitu suoraan	
	YMR15	15000001	Suunnittelutoimen laskutus	pääkirjanpitoon	
	YMR16	16000001	Ympäristötoimen laskutus		
	YMR17	17000001	Yhdyskuntatekniikan laskutus		
	YMR18	18000001	Kiinteän omaisuuden myynti		
	YMR19	19000001	Kirjaston yleislaskutus		
	YMR20	20000001	Sivistystoimen laskutus		
	YMR21	21000001	Kulttuuritoimen laskutus		
	YMR22	22000001	Maanvuokrat		
	YMR40	40000001	Vesihuollon muu laskutus		
	YMR44	44000001	Vesi- ja jätevesilaskutus		
	YMR54	54000001	Päivähoitolaskutus		
	YMR99	99000001	Vanhat laskut		
	YMRHYV	5310001	MR hyvityslasku kuitaus		
	YMRMAN	5110001	MR Manuaalisuoritukset		
	YMRVII	5210001	MR Viitesuoritukset		
	MRP10	10000281	Taloustoimien laskut	Myyntireskontra ja -laskutus siirtyivät	Kuntamalli Raindance -
	MRP11	11000250	Rakennusvalvonta	uuteen Raindance	kirjanpitojärjestelmässä
	MRP12	12000108	Urheilutoimen laskut	Myyntireskontraportaaaliin 7.12.2020.	
	MRP13	13000586	Tilapalvelun laskutus		
	MRP14	14000068	Nuorisotoimen laskut		
	MRP15	15000055	Suunnittelutoimen las		
	MRP16	16000043	Ympäristötoimen lask		
	MRP17	17000056	Yhdyskuntatekn.lasku		
	MRP18	18000020	Kiinteän om. myynti		
	MRP19	19000112	Kirjaston yleislasku		
	MRP20	20000164	Sivistyspalvelun las		
	MRP22	22000109	Maanvuokra		
	MRP40	40000121	Vesihuollon muu lask		
	MRP44	44012950	MRP Vesilaskutus		
	MRP54	54002482	MRP Päivähoito		
	MRP54A	54003271	MRP Päivähoitolaskut		
	MRPK	5410001	Luottotappio		
	MRPMAN	5110406	MRP Manuaalisuorituk		
	MRPVII	5210292	MRP Viitesuoritukset		
Ostoreskontra					
	OSTORD	8000001	Ostolaskut	Raindance kierrätys	Tapahtumat säilytetään
	OMAKSU	8990001	Ostoreskontra maksut	Ostoreskontran tapahtumat ovat osa Kuntamalli Raindance järjestelmää, joka on integroitu suoraan pääkirjanpitoon	
Tiliotteet					
	PANKKI	101001	Pankkien tiliotteet	Basware maksuliikenneohjelmasta liittyvien kautta Kuntamalli Raindance kirjanpitojärjestelmään	Tapahtumat säilytetään sähköisenä Basware InvoiceReady-arkistossa

Kirjanpidon osa	Tositelaji	Numero-sarja alk.		Kirjanpitojärjestelmien keskinäiset yhteydet	Miten ja missä säilytetään
Avaava tase	ALKUSA	1001	Alkusaldot	Siirretään ALKUSA -raportilla	Kuntamalli Raintance kirjanpitojärjestelmässä
Talousarvio	BUD	2001	Talousarvio	Raintance Budjetointi on osa Kuntamalli Raintance järjestelmää	Kuntamalli Raintance kirjanpitojärjestelmässä
Lisä-talousarvio	BUDL	3001	Lisätalousarvio	Viedään manuaalisesti	Kuntamalli Raintance kirjanpitojärjestelmässä
Konserni			Erillistilinpäätös (Tuloslaskelma ja tase)	Ei yhteyttä	Säilytetään sähköisenä FPM järjestelmässä
		10000	Erillistilinpäätöksen oikaisu		
		110000	Sisäiset erät, ETP-oikaisut		
		120000	Konsolidointiviennit, etp-oikaisut, sisäiset erät		
		123000	Konsolidointiviennit, erillistilinpäätöksen oikaisu		
		130000	Alakonsernin vähemmistöosuus		
		140000	Sisäiset erät		
		20000	Konsolidointiviennit, sisäiset erät		
		23000	Konsolidointiviennit, erillistilinpäätös		
		30000	Vapaaehtoisten varausten purku, erillistilinpäätös		
		32000	KK-oikaisu		
		410000	Sisäiset erät, KK-oikaisu		
		420000	Konsolidointiviennit, KK-oikaisu, sisäiset erät		
		423000	Konsolidointiviennit, KK-oikaisu		
		430000	Käyttöomaisuuden sisäisen katteen eliminointi		
		50000	Sisäisen omistuksen eliminointi		
		60000	Pääomaosuusmenetelmä konsolidointi		
		80000	Rahoituslaskelmatositteet:		
		800100	Erillistilinpäätös (Tuloslaskelma ja tase)		
		800200	Sisäiset erät		
		800230	Konsolidointiviennit, sisäiset erät		
		800300	Konsolidointiviennit, erillistilinpäätös		
		800320	Vapaaehtoisten varausten purku, erillistilinpäätös		
		800400	Vaihto-omaisuuden sisäisen katteen eliminointi		
		800500	Käyttöomaisuuden sisäisen katteen eliminointi		
		800600	Sisäisen omistuksen eliminointi		
		800800	Pääomaosuusmenetelmä konsolidointi		
		801100	Erillistilinpäätöksen oikaisu		
		801200	Sisäiset erät, ETP-oikaisu		
		801230	Konsolidointiviennit, etp-oikaisu, sis.erät		
		801300	Konsolidointiviennit, erillistilinpäätöksen oikaisu		
		804100	KK-oikaisu		
		804200	Sisäiset erät, KK-oikaisu		
		804230	Konsolidointiviennit, KK-oikaisu, sis.erät		
		804300	Konsolidointiviennit, KK-oikaisu		
		810000	Muut viennit		
		810300	Muut viennit, Konsolidointiviennit		
		815000	Muut viennit, KK-oikaisu		
		815300	Muut viennit, Konsolidointiviennit, KK-oikaisu		
		830000	Tase, hankinta		
		840000	Tase, myynti		
		845000	Tase, myynti, eliminoinnit/konsernitason viennit		
		850000	Muut järjestelyt		
		870000	CF oikaisu		

Orimattilan kaupunki

Tilinpäätös 2021

Allekirjoitukset

Orimattilassa 28. päivänä maaliskuuta 2022

Orimattilan kaupunginhallitus

 _____
 VILLE EROLA

 _____
 TUULA KUMPUAINEN

 _____
 SARI SILLANMÄKI

 _____
 IDA JOKINEN

 _____
 JARI MÄKITARASTO

 _____
 TEEMU NIEMINEN

 _____
 RIITTA LONKA

 _____
 TUOMO JUSSILA

 _____
 PERTTI LANKINEN

 _____
 vt. kaupunginjohtaja Päivi Suikkanen

Tilintarkastajan merkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Orimattilassa

23. päivänä

toukokuuta 2022

Tilintarkastusyhteisö Revisium Oy

 _____

Ville Valkonen, JHT, HT